CC-0. Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

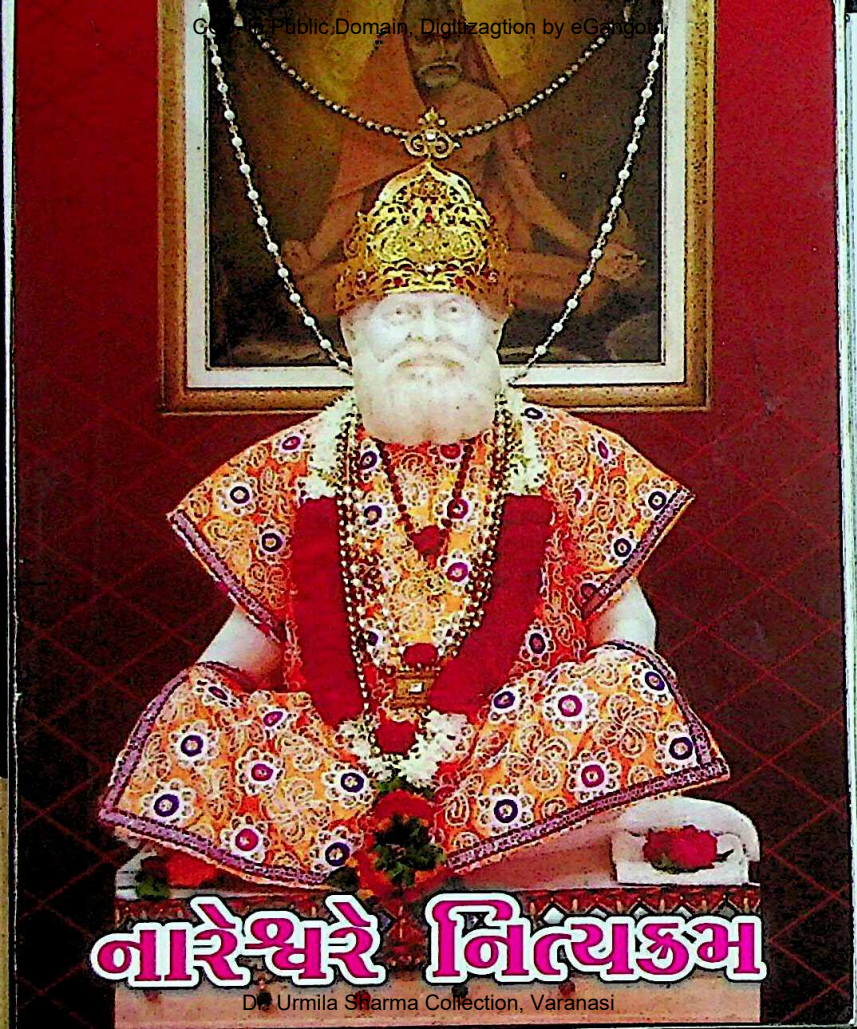

નારેશ્વરે નિત્યકુંભ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વરનો નિત્યક્રમ

(શ્રીદત્તપંચપદી સહિત)

॥ શ્રી દત્તઃ પ્રસન્નોઽસ્તુ ॥

: સંપાદક :
(પ્રમુખ, શ્રી અવધૂત સાહિત્ય પ્રકાશન ટ્રસ્ટ, નારેશ્વર)

૧

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

: પ્રકાશક :

શ્રી અવધૂત સાહિત્ય પ્રકાશન ટ્રસ્ટ

નારેશ્વર, પો. સાયર, જિ. વડોદરા

ફોન. ૦૨૬૬૬-૨૫૩૨૯૩

(આવૃત્તિ-૧૬ મી વિ.સં. ૨૦૭૫ પ્રત : ૧૦૦૦)

સને ૨૦૧૯

સર્વ હક્ક પ્રકાશક અને સ્વાધીન

મૂલ્ય રૂા. ૨૦.૦૦

: મુદ્રક :

સમર્થ ગ્રાફીક્સ

રાધાકૃષ્ણમંદિર કંમ્પાઉન્ડ, રાજપીપલા

મો.૯૮૯૮૦૪૬૩૪૪...

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૧૬ મી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના

પૂ.શ્રી એ મહારાષ્ટ્ર ના ઘર ઘરમાં થતી 'પંચપદી' ને ભક્તિમાર્ગ ઉપર ચાલવા માટે પરિવારને 'શ્રી દત્તપંચપદી' નું ભાથું આપ્યું. રોજ જ પાંચેક ભજન ન ગવાય તો છેવટે ગુરુવારે કે પોતાને અનુકૂળ હોય તેવા વારે કુટુંબના બધાજ સભ્યો ભેગા મળી ભગવાનને યાદ કરે અને એ રીતે ભક્તિપાથેય દ્વારા જીવનની સફળતા અને સાર્થકતા મેળવે.

ગુજરાતે એ દત્તપંચપદીને આવકારી વળી પૂ. શ્રીના બ્રહ્મલીન થયા પછી એ જ પંચપગીઓ "નારેશ્વરનો નિત્યક્રમ" નું સ્વરૂપ લીધું જેને પણ અવધૂત પરિવારે આવકાર્યુ આજે તેની ૧૫મી આવૃત્તિ નીકળી રહી છે. તેનો આનંદ છે.

પૂ. શ્રીના ચરણે સાદર પ્રણામ સહ વિરમું.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વરે નિત્યક્રમ

દાતાઓ

રૂા.૧૦૦૦-૦૦ કુશલ સંજય મિસ્ત્રી-ગણદેવી

રૂા.૫૦૦૦-૦૦ સ્વાતિ ગૌતમ અલ્હાબાદીયા-મુંબઈ

રૂા.૪૦૦૦-૦૦ એક રંગ ભક્ત તરફથી

રૂા.૨૦૦૦-૦૦ દર્શનાબેન વિરમગામા-મુંબઈ

રૂા.૧૭૦૦-૦૦ સાગર નાયક-યુ.એસ.એ.

રૂા.૫૦૦-૦૦ કૌશિકભાઈ દેસાઈ-સુરત

રૂા.૫૦૦-૦૦ પ્રીતિબેન કિરીટકુમાર કંસારા-નડિયાદ

રૂા.૫૦૦-૦૦ સ્વ. ચંદનબેન ભીખુભાઈ ના સ્મરણાર્થે

હસ્તે પ્રવીણા ડી.ત્રિવેદી-ડાકોર

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

કેવી આશિષ ?

(એવો દિ દેખાડ-એ રાહ)

એવી આશિષ આપ રંગા ! એવી આશિષ આપ,
પગલે પગલે ચાલી તારા, કરીએ મન નિષ્પાપ ! ટેક
આજે તારાં પૂજન કરતાં, કરીએ એ નિર્ધાર,
રંગા ! કરીએ એ નિર્ધાર,
મક્કમ થઈને વળગી રહીએ, ધીરજ એવી આપ ! ૧
ઝંડો લઈને ગાતાં ફરીએ, નારેશ્વરનો નાદ
રંગા ! નારેશ્વરનો નાદ
દેશ વિદેશે વિજયી થઈએ, શ્રદ્ધા એવી આપ ! ૨
ટંટો ઝઘડો મારું તારું, સોંપી તારી પાસ,
રંગા ! સોંપી તારી પાસ,
તારી સાને સમજી જઈએ, બુદ્ધિ એવી આપ ! ૩
એકબીજાનાં દૈવી ભાવે, કરીએ સઘળાં કામ,
રંગા ! કરીએ સઘળાં કામ,
માનવતાના ભાવો ભરીએ, હૈયું એવું આપ ! ૪
મસ્તી એવી રેલંછેલે, જાએ સૌ સંતાપ
રંગા ! જાએ સૌ સંતાપ.
બાળક તારાં લાયક બનીએ, જેવો તું છે બાપ ! ૫

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભગવાન દત્તાત્રેય

ડમરુ ત્રિશૂલ વચલા કરમાં બિરાજે ।

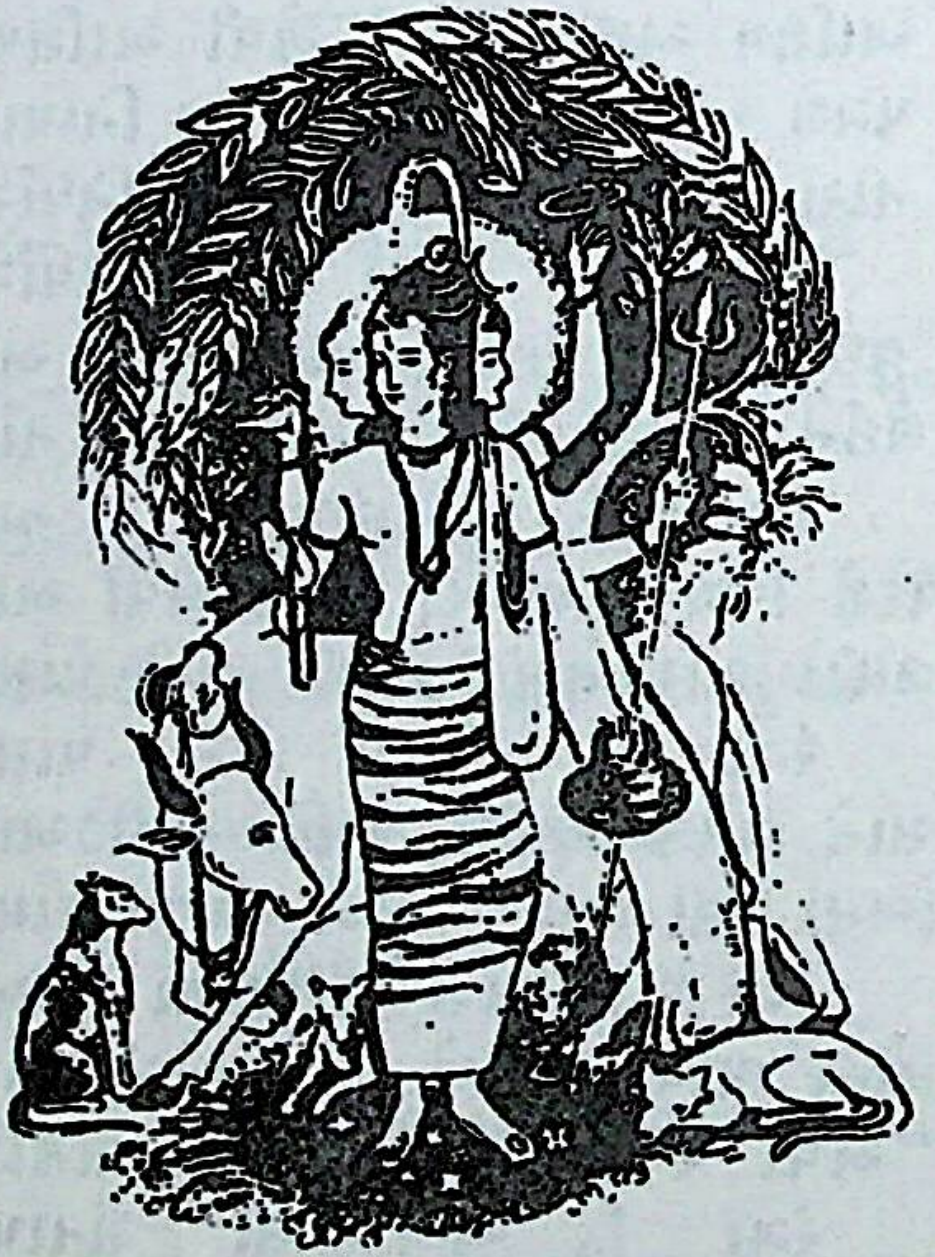

" માલા કમંડલુ લસે કર નીચલામાં

ઊચા દ્વિહસ્ત - કમલે શુભ શંખચક્ર

એવા નમું વિધિહરીશસ્વરૂપ દત્ત ॥"

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પૂ. શ્રી રંગ અવધૂત મહારાજ

જન્મ : ગોધરા ૨૧/૧૧/૧૮૯૮ બ્રહ્મલીન : ડરિદ્વાર ૧૯/૧૧/૧૯૬૮

અંત્યેષ્ટિ સંસ્કાર નારેશ્વર ૨૧/૧૧/૧૯૬૮

शान्तं योगीन्द्रवर्यं द्विजकुलतिलकं श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठं
दत्तात्रेयं स्मरन्तं जनहितनिरतं सच्चिदानंदमग्नम् ।
सिद्धं रेवातटस्थं निजपरहितं नित्यमत्तावधूतं
सन्तं नारेश्वरस्थं मथितकलिमलं पांडुरंगं नामामि ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નિત્યક્રમ-રૂપરેખા સવારે

૪.૦૦ વાગે	ઉત્થાન (ઘંટ વાગે છે.)
૫.૦૦ વાગે	શ્રીનારેશ્વર મહાદેવમાં આરતી
૫.૩૦ વાગે	શ્રી રંગમંદિરમાં દેવપ્રબોધ–આરતી– વેદપાઠ, પ્રભાતિયાં ભજન
૬.૩૦ વાગે	શ્રી શાંતિનિકુંજમાં ગણપતિ–અથર્વશીર્ષ, પુરુષસૂક્ત, શ્રી સૂક્ત અને શ્રીદત્તમાલામંત્ર ક્વચિત્ મંત્ર ભજન અને શ્રી રામચંદ્ર કૃપાલુ
૭.૩૦ વાગે	શ્રી દત્તપાદુકા (ઔદુંબર નીચે) પૂજન આરંભ
૮.૦૦ વાગે	શ્રી રંગમંદિરમાં પાદુકા પૂજનાદિનો આરંભ
૯.૦૦ વાગે	શ્રી રંગમંદિરમાં શણગાર આરતી
૯.૩૦ વાગે	શ્રી દત્તબાવની પાઠ, ધ્યાન મંદિરમાં તથા શ્રી રંગમંદિરમાં દર્શન
૧૨.૦૦ વાગે	શ્રી દર્શનવિરામ, પ્રસાદ (ઘંટ વાગે છે)
	બપોર – સાંજે – રાત્રે
૨.૩૦ વાગે	શ્રી રંગમંદિરે પૂનર્દર્શન
૫.૦૦ વાગે	સાયંપૂજા પ્રારંભ
૬.૩૦ વાગે	શ્રી નારેશ્વરદાદાની આરતી
૭.૦૦ વાગે	શ્રી રંગમંદિરે આરતી વગેરે
૮.૦૦ વાગે	દર્શન બંધ, પ્રસાદ (ઘંટ વાગે છે)
૮.૩૦ વાગે	રાત્રી ભજન
૧૦.૦૦ વાગે	શયન

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

અનુક્રમણિકા

(નિત્યક્રમ)

ભજન	પાન નંબર
અજિતામૃતયોગ (અથ પ્રબોધ રંગમંદિરે)	૬
અમૃતતાણાં ઝરણાં	૧૨૫
અચ્યુતં કેશવં	૩
અમે બંધાણી રે	૧૨૨
અરુણ કમલસંસ્થા (શ્રી સૂક્ત)	૨૫
અવધૂત રંગ છે દયાળ	૧૧૯
આજ હમારી જીવનનૌકા	૫૬
આનંદવાજાં (આરતી)	૧૨
આવ દિગંબરા દત્ત	૧૭
આવો મારા વા લા	૯૩
આવો રે હો અવધૂત	૧૧૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
ઈદં વ્વિષ્ણુર્વ્વિચક્રમે (માલામંત્ર)	૨૯
ઊઠ અઘ્યભંજના દત્ત	૯
એવી આશિષ આપ રંગા (ટા.પા.)	૨
એ ... રૂડા નારેશ્વરના નાથ	૧૧૬
એવો દિ દેખાડ (ટા. પા.)	૪
ઓ રુકમામ્બાના બાળકા	૧૧૭
ઔદુંબર-ભાવની	૧૩૩
ઔષધિ કૌન પિલાવે	૬૦
કરચરાગકૃતં	૬
કરે નિજ દાન જો	૬૭
કવ રુકમામ્બાયશો	૧૦૦
કહું છુ રંગ અવધૂતની વારતા	૧૧૫
કાયેન વાચા મનસે.	૮૦
ગાયતિ રેવા રવમધુરમ્	૧૯

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
ગુરુકૃપા હિ કેવલમ્	૬૮
ગુરુ ગુરુ કરતાં આ	૬૩
ગુરુ ઘર આવ્યા	૬૭
ગુરુદેવ દત્ત દયાળ (વંદના)	૭૮
ઘડી ઘડી રંગા તારી	૧૨૭
ચંદન નારેશ્વરની માટી	૧૨૯
જગ જાગૃત કરવા	૧૧૬
જગત્ત્રસ્તં દૃષ્ટ્વા	૪
જટાધરં પાંડુરંગં	૭૫
જપી લે હરિનું નામ	૬૪
જમવા આવો હેતે આવો	૯૬
જમવા આવો રુકમાના	૯૮
જમો જમાડું પાંડુરંગ	૯૫
જય આદ્યાશક્તિ	૯૦

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
જય કરુણાકર	૫૯
જય કરુણાંઘન	૫૮
જય કાના કાળા	૯૨
જય ગુરુલીલામૃત	૮૭
જય જય ગુરુમહારાજ	૬૨
જય જય ગુરુવરપૂર્ણ	૮૮
જય જય જય ગુરુદેવ	૩૪
જયદેવ જયદેવ	૪૪
જય દુઃખહારક રંગ દયાળ	૧૦૯
જય જય નર્મદ ઈશ્વરિ	૮૬
જય નારેશ્વર જય	૧૨૬
જય જય મુનિવર દત્ત (આરતી)	૮૩
જય યોગીશ્વર (દત્ત બાવની)	૩૧
જય જય રંગ ગુરો	૩૫
જય રુકમા મૈયા	૯૯

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
જય હરિ હરા	૧
જય જય શ્રીમદ્ ગુરુવર (આરતી)	૮૪
જય જય જય હેરંબ	૮૨
જયો જયો માં રુકમાંબા	૮૯
જાગ્યને જોગીડા	૧૫
જાવું છે રેવાજીને તીર	૧૨૬
જેને માન નથી અપમાન	૧૨૩
જે જે સ્થળે	૧૮
ત્र्यंधोहरः शलंगात्मा	૪૭
દત્ત દત્ત બોલો	૬૪
દત્ત દિગંબર એક અધારા	૬૦
દત્તભજનમ્ (૧૦૮)	૭૨
દત્તરક્ષાસ્તોત્રમ્	૩૯
દત્તાત્રેય કૃષ્ણ હરે	૮૨
દરશન દેજો ઘડી	૭૦
દાઢીવાલા ઓ રંગ	૧૧૮

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
દિગંબરા દિગંબરા (આરતી)	૮૫
દિગંબરા દિગંબરા (અરજી)	૫૯
ધૂનો	૭૭
નમસ્તે ગણપતયે (અથર્વ.)	૨૦
ન મંત્રં નો યંત્રં	૧૦૬
નામસુધારસ જે	૬૬
નારેશ્વર ધામ એવું	૧૨૨
નારેશ્વરમાં	૧૩૦
પરમાત્મપદે (યાચના)	૩૮
પહેરી લીધા (ટા.પા.)	૩
પ્રકૃતિ રંગપૂજનકો	૧૧૨
પ્રાતર્નમામિ ભગવન્ત	૧૪
પ્રીને પરોણલા પધારો	૯૭
બિરુદાવલી	૧૦
બેઠો બેઠો નારેશ્વરની માંહ્ય	૧૨૪
બ્રહ્માનંદં પરમસુખદં	૫૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભજન	પાન નંબર
ભવભયહારક શ્રીહરિ (દત્તદશક)	૫૦
ભિક્ષા ઉઁ દે	૬૯
માત તમારો જય જયકાર	૫૧
મારા હેયા કેરો હાર	૬૨
મારી આંખલડીના તારા	૧૨૮
માલાકમંડલુરધ :	૮૧
મેરો દત્ત દિગંબર	૫૬
મૈં તો દત્ત દિગંબર ધ્યાઉં	૬૧
મંત્રપુષ્પાંજલિ	૩૬
રસજ્ઞાવશાત્ તારકં	૪૬
રહી ન સુધબુધ	૬૧
રામચંદ્ર કૃપાલુ	૩૦
રુકમાઈ તારા કેટલા	૧૨૫
રુકમામ્બા બાવની	૧૩૬
રુકમામ્બાયશરાશિ	૧૦૩
રેવા મૈયાને તીરે	૧૧૫
રંગ જ્યાં જુઓ ત્યાં	૧૧૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નાસ્તિકો [1] નગ્ન થઈ [2] વલ્ગના બહુ કરે
ઓચરે જેહ મન જેહ ભાવે ;
ભક્તિ પંગુ થઈ અન્ય ખંડે ગઈ,
સર્વને શુષ્ક મન જ્ઞાન ભાવે. - જાગ્યને. ૧

ત્યાગવૈરાગ્યની કેકડી સહુ કરે,
ભોગમાં મસ્ત થઈ જગત ડોલે ;
દાનવ્રતપૂજને ચિત્ત હા ! નવ કરે,
વ્હેમ બાધા બધે સ્વૈર [3] ચાલે-જાગ્યને. ૨

ગુરુ તણો રાફડો ચોદિશે ફાટિયો,
જેહને જે ગમે તેને મુંડે ;
'મુંડને મોક્ષ' એ સૂત્ર સોંઘું થયું ,
વ્યાસશાંડિલ્ય ગમ કોણ દોડે ? જાગ્યને. ૩

આપપંથી બધા આત્મ નવ ઓળખે,
દેવને ભૂલી મંદિરે પૂજે !
રંગ મૂગો થઈ તુંહિ તુહિ ઓચરે,
તું વિના આન [4] નવ કાંઈ સૂઝે !! - જાગ્યને. ૪

---

૧. નિર્લજ્જ થઈ; મર્યાદા મૂકી દઈ ૨. કુદાકુદ ૩. જેને ફાવે તેમ.
૪. બીજું, અન્ય.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૧૫ (દરરોજ)

આવ દિગંબરા દત્ત કરુણાકરા
તુજ વિના ચેન નવ કાંઈ પડતું ;
[1] ગેહઉદ્યોગમાં ચિત્ત નવ આ ઠરે,
[2] વ્રેહના દુઃખથી નિત્ય રડતું. - ટેક
ખાન ને પાન મન ઝેર સમ લાગતાં,
વસ્ત્ર વિભૂષાગો પ્રેતભૂષા ;
ઊંચી અટારી ને મેડી સમશાનવત્
શૂન્ય ખાવા ધસે ભૂતવેષા. ! - આવ. ૧
ગાય વિણ વાછડું દીન જ્યમ બાપડું ,
ચંદ્ર વિણ સૂતકી કાળી રાતી ;
માત વિણ [3] તોક આક્રંદનો પાર નવ,
તું વિના દુઃખથી ફાટે છાતી !. - આવ. ૨
કાષ્ઠ થઈ પાવડી પાંવની તુજ બનું,
[4] મૃદ્ બની કેશ કાળા પખાળું. !
દેહ બાળી બનું ભસ્મ ભીતિહરા,
અંગ પર જો ધરે તું કૃપાળુ. !! - આવ. ૩

---

૧. ઘરધંધામાં ૨. વિયોગ ૩. બાળક ૪. માટી

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

મૃગ થઇ વ્યાધથી દેહ વિંધાવું આ,
અજિન[૨] થઈ બેસવા કામ લાગું !
શ્વાન થઈ મંદિરે નિત્ય ચોકી કરું,
દરસ વિણ આન નવ કાંઈ માગું !!- આવ ૦૪
હૃદયમંચક[૩] કરી સાફ રાખ્યો હરિ,
પ્રેમજલપાદ્યથી[૪] પગ ધોઉં ;
સત્યશૌચાદિપુષ્પે કરું અર્ચના,
બાળીને કામક્રુધ ધૂપ દેઉ ! - આવ ૦૫
દ્વૈત ભોજન ધરું, પેય અદ્વૈ[૫] આગળું ;
રંગ તાંબૂલ મુખ શુદ્ધિ સારૂ,
દોડ ને દોડ જોગીવરા શ્રીધરા,
તુજ વિના જીવન લાગે ખારું !! - આવ ૦૬

વંદન

જે જે સ્થળે આ મન જાય મારું,
તે તે સ્થળે સદ્‌ગુરુ રૂપ તારું !
જ્યાં જ્યાં મૂકું મસ્તક હું ગુરો હે !
ત્યાં ત્યાં પદદ્વંદ્વ તારાં જ સોહે !!

---

૧. શિકારી ૨. મૃગછાલા ૩. બાજઠ ૪. ગંધાક્ષતાદિથી યુક્ત પગ ધોવાનું પૂજાજળ ૫. પાપ ૬. વિષયાસક્તિ.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રેવાગીતમ્

ગાયતિ રેવા રવમધુરમ્ ॥ધ્રુવ૦॥
હર હર ૐ ૐ, હર હર ૐ ૐ,
હર હર ૐ ૐ, હર હર ૐ ૐ
સાયં પ્રાતઃ પ્રાતઃ સાયં,
હર હર ૐ ૐ, સતતમિતિ ॥ ગાયતિ૦ ॥૧॥
એકલજાતા મનસિ વિભાતા,
રૌતિ કલં કિમપીહ ચિરમ્ ।
ત્વમહમહં ત્વં, ત્વમહમહં ત્વં,
ત્વમહમહં ત્વં, ત્વમહમિતિ ॥ ગાયતિ૦ ॥૨॥
તડિદુજ્જ્વલજલમુખતઃસ્તૌતિ, નીરંગંનાના-રંગમ્ ।
બ્રહ્માહં ત્વં બ્રહ્મૈવેદં
જલશીકરવદભિન્નમિતિ ॥ગાયતિ૦ ॥૩॥

આ પછી વેદમંત્રો, સ્તોત્ર, ભજનાદિ વિ. થાય છે. પછી શાંતિનિકુંજના ઓટલે બધા જાય છે.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ અથ ગણપત્યથર્વશીર્ષમ્ ॥

(શાન્તિનિકુંજે)

ૐ નમસ્તે ગણપતયે । ત્વમેવ પ્રત્યક્ષં તત્ત્વમસિ । ત્વમેવ કેવલં કર્તાસિ । ત્વમેવ કેવલં ધર્તાસિ । ત્વમેવ કેવલં હર્તાસિ । ત્વમેવ સર્વં ખલ્વિદં બ્રહ્માસિ । ત્વં સાક્ષાદાત્માસિ નિત્યમ્ ॥ ૧ ॥ ઋતં વચ્મિ । સત્યં વચ્મિ ॥૨॥ અવ ત્વં મામ્ । અવ વક્તારમ્ । અવ શ્રોતારમ્ । અવ દાતારમ્ । અવ ધાતારમ્ । અવાનૂચાનમવ શિષ્યમ્ । અવ પશ્ચાત્તાત્ । અવ પુરસ્તાત્ । અવોત્તરાત્તાત્ । અવ દક્ષિણાત્તાત્ । અવ ચોર્ધ્વાત્તાત્ । અવાધરાત્તાત્ । સર્વતો માં પાહિ પાહિ સમન્તાત્ ॥૩ ॥ ત્વં વાઙ્મયસ્ત્વં ચિન્મયઃ । ત્વમાનન્દમયસ્ત્વં બ્રહ્મમયઃ । ત્વં સચ્ચિદાનન્દાદ્વિતીયોઽસિ । ત્વં પ્રત્યક્ષં બ્રહ્માસિ । ત્વં જ્ઞાનમયો વિજ્ઞાનમયોઽસિ ॥૪॥ સર્વં જગદિદં ત્વત્તો જાયતે । સર્વં જગદિદં ત્વત્તસ્તિષ્ઠતિ । સર્વં જગદિદં ત્વયિ લયમેષ્યતિ । સર્વં જગદિદં ત્વયિ પ્રત્યેતિ । ત્વં ભૂમિરાપોઽનલોઽનિલો નભઃ । ત્વં ચત્વારિ વાક્પદાનિ ॥૫॥ ત્વં ગુણત્રયાતીતઃ । ત્વમવસ્થાત્રયાતીતઃ । ત્વં દેહત્રયાતીતઃ । ત્વં કાલત્રયાતીતઃ । ત્વં મૂલાધારસ્થિતોઽસિ નિત્યમ્ । ત્વં શક્તિત્રયાત્મકઃ । ત્વાં યોગિનો

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ધ્યાયન્તિ નિત્યમ્ । ત્વં બ્રહ્મા ત્વં વિષ્ણુસ્ત્વં રુદ્રસ્ત્વમિન્દ્રસ્ત્વમગ્નિસ્ત્વં વાયુસ્ત્વં સૂર્યસ્ત્વમ્ ચંદ્રમાસ્ત્વં બ્રહ્મ ર્ભુઃ સ્વરોમ્ ॥૬॥ ગણાદીન્ પૂર્વમુચ્ચાર્ય વર્ણાદીંસ્તદનન્તરમ્ ॥ અનુસ્વારઃ પરતરઃ। અર્ધેન્દુલસિતમ્ । તારેણ રુદ્ધમ્ । એતત્તવ મનુસ્વરૂપમ્ । ગકારઃ પૂર્વરૂપમ્ । અકારો મધ્યમરૂપમ્ । અનુસ્વારશ્ચાન્ત્યરૂપમ્ । બિન્દુરુત્તરરૂપમ્ । નાદઃ સંધાનમ્ । સંહિતા સન્ધિઃ । સૈષા ગણેશવિદ્યા । ગણક ઋષિઃ । નિચૃદ્ ગાયત્રી છન્દઃ । ગણપતિર્દેવતા । ૐ ગં ગણપતયે નમઃ ॥૭॥ એકદન્તાય વિદ્મહે વક્રતુણ્ડાય ધીમહિ । તં નો દન્તી પ્રચોદયાત્ ॥૮॥ એકદન્તં ચતુર્હસ્તં પાશમંકુશધારિણમ્ । રદં ચ વરદં હસ્તૈર્બિભ્રાણં મૂષકધ્વજમ્ । રક્તં લંબોદરં શૂર્પ-કર્ણકં રક્તવાસસમ્ । રક્તન્ધાનુલિપ્તાંગં રક્તપુષ્પૈઃ સુપૂજિતં ॥ ભક્તાનુકમ્પિનં દેવં જગત્કારણમચ્યુતમ્। આવિર્ભૂતં ચ સૃષ્ટ્યાદૌ પ્રકૃતેઃ પુરુષાત્ પરમ્ ॥ એવં ધ્યાયતિ યો નિત્યં સ યોગી યોગિનાં વરઃ ॥૯॥ નમો વ્રાતપતયે, નમો ગણપતયે, નમઃ પ્રમથપતયે, નમસ્તેઽસ્તુ લમ્બોદરાય, એકદન્તાય, વિઘ્નનાશિને શિવસુતાય, શ્રીવરદમૂર્તયે નમઃ ॥૧૦॥ એતદથર્વશીર્ષં યોઽધીતે સ બ્રહ્મભૂયાય

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

કલ્પતે । સ સર્વતઃ સુખમેધતે । સ સર્વવિઘ્નૈર્ન બાધ્યતે । સ પંચમહાપાપાત્ પ્રમુચ્યતે । સાયમધીયાનો દિવસકૃતં પાપં નાશયતિ । પ્રાતરધીયાનો રાત્રિકૃતં પાપં નાશયતિ । સાયં પ્રાતઃ પ્રયુંજાનો અપાપો ભવતિ । સર્વત્રાધીયાનોઽપવિઘ્નો ભવતિ । ધર્માર્થકામમોક્ષં ચ વિન્દતિ । ઇદમથર્વશીર્ષમશિષ્યાય ન દેયમ્ । યો યદિ મોહાદ્દાસ્યતિ સ પાપીયાન્ભવતિ । સહસ્રાવર્તનાત્ યં યં કામમધીતે તં તમનેન સાધ્યેત ॥૧૧॥ અનેન ગણપતિમભિષિંચતિ સ વાગ્મી ભવતિ । ચતુર્થ્યામનશ્નન્ જપતિ સ વિદ્યાવાન્ ભવતિ । ઇત્યથર્વણવાક્યમ્ । બ્રહ્માદ્યાવરણં વિદ્યાત્ ન બિભેતિ કદાચનેતિ ॥૧૨॥ યો દુર્વાકુરૈર્યજતિ સ વૈશ્રવણોપમો ભવતિ । યો લાજૈર્યજતિ યશોવાન્ ભવતિ સ મેધાવાન્ ભવતિ । યો મોદકસહસ્રેણ યજતિ સ વાંછિતફલમવાપ્નોતિ । યઃ સાજ્યસમિદ્ભિર્યજતિ સ સર્વં લભતે સર્વં લભતે ॥૧૩॥ અષ્ટૌ બ્રાહ્મણાન્ સમ્યક્ ગ્રાહયિત્વા સૂર્યવર્ચસ્વી ભવતિ । સૂર્યગ્રહે મહાનદ્યાં પ્રતિમાસન્નિધૌ વા જપ્ત્વા સિદ્ધમંત્રો ભવતિ ॥ મહાવિઘ્નાત્ પ્રમુચ્યતે । મહાદોષાત્પ્રમુચ્યતે । મહાપાપાત્ પ્રમુચ્યતે । સ સર્વવિદ્ ભવતિ સ સર્વવિદ્ ભવતિ । ય એવં વેદ ॥ ઇત્યુપનિષદ્ ॥૧૪॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ અથ પુરુષસૂક્તમ્ ॥

હરિઃ ૐ સહસ્રશીરેખાપુરુખઃસહસ્રાક્ષઃ સહસ્રપાત્ ।
સ ભૂમિગ્ગું સર્વતસ્પૃત્વાત્યતિષ્ઠદ્દશાઙ્ગુલમ્ ॥ ૧ ॥
પુરુખડએવેદગ્ગું સર્વ્વંજદ્ભૂતં જચ્ચભાવ્યમ્ ।
ઉતામૃતત્ત્વસ્યેશાનોજદન્નેનાતિરોહતિ ॥ ૨ ॥
એતાવાનસ્યમહિમાતોજ્યાયાંશ્ચપૂરુખઃ ।
પાદોસ્ય વ્વિશ્વાભૂતાનિત્રિપાદસ્યામૃતન્દિવિ ॥ ૩ ॥
ત્રિપાદૂર્ધ્વડઉદૈત્પુરુખઃ પાદોસ્યેહાભવત્પુનઃ ।
તતોવ્વિષ્વઙ્ વ્યક્રામત્સાશનાનશને અભિ ॥ ૪ ॥
તતોવ્વિરાડજાયતવ્વિરાજોડઅધિપુરુખઃ ।
સજાતો અત્યરિચ્યતપશ્ચાદ્ભૂમિમથોપુરઃ ॥ ૫ ॥
તસ્માદ્યજ્ઞાત્સર્વ્વહુતઃ સમ્ભૃતમ્પૃખદાજ્યમ્ ।
પશૂંસ્તાંશ્ચક્રે વ્યાયવ્યાનારણ્યાગ્રામ્યાશ્ચજે ॥ ૬ ॥
તસ્માદ્યજ્ઞાત્સર્વ્વહુતઋચઃ સામાનિજજ્ઞિરે ।
છન્દાગ્ગું સિજજ્ઞિરેતસ્માદ્યજુસ્તસ્માદજાયત ॥ ૭ ॥
તસ્માદશ્વાડઅજાયન્ત જે કે ચોભાયાદતઃ ।
ગાવોહજજ્ઞિરેતસ્માત્તસ્માજ્જાતાઅજાવય : ॥ ૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

તંજજ્ઞમ્બરેહિખિપ્રૌક્ષન્નપુરુષમ્જાતમગ્રતઃ ।
તેનદેવાઅયજન્તસાદ્ધ્યારેખયશ્ચંજે ॥ ૯ ॥
જત્પુરુષંવ્યદધુઃકતિધાવ્યકલ્પયન્ ।
મુખઽ્કિમસ્યાસીત્કિમ્બાહૂકિમૂરૂ પાદાઉચ્ચ્યેતે ॥ ૧૦ ॥
બ્રાહ્મણોઽસ્યમુખમાસીદ્ બાહૂરાજન્ન્યઃકૃતઃ ।
ઊરૂતદસ્યજદ્વૈશ્યઃ પદ્ભ્યાગ્ગુંશૂદ્રોઅજાયત ॥ ૧૧ ॥
ચન્દ્રમામનસોજાતશ્ચક્ષોઃ સૂજર્જોઅજાયત ।
શ્રોત્રાદ્વાયુશ્ચપ્રાણશ્ચમુખાદગ્નિરજાયત ॥ ૧૨ ॥
નાભ્યાઆસીદન્તરિક્ષગ્ગુંશીર્ષ્ણોદ્યૌઃ સમવર્તત ।
પદ્ભ્યામ્ભૂમિર્દિશઃશ્રોત્રાત્તથાલોકાઁ૨ અકલ્પયન્ ॥ ૧૩ ॥
જત્પુરુષેણહવિષાદેવાજજ્ઞમતન્વત ।
વસન્તોઽસ્યાસીદ્દાજ્યઽ્ગ્રીષ્મઽઈધ્મઃશરદ્ધવિઃ॥ ૧૪ ॥
સપ્તાસ્યાસન્પરિધયસ્ત્રીઃ સપ્તસમિધઃ કૃતા : ।
દેવાજદ્યજ્ઞન્તન્વાનાઅબન્ધન્નપુરુષમ્પશુમ્ ॥ ૧૫ ॥
જજ્ઞેનજજ્ઞમયન્તદેવાસ્તાનિધર્માણિપ્રથામાન્યાસન્ ।
તેહનાકમ્મહિમાનઃસચન્તજત્રપૂર્વેસાદ્ધ્યાઃસન્તિદેવાઃ ॥ ૧૬ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ અથ શ્રીસૂક્તપ્રારમ્ભઃ ॥

અરુણકમલસંસ્થા તદ્રજઃ પુંજવર્ણા
કરકમલધૃતેષ્ટાઽભીતિયુગ્મામ્બુજા ચ ।
મણિમુકુટવિચિત્રાલઙ્કૃતા કલ્પજાતૈર્
ભવતુ ભુવનમાતા સન્તતં શ્રીશ્રિયૈ નઃ ॥
માનસોપચારૈઃ સમ્પૂજય ॥

ૐ લં પૃથિવ્યાત્મકં ગંધં પરિકલ્પયામિ ।
ૐ હં આકાશાત્મકં પુષ્પં પરિકલ્પયામિ ।
ૐ યં વાતાત્મકં ધૂપં પરિકલ્પયામિ ।
ૐ રં તેજાત્મકં દીપં પરિકલ્પયામિ ।
ૐ વં અમૃતાત્મકં નૈવેદ્યં પરિકલ્પયામિ ।
ૐ સં સોમાત્મકં તાંબુલાદિસર્વોપચારાન્ પરિકલ્પયામિ ।
ૐ છત્રં ચામરં દર્પણં પાદુકે પરિકલ્પયામિ ।
શ્રી સૂક્તજપે વિનિયોગઃ ॥
ૐ ઐં ૐ હિરણ્યવર્ણાં હરિણીં સુવર્ણરજતસ્રજામ્ ।
ચન્દ્રાં હિરણ્મયીં લક્ષ્મી જાતવેદો મમાવહ ॥ ૧ ॥
ૐ ઐં ૐ હ્રીં ૐ
તાં મ આવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ।
યસ્યાં હિરણ્યં વિન્દેયં ગામશ્વં પુરુષાનહમ્ ॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॐ
अश्वपूर्वा रक्षमध्यां हस्तिनादप्रबोधिनीम् ।
श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी जुषताम् ॥ ३ ॥
ॐ श्रीं ॐ क्लीं ॐ
कांसोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं तृप्तां
तर्पयन्तीम् ।
पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ ४ ॥
ॐ क्लीं ॐ वद वद ॐ
चन्द्रां प्रभासां यशसाज्वलन्तीं श्रियंलोके देव जुष्टामुदाराम् ।
तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मेनश्यतां त्वां वृणे ॥ ५ ॥
ॐ वद वद ॐ वाग्वादिनी ॐ
आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तव
वृक्षोऽथबिल्वः ।
तस्यफलानितपसानुदन्तु मायान्तरायाश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥
ॐ वाग्वादिनी ॐ ऐं ॐ
उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना सह ।
प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेऽस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ ७ ॥
ॐ ऐं ॐ सौं ॐ
क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ।
अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ॐ सौं ॐ हंसः ॐ
गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरीं सर्वभूतानां ताभिहोपह्वये श्रियम् ॥ ९ ॥
ॐ सोहं ॐ आं ॐ
मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यशीमहि ।
पशुनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥
ॐ आं ॐ ह्रीं ॐ
कर्दमेन प्रजा भूता मयि संभ्रम कर्दम ।
श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥ ११ ॥
ॐ ह्रीं ॐ क्रों ॐ
आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिक्लित वस मे गृहे ।
नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले ॥ १२ ॥
ॐ क्रों ॐ क्रीं ॐ
आर्द्रां यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ।
सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो ममावह ॥ १३ ॥
ॐ क्रीं ॐ श्रीं ॐ
आर्द्रां पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ।
चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मी जातवेदो ममावह ॥ १४ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ૐ શ્રીં ૐ હું ૐ

તાં મ આવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ।
યસ્યાં હિરણ્યંપ્રભૂતંગાવોદાસ્યોઽશ્વાન્વિન્દેયં પુરુષાનહમ્॥ ૧૫ ॥
ૐ હું ૐ સ્વાહા ૐ
યઃ શુચિઃ પ્રયતો ભૂત્વા જુહુયાદાજ્યમન્વહમ્ ।
સૂક્તં પંચદશર્ચં ચ શ્રીકામઃ સતતં જપેત્ ॥ ૧૬ ॥
ૐ સ્વાહા ॥ ઐં સૌં ક્લીં હ્રીં શ્રીં ક્લીં વદ વદ
વાગ્વાદિની ઐં સૌઃહંસઃઆં હ્રીં ક્રોં ક્રી શ્રીં હું સ્વાહા ॥
ઈતિ વિદ્યારણ્યભાષ્યતઃ ।
સદસસ્પતિમદ્ભૂતમ્પ્રિયમિન્દસ્ય કામ્યમ્ । સનિમ્મેધાંમયા
સિષ્ખગુંસ્વાહા ॥ જામ્મેધામ્દેવગણાઃ પિતરશ્ચોપાસતે ।
તયામામદ્ય મેધયાગ્નેમેધાવિનઙ્ કુરુસ્વાહા ॥ મેધામ્મે
વરુણોદદાતુમેધામગ્નિઃ પ્રજાપતિઃ ॥ મેધામિન્દ્રશ્ચવાયુશ્ચ
મેધાન્ધાતા દદાતુ મે સ્વાહા ॥ ઈદમ્મે બ્રહ્મ ચ ક્ષત્રં
ચોમેશ્રિયમશ્નુતામ્માયીદેવા દદતુ શ્રિયમુત્તમાન્તસ્યૈ તે સ્વાહા
॥ ઈતિ વૈદિકશ્રીસૂક્ત : ॥
શ્રીશ્ચતે લક્ષ્મીશ્ચ પત્ન્યાવહોરાત્રેપાર્શ્વે નક્ષત્રાણિરૂપમશ્વિનૌ
વ્યાત્તમ્ । ઈષ્ણન્નિષાણામુમ્મઈષાણસર્વલોકમ્મઈષાણ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ श्री दत्तभगामालामन्त्रः ॥

ॐ ईदंव्विणुर्व्विचक्रमेत्रेधानिदधे पदम् । समूढमस्य पाग्गुंसुरे स्वाहा ॥ १ ॥ त्रीणि पदा व्विचक्रमे विष्णुग्गोपाऽअदाभ्यः। अतो धर्म्माणि धारयन् ॥ २ ॥ तद्विष्णोः परमं पदग्गुं सदा पश्यन्ति सूरय : । दिवीय चक्षुराततम् ॥३ ॥ ॐ नमो भगवते दत्तात्रेयाय स्मरणमात्रसन्तुष्टाय महाभयनिवारणाय महाज्ञानप्रदाय चिदानंदात्मने बालोन्मत्तपिशाचवेषाय महायोगिने अवधूताय अनसूयानन्दवर्धनाय अत्रिपुत्राय ॐ भवबन्धविमोचनाय आं असाध्यसाधनाय ह्रीं सर्वविभूतिदाय क्रौं असाध्याकर्षणाय ऐं वाक्प्रदाय क्लीं जगत्रयवशीकरणाय सौः सर्वमनःक्षोभणाय श्रीं महासंपत्प्रदाय ग्लौं भूमण्डलाधिपत्यप्रदाय द्रां चिरंजीविने वषट् वशीकुरु वशीकुरु वौषट् आकर्षय आकर्षय हुं विद्वेषय विद्वेषय फट् उच्चाटय उच्चाटय ठः ठः स्तम्भय स्तम्भय खें खें मारय मारय नमः सम्पन्नय सम्पन्न स्वाहा पोषय पोषय परमन्त्रपरयन्त्रपरतन्त्राणि छिन्धिछिन्धि ग्रहान्निवारय निवारय व्याधीन् विनाशय विनाशय दुःखं हर हर दारिद्र्यं विद्रावय विद्रावय देहं पोषय पोषय चित्तं तोषय तोषय सर्वमन्त्रस्वरूपाय सर्वयन्त्रस्वरूपाय सर्वतंत्रस्वरूपाय सर्वपल्लवस्वरूपाय ॐ नमो महासिद्धाय स्वाहा ॥ ईति श्रीदत्तमहामालामन्त्रः ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitization by eGangotri
દ્યૌઃશાન્તિરન્તરિક્ષગ્ગું શાન્તિઃ પૃથિવી શાન્તિરાપઃ શાન્તિ રોષધયઃ શાન્તિઃ । વનસ્પતયઃ શાન્તિ ર્વિશ્વેદેવાઃ શાન્તિર્બ્રહ્મશાન્તિઃ સર્વગ્ગું શાન્તિઃ શાન્તિરેવ શાન્તિઃ સામા શાન્તિરેધિ। જતો યતઃ સમીહસે તતો નો અભયં કુરુ। શન્નઃ કુરુ પ્રજાભ્યોભયં નઃ પશુભ્ય : ।।

રામ સ્તુતિ

શ્રી રામચંદ્ર કૃપાલુ ભજ મનહરણ ભવભયદારુણં,
નવકંજ-લોચન, કંજ-મુખ કર - કંજ પદ-કંજારુણં ।। ૧ ।।
કંદર્પ અગણિત અમિત છબિ, નવનીલ નીરદસુંદરં,
પટપીત માનહુતડિત રુચિ, શુચિ નૌમિ જનકસુતાવરં।। ૨ ।।
શિરમુકુટ કુંડલ તિલક ચારુ ઉદાર અંગ વિભૂષણં,
આજાનુભુજ શર-ચાપ-ધર, સંગ્રામ-જિત-ખરદૂષણં, ।। ૩ ।।
ભજુ દીનબંધુ દિનેશ દાનવ - દૈત્યવંશ - નિકંદનં,
રઘુનંદ આનંદકંદ કૌશલચંદ દશરથનન્દનં ।। ૪ ।।
ઈતિ વદતિ તુલસીદાસ શંકર-શેષ-મુનિ-મન-રંજનં,
મમ હદય-કંજ નિવાસ કુરુ, કામાદિ ખલ-દલ-ગંજનં।। ૫ ।।

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

જય દત્ત હે જય દત્ત હે જય દત્ત હે તુજને નમું,
મૌને વિરામી વૈખરી જોઈ તને સઘળે રમું !
અવધૂતચિંતન શ્રીગુરુદેવદત્ત ! શ્રીરામચંદ્ર ભગવાનકી જય !
પવનસુત હનુમાનકી જય ! નર્મદા માતાકી જય !

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દત્તબાવની

જય યોગીશ્વર દત્ત દયાળ ! તું જ એક જગમાં પ્રતિપાળ !
અત્ર્યનસૂયા કરી નિમિત્ત, પ્રગટ્યો જગકારણ નિશ્ચિત.
બ્રહ્માહરિહરનો અવતાર, શરણાગતનો તારણહાર;
અંતર્યામી સત્ચિત્ સુખ, બહાર સદ્ગુરુ દ્વિભુજ સુમુખ.
ઝોળી અન્નપૂર્ણા કર માંહ્ય, શાન્તિ કમંડલ કર સોહાય ;
ક્યાંય ચતુર્ભુજ ષડ્ભુજ સાર, અનંતબાહુ તું નિર્ધાર, ૬
આવ્યો શરણે બાળ અજાણ, ઊઠ દિગંબર, ચાલ્યા પ્રાણ !
સુણી [૧] અર્જુન કેરો સાદ, રીઝ્યો, પૂર્વે તું સાક્ષાત્ ;
દીધી ઋદ્ધિ સિદ્ધિ અપાર અંતે મુક્તિ મહાપદ સાર.
કીધો આજે કેમ વિલંબ ? તુજ વિણ મુજને ના [૨] આલંબ !
વિષ્ણુશર્મ દ્વિજ તાર્યો એમ, જમ્યો શ્રાદ્ધમાં દેખી પ્રેમ.
જંભદૈત્યથી ત્રાસ્યા દેવ, કીધી મ્હેર તેં ત્યાં તતખેવ;
વિસ્તારી માયા, [૩] દિતિસુત, ઈંદ્રકરે હણાવ્યો તૂર્ત.
એવી લીલા કંઈ કંઈ [૪] શર્વ, કીધી વર્ણવે કો તે સર્વ ? ૧૪
દોડ્યો આયુ સુતને કામ, કીધો એને તેં નિષ્કામ;
બોધ્યા યદુ ને પરશુરામ સાધ્યદેવ પ્રહ્લાદ અકામ.

---

૧. સહસ્રાર્જુન ૨. આશરો ૩. દૈત્ય ૪. શિવસ્વરૂપ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

એવી તારી કૃપા અગાધ ! કેમ સૂણે ના મારો સાદ ?
દોડ અંત ના દેખ અનંત ! મા કર અધવચ શિશુનો અંત !!
જોઈ દ્વિજસ્ત્રી કેરો સ્નેહ, થયો પુત્ર તું નિઃસંદેહ;
સ્મર્તૃગામી કલિતાર કૃપાળ ! તાર્યો ધોબી છેક ગમાર.
પેટપીડથી તાર્યો વિપ્ર, બ્રાહ્મણશેઠ ઉગાર્યો [1]ક્ષિપ્ર.
કરે કેમ ના મારી વ્હાર ? જો આણીગમ એકજ વાર !!
શુષ્ક કાષ્ઠને આણ્યાં પત્ર, થયો કેમ ઉદાસીન અત્ર ?
જર્જર[2] વંધ્યા કેરાં સ્વપ્ન, કર્યાં સફળ તેં સુતનાં [3]કૃત્સ્ન.
કરી દૂર બ્રાહ્મણનો કોઢ, કીધા પૂરણ એના કોડ;
વંધ્યા ભેંસ દૂઝવી દેવ, હર્યું દારિદ્ય તેં તતખેવ. ૨૬
ઝાલર ખાઈ રીઝ્યો એમ, દીધો સુવર્ણઘટ સપ્રેમ.
બ્રાહ્મણસ્ત્રીનો મૃત ભરથાર, કીધો સજીવન તેં નિર્ધાર !
પિશાચ-પીડા કીધી દૂર, વિપ્રપુત્ર ઉઠાડ્યો શૂર.
હરી વિપ્રમદ અંત્યજ હાથ, રક્ષ્યો ભક્ત ત્રિવિક્રમ.તાત ! ૩૦
નિમેષમાત્રે તંતુક એક, ખ્હોંચાડ્યો શ્રીશૈલે દેખ !
એકી સાથે આઠ સ્વરૂપ, ધરી દેવ બહુરૂપ અરૂપ.
સંતોષ્યા નિજ ભક્ત સુજાત, આપી પરચાઓ સાક્ષાત્ ;
યવનરાજની ટાળી પીડ, જાતપાતની તને ન ચીડ. ૩૪

---

૧. ઝટ ૨. અતિવૃદ્ધ ૩. બધાં

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રામકૃષ્ણરૂપે તેં એમ, કીધી લીલાઓ કંઈ તેમ :
તાર્યા પથ્થર ગણિકા વ્યાધ ! પશુપંખી પણ તુજને [1]સાધ !!
અધમઓધારણ તારું નામ, ગાતાં સરે ન શાં શાં કામ ?
આધિવ્યાધિ ઉપાધિ સર્વ, ટળે સ્મરણમાત્રથી [2] શર્વ ! ૩૮
મૂઠચોટ ના લાગે જાણ, પામે નર સ્મરણે નિર્વાણ.
ડાકણ શાકણ ભેંસાસુર, ભૂત પિશાચો જંદ અસુર ;
નાસે મૂઠી દઈને તૂર્ત, દત્તધૂન સાંભળતાં મૂર્ત .
કરી ધૂપ ગાએ જે એમ દત્તબાવની આ સપ્રેમ.
સુધરે તેના બંને લોક; રહે ન તેને ક્યાંયે શોક !
દાસી સિદ્ધિ તેની થાય, દુઃખદારિદ્ય તેનાં જાય ! ૪૪
બાવન ગુરુવારે નિત નેમ, કરે પાઠ બાવન સપ્રેમ ;
યથાવકાશે નિત્ય નિયમ, તેને..કદી ન દંડે યમ !
અનેક રૂપે એ જ અભંગ, ભજતાં નડે ન માયા - રંગ !
સહસ્ર નામે નામી એક, દત્તદિગંબર અસંગ છેક !!! ૪૮
વંદું તુજને વારંવાર, વેદ શ્વાસ તારા નિર્ધાર '!
થાકે વર્ણવતાં જ્યાં શેષ, કોણ રાંક હું બહુકૃતવેષ ?
અનુભવતૃપ્તિનો ઉદ્‌ગાર,[3] સુણી હસે તે ખાશે માર !
'તપસી' તત્ત્વમસિ એ દેવ, બોલો જય જય શ્રી ગુરુદેવ ! ૫૨

---

૧. સાધુ વૃત્તિવાળાં સારા ૨. શિવ ૩. (૧) ઓડકાર (૨) વેણ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

આરતી દત્તાત્રેય પ્રભુની

જય જય જય ગુરુદેવ !
વંદે અત્રિકુમારં ત્રિભુવનભર્તારમ્ (૨)
જનિમૃતિસંસૃતિકાલં તાપત્રયહારમ્- જય જય જય ગુરુદેવ ! ધ્રું.
કરુણાપારાવારં યોગિજનાધારમ્ (૨)
કૃતભવજલનિધિપારં ષડ્દર્શનસારમ્ - જય જય.... ॥ ૧ ॥
[૧]ભોગાપવર્ગદ્વારં કૃતમોદાસારમ્ (૨)
નતજનવરદાતારં નિગમાગમસારમ્ - જય જય ... ॥ ૨ ॥
ધૃતગલમૌક્તિકહારં કીર્ણજટાભારમ્ (૨)
[૨]ધામ્ના નિર્જિતમારં ષડ્રિપુસંહારમ્-જય જય ...॥ ૩ ॥
દુઃશીલાતિકરાલં ભસ્માંકિતભાલમ્ (૨)
શંખત્રિશૂલભાજન - [૩]સ્રગ્વાદ્યારિકરમ્ - જય જય...॥ ૪ ॥
કલિકલ્મષહન્તારં સુરનરમુનિતારમ્ (૨)
વૃતવિજનૈકવિહારં જ્ઞાનસુધાહારમ્ - જય જય ... ॥ ૫ ॥
દેવત્રયાવતારં શાંતિસુધાગારમ્ (૨)
દૂરીકૃતનતભારં ચંગારંગકરમ્ - જય જય ... ॥ ૬ ॥

---

૧. ભુક્તિમુક્તિ આપનાર ૨. જેના તેજથી કામદેવ પણ પરાજિત છે. ૩. સ્રગ્ = માળા; વાદ્ય=ડમરું; અરિ = ચક્ર ૪. જ્ઞાનરૂપી અમૃત છે આહાર જેનો.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

આરતી શ્રી રંગ અવધૂત મહારાજની

ૐ જય જય રંગગુરો ! પ્રભુ ! જય જય રંગગુરો !
ભંગુરભવમૃગતૃષ્ણા - પુરાણકલ્પતરો ! ૐ જય ... ધ્રુ.
સ્મારં સ્મારમુદારં નામ ગુરોરનિશમ્ (૨)
મેકલજાતટયોગાદ્ (૨) આનીર્ચિથ ગિરિશમ્ .. ૐ જય ...॥ ૧ ॥
જાયં જાયમજેયં સકલેન્દ્રિયસંઘમ્ (૨)
દાસીકૃતસકલર્દ્ધિઃ(૨) પ્રાપિથ નિઃ સંગમ્ ..ૐ જય ...॥ ૨ ॥
શમદમયોગતિતિક્ષા-ભિક્ષાશનકૃતિના (૨)
જન્મજરામૃતિભંગો (૨) લબ્ધો દૃઢમતિના .. ૐ જય ...॥ ૩ ॥
જ્ઞાનવિવેકવિરાગૈઃ સખિભિઃ સહ વસતા (૨)
ક્લેશાઃ પંચ નિરસ્તાઃ (૨) સાપેક્ષં હસતા .. ૐ જય ... ॥ ૪ ॥
રેવાનીરપિપાસી (૨) સુરવરસુખહાસી (૨)
નારેશ્વરવનવાસી (૨) સત્યઃ સંન્યાસી .. ૐ જય ... ॥ ૫ ॥
રુક્મામ્બાપદસેવા-કૃતમતિના ભવતા (૨)
ત્યક્ત્વાઽઽશ્રમમિહ તુર્યં (૨) નૈષ્કિતાઽઽકલિતા . ૐ જય. ॥ ૬ ॥
પૌર્વાપર્યજ્ઞાતા ભક્તજનત્રાતા (૨)
કો વા માનવદેહો (૨) ભવિતા મે પાતા .. ૐ જય ... ॥ ૭ ॥
શરણં તે પતિતોઽહં પાલય ભવબંધો (૨)
દૂષિતમપિ મા મા માં (૨) ત્યજ કરુણાસિંધો .. ૐ જય ...॥ ૮ ॥
મણિના દૂષણનિધિના નીરાજિતચરણઃ (૨)
પ્રીતો ભવતુ રંગો (૨) ગુરુચરણાશ્રયણઃ .. ૐ જય ... ॥ ૯ ॥

પં. મણિશંકર ઉપાધ્યાય

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizaqtion by eGangotri

મન્ત્રપુષ્પાંજલિ

(ઋગ્વેદ) હરિ:ૐ ગણાનાં ત્વા ગણપતિં હવામહે કવિં કવીનામુપશ્રવસ્તમમ્। જ્યેષ્ઠરાજં બ્રહ્મણાં બ્રહ્મણસ્પત આ નઃ શૃણ્વન્નૂતિભિઃ સીદ સાદનમ્ ।।

(યજુર્વેદ)હરિ :ૐ ગણાનાન્ત્વાગણપતિગ્ગું હવામહેપ્રિયાણાન્ત્વા પ્રિયપતિગ્ગું હવામહેનિધીનાન્ત્વાનિધીપતિગ્ગું હવામહે વસોમમ। આહ મજ્જનિગર્ભધમા ત્વમજાસિગર્ભધમ્ ।।

(સામવેદ) નમો હમાય મોહમાયામઙ હમાય ધૃન્વતે તાપસાય પુનર્વસવે નમો નમો મૌજ્યાયૌર્મ્યાય સૌમ્યાય શમ્માય શિવાય નમો નમઃ પાશય સુપાશય મહાપારાય પારદાય પારવિંદાય નમો નમઃ પુરુષાય સુપુરુષાય મહાપુરુષાય મધ્યમપુરુષાયોત્તમપુરુષાય બ્રહ્મચારિણે નમો નમઃ ।।

હરિ ૐ બ્બ્રહ્મજજ્ઞાનમ્પ્રથમમ્પુરસ્તાદ્ વિસીમત : સુરુચો વ્વેનઙઆવઃ । સ બુધ્ન્યાઙઉપમાઙઅસ્ય વ્વિષ્ટાઃ સતશ્ચ જોનિમસતશ્ચવ્વિવઃ ।। ૐ ઈદં વ્વિષ્ણુર્વ્વિક્રમે ત્રેધાનિદધેપદમ્ । સમૂઢમસ્ય પાગ્ગું સુરે સ્વાહા ।। ૐ ત્ર્યંબકં જજામહે સુગન્ધિમ્પુષ્ટિવર્દ્ધનમ્। ઉર્વ્વારુકમિવ બન્ધનાન્મૃત્યોર્મુક્ષીય મા મૃતાત્ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ૐ જજ્ઞેન જજ્ઞમયજન્ત દેવાસ્તાનિ ધમ્માણિ પ્રથમાન્યાસન્ તે હ નાકમ્મહિમાનઃ । સચન્ત જત્ર પૂર્વે સાદ્ધયાઃ સન્તિ દેવાઃ ।।

ૐ રાજાધિરાજાય પ્રસહ્ય સાહિને । નમો વયં વૈશ્રવણાય કુર્મહે સમે કામાન્કામકામાય મહ્યમ્ । કામેશ્વરો વૈશ્રમણો દદાતુ । કુબેરાય વૈશ્રવણમ મહારાજાય નમઃ । ૐ સ્વસ્તિ સામ્રાજ્યં ભૌજ્યં સ્વારાજ્યં વૈરાજ્યં પારમેષ્ટ્યં રાજ્યં મહારાજ્યમાધિમત્યમયં સમન્તપર્યાયી સ્યાત્સાર્વભૌમઃ સાર્વાયુષ આન્તાદાપરાર્ધાત્ । પૃથિવ્યૈ સમુદ્રપર્યન્તાયાએકરાડિતિ । તદપ્યેષ શ્લોકો ઽભિગીતો મરુતઃ પરિવેષ્ટારો મરુતસ્યાવસન્ગૃહે આવીક્ષિતસ્ય કામપ્રેર્વિશ્વેદેવાઃ સભાસદ ઈતિ ।।

ૐ વિશ્વતક્ષુરુત વ્વિશ્વતો મુખો વ્વિશ્વતો બાહુરુત વ્વિશ્વતસ્પાત્ । સમ્બાહુભ્યાન્ધમતિ સમ્પતત્રૈર્દ્યાવાભૂમી જનયન્દેવઽએકઃ।।

ૐ દિગંબરાય વિદ્મહે અવધૂતાય ધીમહિ તન્નો દત્તઃ પ્રચોદયાત્ ।। ૐ દ્રાં દત્તાત્રેયાય નમઃ । શ્રી દત્તાત્રેય શ્રીપાદ શ્રીવલ્લભશ્રીનૃસિંહસરસ્વરૂપશ્રી સદ્ગુરુ શ્રી રંગાવધૂતાય નમઃ। મંત્રપુષ્પાંજલિં સમર્પયામિ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

યાચના

પરમાત્મપદે રતિરસ્તુપરા, વરમેકમહં વિનતો યાચે ।
હે રંગગુરો ! ન પરં યાચે । ધ્રુ ।।

પ્રથિતા તવ દાનપરાયણતા, વ્યથિતા બહવો વિહિતા : સુખિતા : ।
વિલસન્તિ પદે નિધયો મિલિતા, નવ, સિદ્ધયુતા ભવનારાચે ।।
હે રંગગુરો ! ન પરં યાચે ।। ૧ ।।

દગિયં પરમાત્મનિ તે નિરતા, વિહતા વિષયાઃ સ્વયમેવ ગતાઃ !
વિદિતા તવ શાન્તિસુધાનિધિતા કરુણા ચ જને કૃતપૈશાચે ।।
હે રંગ... ।। ૨ ।।

જનની કરકંજકૃતાહારો વિબુધાવરનીરજલાધારો ।
જગતીહ જનો વદ કો નુ પરો યમુદારતરઃ કૃપાણો યાચે ।।
હે રંગ... ।। ૩ ।।

વિધિમાધવરુદ્રમયી હૃદયે તવ રાજતિ મૂર્તિરુદસ્તભયે ।
અભયં ચ વરં ચ કરદ્વિતયે પુનરન્યતરં કમિહાયાચે ।।
હે રંગગુરો ! ન પરં યાચે ।। ૪ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

કિમિયં મરુભૂરથવા જલધિઃ ફણિરાડથવા રશનેયમધી : ।
ન હિ તથ્યવિનિશ્ચયને કૃતધી રધરો મણિરેષ મણો કાચે ॥
હે રંગ... ॥ ૫ ॥

ચરિતૈરસિ વિસ્મિતયોગિજનો વચસા
વિજિતાખિલમૌનિજનઃ ।
તપસા પરિતાપિતસૌરજનો ભવતેઽસ્તુ નમો જયિનાં પ્રાચે ॥
હે રંગ..... ॥ ૬ ॥

વિજનેઽપિ વને નિજવાસકૃતે તરુવલ્કલવસ્ત્રજટાદિભૃતે ।
કરદણ્ડધૃતે ભવરોગહતે ભગવન્ ભવતેઽસ્તુ નમો વાચે ॥
હે રંગગુરો ! ન પરં યાચે ॥ ૭ ॥

પં. મણિશંકર ઉપાધ્યાય

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

સાયંકાળે

॥ અથ શ્રીદત્તરક્ષાસ્તોત્રમ્ ॥

શ્રી દત્તરક્ષાસ્તોત્રસ્ય ઋષિરવ્યક્ત ઈરિત : ।
છન્દોઽનુષ્ટુપ્ તથૈવાસ્ય દેવતા દત્તયોગિરાટ્ ॥ ૧ ॥
બીજમેકાક્ષરં દ્રાં હીં શક્તિ : ક્લીં કીલકં મહત્ ।
ધર્માર્થકામમોક્ષેભ્યો વિનિયોગસ્તુ પુણ્યદ : ॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ અથ ધ્યાનમ્ ॥

માલા કમંડલુરધઃકરપદ્મયુગ્મે
મધ્યસ્થપાણિયુગલે ડમરુત્રિશૂલે।
યસ્ય સ્ત ઊર્ધ્વકરયોઃ શુભશંખચક્રે
વન્દે વિધીશહરિરૂપમમું હિ દત્તમ્ ॥ ૩ ॥
ધ્યાત્વા હ્યેવં સાત્વિકૈશ્ચ ભાવૈર્નત્વા પુનઃ પુનઃ।
માનસપૂજયા પ્રીત્યા ગુરુદેવં ભજામ્યહમ્ઃ ॥ ૪ ॥
પૃથ્વીતત્ત્વાત્મકં ગન્ધં લં બીજેનાર્પયામ્યહમ।
વ્યોમાત્મકાનિ પુષ્પાણિ હં બીજેન યથામતિ ॥ ૫ ॥
ધૂપં યં વાયુબીજેન દીપં રં તેજસા તથા।
વં બીજેનામૃતાત્મા ચ નૈવેદ્યાર્થેડર્પિતો મયા ॥ ૬ ॥
નત્યાદ્યન્યોપચારાશ્ચ સં બીજેનાર્પિતાશ્ચ તે।
સર્વાપાર્ણબલિં દત્વા દાસ્યે દેહં તુ મર્દયે ॥ ૭ ॥
દત્તાત્રેયઃ શિરો રક્ષેદ્ ભાલમત્રિસુતર્ષભઃ।
નાસિકાં યોગિરાડ્ રક્ષેદ્રક્ષેન્નેત્રે હ્યનન્તદૃક્ ॥ ૮ ॥
સર્વભક્ષી મુખં રક્ષેદૌષ્ઠૌ રક્ષેજ્જનાર્દનઃ।
શારદાત્મા ચ જિહ્વાં મે રક્ષેદ્દન્તાન્દયાનિધિઃ ॥ ૯ ॥
કેશાન્ વનસ્પતીનાથઃ કર્ણૌ વાતાશ્વવાહનઃ।
રક્ષેદ્ધનું શૂલપાણી રક્ષેત્કણ્ઠં કલાનિધિઃ ॥ ૧૦ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સ્કન્ધૌ ખં બ્રહ્મરૂપાત્મા મણિબન્ધૌ કૃપામ્બુધિ :।
હસ્તૌ હારી હ્યઙ્ગુલીશ્ચ રક્ષેદારણ્યવાસકઃ ।। ૧૧ ।।
સોમભ્રાતા તથા વક્ષઃ કર્મસાક્ષી યકૃત્ પુનઃ ।
કુયદ્ધિરક્ષાં મે હદયસ્થો હરિઃ સદા ।। ૧૨ ।।
વિશ્વંમ્ભરો વિશ્વરૂપો જઠરં ચ સનાતનઃ ।
રક્ષેત્કટી કામરૂપો જંઘે દીર્ઘકરઃ પુમાન્ ।। ૧૩ ।।
જાનુન્યત્રિતનૂત્પન્નો ગુલ્ફૌ ચ ઘનકાન્તિધૃક્ ।
નખાન્નાના રૂપધારી વામનાત્મા તથા પદે ।। ૧૪ ।।
રક્ષેદ્ ગુહ્યં યમઃ સાક્ષાલ્લિગં પ્રાજાપતિઃ સ્વયમ્ ।
કર્મેન્દ્રિયાણ્યકર્મા ચ જ્ઞાની જ્ઞાનેન્દ્રિયાણ્યગઃ ।। ૧૫ ।।
રક્ષેન્મજ્જાં મહામાયો મેદં ત્રૈલોક્યમોહનઃ ।
માંસં મેધાનિધી રક્ષેદ્ રક્તં લોહિતલોચનઃ ।। ૧૬ ।।
અસ્થીન્યાનંદમૂર્તિશ્ચ ત્વચં તારુણ્યમૂર્તિમાન્ ।
ચિરંજીવી ચ વીર્યં મે લાલાં લાવણ્યસાગરઃ ।। ૧૭ ।।
સહસ્રારે વસન્ રક્ષેચ્ચક્રાણિ ષડ્ભૂજો મહાન્ ।
આપાદશીર્ષમદ્વૈતો નાડ્યાદીન્નરરૂપધૃક્ ।। ૧૮ ।।
નટરાજો નૃસિંહશ્ચ રક્ષેત્કામાદિતઃ સદા ।
આધિવ્યાધ્યાદ્યુપાધિભ્યો વાસુદેવો યતિટ્ તથા ।। ૧૯ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભૂતપ્રતોદિતો રક્ષેચ્છિપ્રપાદવલ્લભઃ કૃતી ।
કાલકાલો દુર્ગ્રહેભ્યો જન્મમૃત્યોઃ સદા હરઃ ॥ ૨૦ ॥
પ્રાચ્યાં ચ પવનાહારી પ્રતીચ્યાં પાવકોપમઃ ।
ઉત્તરસ્યાં વ્યોમકેશો દક્ષિણસ્યાં ચ દૈત્યહા ॥ ૨૧ ॥
કામચારશ્ચોપદિક્ષુ હ્યુર્ધ્વમવ્યક્ત આતિથિઃ ।
અધઃ સચ્ચિત્સુખાત્મા ચ શેષછત્રઃ સ્થલે સ્થલે ॥ ૨૨ ॥
મૃત્યુંજયઃ સર્વતશ્ચ મૃત્યોર્મૃત્યુશ્ચ મધ્યતઃ ।
જને જાત્યનવચ્છિન્નઃ સહ્યવાસી વને તથા ॥ ૨૩ ॥
જલશાયી જલે રક્ષેત્ સ્થાણુરૂપઃ સ્થલે પુનઃ ।
અગ્નિતશ્ચ હ્યનન્તાત્મા રક્ષેચ્છસ્ત્રાસ્ત્રતો બલી ॥ ૨૪ ॥
રક્ષેદ્ દુષ્ટાદિતો દાતા ખેરચેભ્ય ખલાન્તકઃ ।
વ્યાલાદિભ્યોઽજગન્નાથો ભૂચરેભ્યો ભયાન્તકઃ ॥ ૨૫ ॥
જલે જલચરાદિભ્યો રક્ષેત્પન્નગભૂષણઃ ।
સંકટે વિષમે રક્ષેત્સર્વતશ્ચ જટાધરઃ ॥ ૨૬ ॥
જાગરે સ્મર્તૃગામી ચ સ્વપ્ને સૂત્રાત્મકસ્તથા ।
મૂર્છાદૌ ચ હ્યમેયાત્મા નિદ્રાયામનઘાપ્રિયઃ ॥ ૨૭ ॥
રક્ષેદ્રોગે હ્યરોગશ્ચ ભોગે ભોગપ્રદઃ સદા ।
શર્મદશ્ચ તથા સ્વાસ્થ્યે બ્રહ્માત્મા કેવલશ્ચ યઃ ॥ ૨૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દુર્ભિક્ષે ह्यन्नपूर्णेशः सुभिक्षे सकलार्तिहा ।
सूतके तु शरण्यश्च मंगले मोददायकः ॥ २९ ॥
सिद्धराजः सदा रक्षेत्सर्वथा सर्वतः पुमान् ।
विस्मृत्य सर्वदोषान्मां यथा माता स्तनन्धयम् ॥ ३० ॥
भोगापवर्गदं स्तोत्रं दत्तरक्षाभिधं त्विदम् ।
त्रिकाले ह्येककाले वा पठन्नो भयमाप्नुयात् ॥ ३१ ॥
औदुम्बरतले नित्यं प्रातःकाले पठेन्नरः ।
सायं गृहांगणे चैव ह्यथवा शयनस्थले ॥ ३२ ॥
मध्याह्ने देवतागारे शुचिर्भूतश्च सर्वतः ।
पठन्तं भावतो रक्षेदत्रिवरप्रदः सदा ॥ ३३ ॥

श्रीदत्त दत्त कुलतारक दत्त दत्त
श्रीदत्त दत्त रिपुमारक दत्त दत्त
श्रीदत्त दत्त भयहारक दत्त दत्त
श्रीदत्त दत्त मुदद्दायक दत्त दत्त ॥३४॥

दत्त दत्त स्मरन्भेऽयं देहः पततु निर्जने ।
चरन्तु पक्षिणः सर्वे मिष्टान्नं देहजं मम ॥ ३५ ॥
यत्रैव यत्रैव मनो मदीयं तत्रैव तत्रैव तव स्वरूपम् ।
यत्रैव यत्रैव शिरो मदीयं तत्रैव तत्रैव पदं गुरो ते ॥ ३६ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

આરતી શ્રી રંગ અવધૂત મહારાજની

જય દેવ જય દેવ ।
જય પાંડુરંગ સ્વામી, ગુરુ રંગ અવધૂત સ્વામી (૨);
સહુના અંતરજામી, પૂરણ નિષ્કામી - જયદેવ ... ॥ ૧ ॥
આરતી પ્રેમે ઉતારું, આણી ઉમંગ; (૨)
દર્શનથી દુઃખ ટાળો, બાળો ભવસંગ - જયદેવ ... ॥ ૨ ॥
સગુણ સ્વરૂપે દેવ, ભક્તની ભીડ ભાંગો (૨)
દુઃખી હૃદયને જાણી, દયા દિલે આણો.- જયદેવ . ॥ ૩ ॥
પરમ કૃપાળુ ગુરુદેવ સૌને સુખકર્તા ; (૨)
અંતરના આનંદથી, વિમુખ નવ રહેતા - જયદેવ .. ॥ ૪ ॥
લેતાં આપનું નામ, સંકટ સહુ જાયે ; (૨)
જન્મમરણની ભીતિ, દેખતાં દૂર થાયે. - જયદેવ . ॥ ૫ ॥
અખંડ બ્રહ્મસ્વરૂપ, બ્રહ્મચારી પોતે, (૨)
પ્રથમ આશ્રમ પાળી રહ્યા, શુકદેવને જોટે. - જયદેવ ...॥ ૬ ॥
કલિયુગમાં ગુરુદેવ, કષ્ટ સહન કરતા; (૨)
દ્વૈતનિકંદન કાઢી, અદ્વૈતે રમતા.- જયદેવ .... ॥ ૭ ॥
ત્રિવિધ તાપના તાપ, તેનો ભય ટાળો ; (૨)
જ્ઞાનામૃત છાંટીને શુદ્ધિમાં લાવો- જયદેવ .... ॥ ૮ ॥
શિષ્યા કહે ગુરુદેવ, ષડ્રિપુ સંહારો ; (૨)
સંશય સઘળા કાપી, સદ્બુદ્ધિ આપો.- જયદેવ ..॥ ૯ ॥
રંગ અવધૂતની આરતી જે કોઈ ગાશે ; (૨)
કૃપા દત્તપ્રભુની, તેના પર થાશે. - જયદેવ ... ॥ ૧૦ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

અઘોરકષ્ટોદ્ધરણસ્તોત્રમ્ ।

શ્રીપાદશ્રીવલ્લભ ત્વં સદૈવ શ્રીદત્તાસ્માન્પાહિ દેવાધિદેવ,
ભાવગ્રાહ્ય કલેશહારિન્સુકીર્તે ઽઘોરાત્કષ્ટાદુદ્ધરાસ્માન્નમસ્તે ॥ ૧ ॥

ત્વં નો માતા ત્વં પિતાઽઽમોઽધિપસ્ત્વં ત્રાતા યોગક્ષેમકૃત્સદ્ ગુરુસ્ત્વમ્।
ત્વં સર્વસ્વં નોઽપ્રભો વિશ્વમૂર્તે ઽઘોરાત્કષ્ટાદુદ્ધરાસ્માન્નમસ્તે ॥ ૨ ॥

પાપં તાપં વ્યાધિમાધિં ચ દૈન્યં ભીતિં કલેશં ત્વં હરાશુ ત્વદન્યમ્।
ત્રાતારં નો વીક્ષ ઈશાસ્તજૂર્તે ઽઘોરાત્કષ્ટાદુદ્ધરાસ્માન્નમસ્તે ॥ ૩ ॥

નાન્યસ્ત્રાતા નાપિ દાતા ન ભર્તા ત્વત્તો દેવ ત્વં શરણ્યોઽકહર્તા।
કુર્વાત્રેયાનુગ્રહં પૂર્ણરાતે ઽઘોરાત્કષ્ટાદુદ્ધરાસ્માન્નમસ્તે ॥ ૪ ॥

ધર્મે પ્રીતિં સન્મતિં દેવભક્તિં સત્સંગાપ્તિં દેહિ ભુક્તિં ચ મુક્તિમ્।
ભાવાસક્તિં ચાખિલાનંદમૂર્તે ઽઘોરાત્કષ્ટાદુદ્ધરાસ્માન્નમસ્તે ॥ ૫ ॥

શ્લોકપંચમેતદ્યો લોકમંગલવર્ધનમ્ ।
પ્રપઠેન્નિયતો ભક્ત્યા સ શ્રીદત્તપ્રિયો ભવેત્ ॥ ૬ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ક્ષમાપના

[1]રસજ્ઞાવશાત્ તારકં સ્વાદુ લભ્યં
ગૃહીતં કદાચિન્ન તે નામ દત્ત
ક્ષમસ્વાપરાધં ક્ષમસ્વાપરાધં
ક્ષમસ્વાપરાધં પ્રભો [2]કિલન્નચિત્ત ॥ ૧ ॥
વિયોન્યંતરે દૈવદાઢર્યાદ્વિભો પ્રાગ્ ગૃહીતં.... ॥ ૨ ॥
મયા માતૃગર્ભસ્થિતિપ્રાપ્તકષ્ટાદ્ ગૃહીતં.... ॥ ૩ ॥
મયા જાતમાત્રેણ સંમોહિતેન ગૃહીતં.... ॥ ૪ ॥
મયા ક્રીડનાસક્તચિત્તેન બાલ્યે ગૃહીતં.... ॥ ૫ ॥
મયા યૌવનેઽજ્ઞાનતો ભોગતોષાદ્ ગૃહીતં.... ॥ ૬ ॥
મયા સ્થાવિરે નિધ્ન[3] સર્વેન્દ્રિયેણ ગૃહીતં.... ॥ ૭ ॥
હૃષીકેશ મે વાઙ્મનઃકાયજાતં ।
હરે જ્ઞાનતોઽજ્ઞાનતો વિશ્વસાક્ષિન્ । ક્ષમસ્વા..॥ ૮ ॥

---

૧. જીભને વશ થવાથી ૨. દયાભીનું ચિત્ત છે જેનું તે ૩. પરવશ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સ્મૃતો ધ્યાત આવાહિતોઽસ્યર્ચિતો વા ।
ન ગીતઃ સ્તુતો વંદિતો વા ન જમ્પઃ । ક્ષમસ્વા..... ॥ ૯ ॥
દયાબ્ધિર્ભવાદૃક્ ન [1]સાગાશ્ચ માદૃગ્
ભવત્યામમંતોર્ભવાન્મે શરણ્યઃ ।
યથાઽઽલંબનં ભૂર્હિ ભૂનિઃસૃતાંઘ્રે-
રિતિ પ્રાર્થિતં દત્તશિષ્યેણ સારમ્ .....॥ ૧૦ ॥

ઈતિ શ્રી ૫.૫. વાસુદેવાનંદસરસ્વતી
સ્વામિમહારાજવિરચિતંદત્તાપરાધક્ષમાપનસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ।

મન્ત્રગર્ભં મૃત્યુંજયસ્તોત્રમ્ ।

ત્ર્યંધોહરઃ શલંગાત્મા દત્તેષ્ટો મૃત્તિકાવૃતઃ ।
બલેરૂ ભીમો રીતિકર્તા તાપસો યુંજનપ્રિયઃ ॥ ૧ ॥
કંદાશનો રેફહર્તા ત્રેધાભૂતો જનાર્દનઃ ।
યન્તા માયાજનિઃ સાક્ષી યજ્ઞેશો યજ્ઞભાવનઃ ॥ ૨ ॥
જાત્યો નિર્જરસાં ત્રાતા હઠયોગી મહાબલઃ ।
મહાનન્દો રીતિભાક્ચોર્ધ્વરેતા હાનિસૂદનઃ ॥ ૩ ॥

---

૧. પાપી

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

હેમાઙ્ગશ્ચાવિર્ભૂતિધ્નો કૃષ્ટદૈન્યશ્ચ દેવરાટ્ ।
સુખદુઃખસમસ્ તેજોદો ણડાગાર - વત્સલઃ ॥ ૪ ॥
ગંગાસ્નાયી વ્યાધિહર્તા ઉન્નિદ્રસ્ ત્રાસવર્જિત : ।
ધિંધિંનાદં ધિયન્ધૂર્તો મત્સ્યશિષ્યો હિરણ્મયઃ ॥ ૫ ॥
પુષ્પકરાક્ષો ગ્રસ્તસર્વસ્ તાપનો માંસલઃ સ્વરાટ્ ।
ટિપ્પાણીકૃચ્ચ તેજસ્વી નંદદઃ શત્રુજિત્પુમાન્ ॥ ૬ ॥
વાર્ણજ્યેષ્ઠઃ કકુભ્વાસા દર્શનીયો રજસ્વલઃ ।
ધનધાન્યાદિલેખશ્ચ દાનશૂરશ્ચ ણાટકઃ ॥ ૭ ॥
નંદનઃ પાવનઃ શાન્તો યજમાનો ગણેશ્વરઃ ।
ઊર્વીધવો રેચકજ્ઞઃ કર્મકારશ્ચ તંદ્રિહા ॥ ૮ ॥
વાગ્દણ્ડી ચ ક ઔદાર્ય-દિનેશો જન્મકર્મવિત્ ।
રુગ્ણમિત્રં પદઃ સારો ગંભીરો મતિમાનૃષિઃ ॥ ૯ ॥
કર્માધ્યક્ષશ્ચ ધં કુર્વન્ બલભીમશ્ચ મૃત્યુરાટ્ ।
મિતાહારી જાગરૂકો રાગશૂરો યુગાન્તકઃ ॥ ૧૦ ॥
વમા મધ્યાહ્નભિક્ષુશ્ચ મુનીશશ્ચ જનાધિપ : ।
બંધૂરો વીકયાનશ્ચ નેદિષ્ઠો રાજસારસઃ ॥ ૧૧ ॥
ધનુર્વિદ્યાકૃતોત્સાહો બાલરૂપઃ સુદ્રુઃસહઃ ।
નાત્યાગેન યં ગચ્છેદ્ધ લધ્વાશી ખરમર્દનઃ ॥ ૧૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

મૃત્યોર્મૃત્યુર્ વૈદ્યરાજ: પિનાકી સંહતિપ્રિય: ।
યોર્કપ્રભાવો યોગી ચ શાકાહારી ચ સારદ: ॥ ૧૩ ॥
મુકુન્દો નયનારામશ્ ચન્દ્રાર્કાક્ષો રણાજિત: ।
ક્ષીણામો રાજરાજેન્દ્રો જ્ઞાતાજ્ઞાતો ભસૂચક: ॥ ૧૪ ॥
યક્ષાધિપો યક્ષમહન્તા નર્મદો યતમાનસ: ।
આલાધરો ણોદધર્મા સાગરો નાગર: શુચિ: ॥ ૧૫ ॥
મૃગાંકિતો હર: સાક્ષાદ્ ગલનીલ: શશાંકભૃત્ ।
તાત્ કાલ્હરિ: સદા પાયાદ્ રંગનાથો નરાકૃતિ: ॥ ૧૬ ॥
મૃત્યુઞ્જયસ્તોત્રમિદં સમન્ત્રં યો વૈ પઠેન્નિત્યમતન્દ્રિત:સન્ ।
ભક્ત્યા ભવેદ્યશુ સવજ્જદેહી ફલાનુપ્રાપ્તિ: ખલુ નિશ્ચયેન ॥ ૧૭ ॥
ભગ્નેઽસુતન્ત્રી પ્રભવેન્ન વૈદ્યો રસાયનં યચ્છિવભક્તિશૂન્યમ્ ।
ત્રીશાચ્છિવાન્નાન્ય ઈહાસ્તિત્રાતા -
- નાનાકૃતેર્મૃત્યુમુખાત્પ્રમોકતા ॥ ૧૮ ॥

ઈતિ શ્રીદત્તપાદારવિન્દમિલિન્દબ્રહ્મચારિપાણ્ડુરંગ (રંગ અવધૂત)
મહારાજવિરચિતં મન્ત્રગર્ભમૃત્યુઞ્જયસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્

આ સ્તોત્રમાં ૧, ૫, ૯ અને ૧૨ અક્ષરો પ્રત્યેક લીટીમાં ઊભા વાંચતાં મંત્રો સાધેલા માલમ પડશે.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દત્તદશક

(દોહરા)

ભવભયહારક શ્રીહરિ પ્રણમું વારંવાર;
જન્મમરણ ટાળી વિભો કરો શીઘ્ર ભવપાર ૧
રેવાતટવાસી નમું, વાસુદેવ યતિરાય;
મદનમનોહર મૂર્તિ શી ! લાગું પુનિ પુનિ પાય. ૨
નાના[1] રૂપે તું વસે, નાના નામે એક;
ભક્તજનોને કારણે ધારે વિધવિધ ભેખ. ૩
જન્મ્યું ન્હોતું આ કશું, હતો ત્યાહરે તું જ ;
રે' શે ના આ તોય તું હોઈશ સચ્ચિત્પુંજ. ૪
મન બાંધે મન છોડવે, રચ્યું મને આ સર્વ;
નાના નેહ[2] કથે શ્રુતિ, એક અનેકે શર્વ[3]. ૫
દત્ત કહે કોઈ તને રામ કૃષ્ણ વળી કોક;
દિનમણિ[4] શિવ શક્ત્યાદિ તું ! નામરૂપ સહુ ફોક ! ૬
ગંગા જમુના સરસ્વતી ભિન્ન નામ જે છેક;
બહુરૂપી બહુનામમાં જળરૂપે સહુ એક ૭

---

૧. જુદાં, વિવિધ ૨. અહીં અનેકત્વ જેવું કશું નથી
૩. શિવ, બ્રહ્મ, ૪. સૂર્ય.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રસના[1] નામ ભલે રટે, ચિત્ત લક્ષ્યમાં હોય ;
ભવે[2] ભાવથી ભવ[3] મળે, ભક્ત સ્વયં ભવ હોય. ૮
જન્મમરણ તેને નહિ, સ્વયં જનાર્દન એહ;
જેવા સાગરમાં ભળ્યે, રહે ભિન્ન કયાં તેહ ? ૯
ગહાતપસ્વી યોગીઓ, ભેદે ગોથાં ખાય;
નાનાત્મૈકયજ્ઞાનથી[4] રંગ પાર થઈ જાય ૧૦
દત્તદશક આ જે પઢે, રાખી લક્ષ્યમાં ધ્યાન;
દત્તકૃપા એ પર થઈ પામે નર નિર્વાણ[5] ૧૧

માતૃવંદન

માત તમારો જય જયકાર.....
માતૃ-પદે જીવન બલિહાર.... માત.. ટેક.
રંગદેવ-જનની રુકમાઈ, જગદંબા હે માત,
એની ગાવો યશગાથા, એ અનસૂયા,સાક્ષાત્! માત. ૧
તવ પુણ્યે ભવતારક ગુરુવર, મળિયા રંગ દયાળ,
મહિમા તારો નવ લહીએ, મા વંદન વારંવાર ! માત.. ૨
રાજપીપલા વિ.સં. ૨૦૧૨ વિઠ્ઠલભાઈ પાઠક

---

૧. જીભ, ૨. સંસારમાં ૩. ભગવાન ૪. અનેકે એકાત્મા ના જ્ઞાનથી
૫. મોક્ષ, જન્મમરણમાંથી મુક્તિ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

સૂચના

૧. હાથપગ ધોઈ કોગળો કરી શુદ્ધ થઈ પંચપદી કરવા બેસવું.

૨. પંચપદી કરનારે પોતાની ધ્યેયમૂર્તિ સામે રાખી, ધૂપાદિ કરી દરેક ભજનનું ભાવનામય ચિત્ર નજર આગળ ખડું કરી ખૂબ શાંતિથી ભજન ગાવાં.

૩. પંચપદી કરવાના સ્થાનની આસપાસ નિકટ કોઈએ ધૂમ્રપાનાદિ દુર્વ્યસન કદાપિ કરવું નહિ કે કોઈ ને તેમ કરવાનું ઉત્તજન સરખું પણ આપવું નહિ.

૪. શરૂઆતથી અંત સુધી વચમાં ફાલતું વાતચીત કે ખીખી હસવું વગેરે અવિનયી વર્તન કરવું નહિ. ને ભજન પૂરું થયા પછી પણ બને ત્યાં સુધી અન્ય આડાંઅવળાં ગપ્પાં ન મારતાં એ જ પવિત્ર ભાવના ને શુદ્ધ આનંદી વાતાવરણમાં છૂટાં પડી શયન કરવું.

૫. પંચપદી પૂરી થયા પછી સૂતા પહેલાં પોતાની દિનચર્યાનું સૂક્ષ્મ નિરીક્ષણ કરી, તેમાંના દુર્ગુણી અંશ માટે તીવ્ર પશ્ચાત્તાપપૂર્વક દેવ પાસે માફી માગી પોતાની કુટેવો દૂર કરવાનો દઢ સંકલ્પ અને નિશ્ચય કરી સદ્‌ગુરુનું ધ્યાન ધરી સૂઈ જવું.

૬. આ નિયમોનું પાલન કરી જે કોઈ નિયમિત રીતે આ દત્તપંચપદી કરશે તેના પર દેવની શીઘ્ર દયા થઈ તેના ત્રિવિધ તાપ દૂર થશે.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ શ્રીદત્તઃ પ્રસન્નોઽસ્તુ ॥

શ્રીદત્ત- પંચપદી

(રાત્રિભજન)

૧. ધ્યાન

બ્રહ્માનંદં પરમસુખદં કેવલં જ્ઞાનમૂર્તિં
દ્વંદ્વાતીતં ગગનસદશં તત્ત્વમસ્યાદિલક્ષ્યમ્ ॥
એકં નિત્યં વિમલમચલં સર્વધીસાક્ષિભૂતં
ભાવાતીતં ત્રિગુણરહિતં સદ્ગુરું તં નમામિ॥ ૧ ॥

નમો ગુરુભ્યો ગુરુપાદુકાભ્યો નમઃ પરેભ્યઃ પરપાદુકાભ્યઃ ।
આચાર્યસિદ્ધેશ્વરપાદુકાભ્યો નમોઽસ્તુ લક્ષ્મીપતિપાદુકાભ્યઃ ॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નમો બ્રહ્માદિભ્યો બ્રહ્મવિદ્યાસંપ્રદાયકર્તૃભ્યો. ।
નમો વંશઋષિભ્યો નમો વાસુદેવાનંદેભ્યઃ ॥ ૩ ॥
આનંદમાનંદકરં પ્રસન્નં જ્ઞાનસ્વરૂપં નિજબોધરૂપમ્ ।
યોગીન્દ્રમીડ્યં ભવરોગવૈદ્યં શ્રીસદ્ગુરું નિત્યમહં નમામિ ॥ ૪ ॥
શાન્તં યોગીન્દ્રવર્યં દ્વિજકુલતિલકં શ્રોત્રિયં બ્રહ્મનિષ્ઠં
દત્તાત્રેયં સ્મરન્તં જનહિતનિરતં સચ્ચિદાનંદમગ્નમ્ ।
સિદ્ધં રેવાતટસ્થં નિજપરરહિતં નિત્યમત્તાવધૂતં
સન્તં નારેશ્વરસ્થં મથિતકલિમલં પાંડુરગં નમામિ ॥ ૫ ॥

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

જય જય ગુરુ મહારાજ ગુરુ જય જય પરબ્રહ્મ સદ્ગુરુ ।

॥ અથ સાયંસ્મરણમ્ ॥

સાયં સ્મરામિ સ્મરણાતિગમાત્મદેવ-
માનંદસાગરમપારમનન્તવીર્યમ્ ।
વાઙ્મનસાતિગગુરું વિષયાતિદૂરં
વાક્શક્તિદં શમવતાં શરણં વરેણ્યમ્ ॥ ૧ ॥
યો નિર્ગુણોઽપિ વિમલોઽપિ નિરીહ આત્મા
ભક્તાનુકંપનધિયા સગુણો બભૂવ ।
તં યોગિરાજમવધૂતદિગંબરાખ્યં
દત્તાહ્વયં સતતમાત્મનિ સંસ્મરામિ ॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

અધ્યસ્તમેતદખિલં જગદેવ યસ્મિં-
શ્ચિત્રં પટે જલનિધાવિવ વીચયશ્ચ ।
સર્પિર્યથા પયસિ દારુણિ વહ્નિરેવ
ગૂઢશ્ચરાચરચયે નિપુણૈઃ સુલક્ષ્યઃ ॥ ૩ ॥
એકો બભૂવ ભજતામભિલાષસિદ્ધયૈ
યોઽનેકરૂપ ઈનચંદ્રસગણેશબ્રહ્મ - ।
વિષ્ણ્વીશશક્તિપ્રમુખૈરિહ ભૂરિરૂપૈ -
સ્તં જ્યોતિષાં પ્રવરજ્યોતિરહં નમામિ ॥ ૪ ॥
ગાયન્તિ ભક્તનિવહા ગદલંશ્રુ સાયં
ધ્યાનેન નિશ્ચલદશા હ્યવલોકયાન્તિ ।
તં ધૂલિધૂસરતનું ધૃતભક્તભારં
ભાસ્વન્તમાત્મનિ સદા સતતં નતોઽસ્મિ॥ ૫ ॥
માલસ્યમાતનુ સખે ત્વિહ ચિત્ત મૂઢ
ત્વં ચિન્તયાત્રિતનુજં તરણે મતિશ્ચેત્ ।
પ્રાણપ્રયાણસમયે શરણં સ એવ
નાન્યે ચ કે હ્યુદિતસૂર્યપ્રપૂજકાસ્તે ॥ ૬ ॥
શ્લોકષટ્કમિદં પુણ્યં રચિતં રંગપાંડુના
યઃ પઠેદ્ ભક્તિતઃ સાયં તસ્ય દોષા[1] સુખાવહા ॥ ૭ ॥

---

૧. રાત્રિ ★ અર્થ માટે જુઓ રંગહૃદયમ્ (સાર્થ)

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ધૂન

દિગંબરા દિગંબરા શ્રીપાદવલ્લભ દિગંબરા.

૩

(ભોલાનાથ દિગંબર-એ રાહ)

મેરો દત્ત દિગંબર એક હિ તારનહાર - ધ્રુ....
ગુરુચરનરજ મેરો તીરથ, એહિ ગંગ [૧] અઘહાર - મેરો .૧
ગુરુકંજપદધ્યાન સ્નાન મમ, સંધ્યા તર્પણ સાર- મેરો.૨
સ્વાધ્યાય ગુરુ ગુણસંકીર્તન, સેવા તપ કલિતાર- મેરો.૩
રંગ ગુરુ બિન કોઈ ન તેરો, વિષય [૨]વિષારી વિખાર[૩]મેરો.૪

૪

આજ હમારી જીવનનૌકા ડૂબૂં ડૂબૂં ભર દરિયે કરે,
તું વિણ નાથ ન તારક દુજો જે ભવસાગર પાર કરે-ટેક.
વાદળથી નભ ઘોર છવાયું, કડડડ કડડડ શબ્દ કરે;
વાટ અંધારે લેશ ન સૂઝે, તુ વિણ નાથ કો ભીતિ હરે ?॥ ૧ ॥
મેરૂ સમાં મોજાં ઉછળે આ, જલચર ખેચર ખાવા ધસે;
હાથ સુકાન રહે ના, નટવર ! દૂર રહી તું કેમ હસે ?॥ ૨ ॥
શ્રદ્ધાસઢ ફાટ્યો ન ઝલાયે, પ્રલયવાત સમ વાયુ વહે;
[૪]શંકાવર્તેનાવ ભરાયું; તું વિણ નાથ ન રંગ રહે. ॥ ૩ ॥

---

૧. પાપ હરણ કરનાર ૨. ઝેરી ૩. સાપ ૪. શંકાવમળે

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૫. કરુણાત્રિપદી

૧

(ઉદ્ધવા શાંતવત-એ રાહ)

શાંત હો શ્રીગુરુદત્તા મમ ચિત્તા શમવી આતાં - ધ્રૂવ
તૂં કેવળ માતાજનિતા સર્વથા તૂં હિતકર્તા ;
તૂં આપ્ત સ્વજન ભ્રાતા, સર્વથા તૂં ચિ ત્રાતા
ચાલ... ભયકર્તા તૂં ભયહર્તા, દંડધર્તા તૂં પરિપાતા;
તુજ વાંચુની ન દૂજી વાર્તા, તૂં આર્તાં આશ્રયદત્તા-શાંત.॥ ૧ ॥

અપરાધાસ્તવ ગુરુનાથા, જરી દંડા ધરિસી યથાર્થા;
તરી આમ્હી ગાવુની ગાથા, તવ ચરણી નમવું માથા.
ચાલ...તૂં તથાપિ દંડિસી દેવા, કોણાચા મગ કરું ધાંવા ;
સોડવિતા દુસરા તેવ્હાં કોણ દત્તા આમ્હાં ત્રાતા-શાંત.॥ ૨ ॥

તું નટસા હોઉની કોપી દંડિતાંહી આમ્હીં પાપી,
પુનરપિહી, ચુકતાં તથાપિ, આમ્હાં વરી ન ચ સંતાપી,
ચાલ. ગચ્છતઃ સ્ખલનં ક્વાપિ, અસે માનુની ન ચ હો કોપી
નિજ કૃપાલેશા ઓપીં આમ્હાં વરી તૂ ભગવંતા - શાંત.॥ ૩ ॥

તવ પદરી અસતાં તાતા, આડમાર્ગી પાઉલ પડતાં;
સાંભાળુની માર્ગાવરતા, આણિતા ન દૂજા ત્રાતા.
ચાલ ... નિજ બિરુદા આણુનિ ચિત્તા, તૂં પતિતપાવન દત્તા;
વળે આતાં આમ્હાં વરતા, કરુણાઘન તું ગુરુનાથા - શાંત. ॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સહકુટુંબ સહપરિવાર, દાસ આમ્હી હે ઘરદાર;
તવ પદીં અર્પૂ અસાર સંસારાહિત હા ભાર.
ચાલ...પરિહરિસી કરુણાસિંધો, તું દીનાનાથ સુબુંધો ;
આમ્હાં અઘલેશ ન બાધો વાસુદેવ પ્રાર્થીત દત્તા. શાંત. ॥ ૫ ॥

૨

શ્રી ગુરુદત્તા જય ભગવંતા, તે મન નિષ્ઠુર ન કરી આતાં ધ્રુ...
ચોરે દ્વિજાસી મારિતાં મન જે, કળકળલે તેં કળકળો આતાં। ૧ ।
પોટશૂળાને દ્વિજ તડફડતાં, કળકળલે તેં કળકળો આતાં । ૨ ।
દ્વિજ સુત મરતાં વળલે તે મન હોંકી ઉદાસીન ન વળે આતાં । ૩ ।
સતિપતિ મરતાં કાકુળતી યેતાં, વળલેં તે મન ન વળે કીં આતા । ૪ ।
શ્રી ગુરુદત્તા ત્યજી નિષ્ઠુરતા, કોમળ ચિત્તા વળવીં આતાં। ૫ ।

૩

જય કરુણાાધન નિજ જનજીવન, અનસૂયાનંદન પાહિ જનાર્દનધ્રુ.
નિજ અપરાધે ઉફરાટી દષ્ટિ, હોઉની પોટીં ભય ધરું પાવન । ૧ ।
તું કરુણાકર કધીં આમ્હાં વર, રુસસી ન કિંકરવરદ કૃપાઘના ૨ ।
વારી અપરાધ તું માયબાપ, તવ મનીં કોપ લેશ ન વામના ૩ ।
બાલકાપરાધાં ગણે જરી માતા, તરી કોણ ત્રાતા દેઈલ જીવન । ૪ ।
પ્રાર્થી વાસુદેવ પદીં ઠેવીભાવ, પદી દેવો ઠાવ દેવ અત્રિનંદન । ૫ ।

ધૂન :

પાવના દત્તા પતિતપાવના દત્તા
પતિતપાવના દત્તા પતિતપાંવના દત્તા

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૬

(ધન્ય હો પ્રદક્ષિણા-એ રાહ)

દિગંબરા દિગંબરા શ્રીપાદવલ્લભ દિગંબરા ;
અરજી કરૂં છું ઉરમાં ધરજો, કરુણાપારાવારા. - ટેક
પાંવ પાદુકા બાજત ચટચટ, દંડકમંડલુ હસ્ત ;
ભીડ પડી છે દોડો વહેલા, નિજાનંદમાં મસ્ત- દિ.....૧
તમ દર્શનથી અમ અઘ ટળશે, ઉરમાં બાંધી આશ;
ભક્તકામકલ્પદ્રુમ[૧] સ્વામી, તોડો માયાપાશ.- દિ.....૨
માફ કરો અપરાધ કરોડો, પાપી હું તમ બાળ ;
તમ વિણ બીજું કાંઈ ન જાણું, ભક્તતણા પ્રતિપાળ - દિ.....૩
ધ્રુવ પ્રહ્લાદ ઉગાર્યા પ્રભુજી, તારી ગણિકા નીચ :
હાથ ગ્રહી કાં છોડો વ્હાલા ! રંગ રાંક અધબીચ ?- દિ.....૪

૭

જય કરુણાકર, દત્ત દિગંબર, રૂઠ્યો આજે કાં વિશ્વંભર ? ટેક
માતપિતા તું રૂઠતાં શિશુ પર, કોણ બચાવે ત્રિભુવનમાંનર?જય. ૧
ભવજલતારક[૨] ત્વત્પદનૌ વર[૩] કેમ ડૂબાડે અધવચ કિંકર ?: જય ૨
પાપી હું અઘહારક સદ્ગર! તું દાતા હું દીન, યતીશ્વર ! જય. ૩
રંગાનલમાં બળતો ઉગારી, તાપ નિવારી ઠાર ગ્રહી કર !! જય ૪

---

૧. ભક્તોની સર્વ ઈચ્છાઓ પૂરી કરનાર કલ્પવૃક્ષ ૨. તારા ચરણ રૂપી નાવડી ૩. શ્રેષ્ઠ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૮

ઔષધિ કૌન પિલાવે ? ગુરુબિન ઔષધિ કૌન પિલાવે ? ટેક.

ભવવ્યાધિ યહ બ્હોત સતાવે, સુધબુધ ભૂલાવે !ગુરુ... ૧

વિષમ વિષમ જ્વર અતિ ઘબડાવે, તૃષ્ણા પ્યાસ બઢાવે ! ... ૨

ઐસો કૌન કૃપાલુ જગમેં આવાગમન મિટાવે ?ગુરુ ... ૩

આપ ભૂલા જગ સબ ભૂલાવે, ઐસો કામ ન આવે !ગુરુ ... ૪

હોવે [૧] કામિલ [૨] નબ્ઝ દિખાવું. અમૃત રંગ પીલાવે !ગુરુ ... ૫

૯

(ઈસ તંન ધનકી-એ રાહ)

દત્ત દિગંબર એક [૩]અધારા; યહ બિન જગમેં નહિ નિસ્તારા.-ધ્રુવ...

ઊઠત દત્ત હી બૈઠત દત્ત ; ચલતે ફિરતે સુમરો દત્ત -દત્ત ..૧

જાગત દત્ત હી સોવત દત્ત ; સપનેમાંહી સુમર લો દત્ત -દત્ત...૨

ખાવત દત્ત હી પીવત દત્ત, ઠૌરકઠૌર [૪]સુમર લો દત્ત -દત્ત...૩

જહાં દેખો દત્ત હી દત્ત ; તપસી ! દૂજો રંગ ન દત્ત -દત્ત...૪

---

૧. કાબેલ ૨. નાડ ૩. આધાર ૪. ઠામકઠામ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૧૦

મૈં તો દત્ત દિગંબર ધ્યાઉં - ધ્રુવ...

છન છન પલ પલ ગુરુગુન ગાઉં, [૧]આવાગમન મિટાઉં મૈં..૦ ૧

લોગ ખીજે આતમ રીઝે; આતમ ખીજે કહાં જાઉ ? મૈં.. ૦૨

વિષય વિખારી [૨]અહિગણ માનું, દૂર હિ દૂર ભગાઉ મૈ.. ૦૩

તપસી ! દુજું કાંઈ ન જાણું; ભૂલ ગયો સંસારૂ - મૈં.. ૦૪

રંગ રંગ કે [૩]લોગલુગાઈ, કહાં કહાં મન ભટકાઉ ? - મૈં.. ૦૫

૧૧

રહી ન સુધબુધ તનકી સખી રી ! -ધ્રુ...

ગઈ થી મૈં માહુરગઢ પે, દત્ત દિગંબર દેખ્યો રી ! રહી ...-૧

વ્યાઘાંબર આસનમંડિત છબી, દેખી ભઈ મતવારી રી ! રહી ...-૨

વદનકાન્તિ દેખી વિધુ લાજત, મુખ છુપાવત બીજલી રી !રહી...-૩

જટા જૂટ જૈસી આગીકી જવાલા,ભઈ રાખ તનમનકી રી ! રહી...-૪

ક્યા દેખ્યો કછુ કહ્યો ન જાવત, એક [૪]રંગ બેમૂરત રી ! રહી ...-૫

---

૧. જન્મમરણ ૨. સર્પનું ટોળું ૩. નરનારી, ૪. ચંદ્ર ૫. નિરાકાર

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

ધૂન

ૐ ગુરુ ૐ ગુરુ અવધૂતા તુંહિ ૐ તુંહિ ૐ શ્રીદત્તા

૧૨

(જય જય) ગુરુ મહારાજ ગુરુ, જયજય પરબ્રહ્મ સદ્‌ગુરુ ;
જીવનદોરી તુજને સોંપી નિશ્ચિત જગમાં ફરું. - ટેક
કાયા વાચા મનથી તુજની, સેવા નિશદિન કરુ;
પાપપુણ્ય અરપી તુજ ચરણે, અક્ષય શાંતિ વરું- જય . ૧
તેત્રીસ કોડ દેવ સહુ તુજમાં, તીરથ શીદને ફરું ;
નામ-નાવમાં બેસી દારુણ ભવસાગર આ તરું- જય .. ૨
ઈન્દ્રિય [1]ઇંધન મન કુસુમ; ને મસ્તક, શ્રીફળ ધરું ;
સ્વાર્પણયજ્ઞે અહં હોમીને, સ્વાનંદે સંચરું - જય ... ૩
ત્રિગુણ વટાવી ગુણાતીતમાં નિર્ગુણ થઈને ફરું ;
જલલહરિસમ[2] રંગરૂપને બાળી જીવતાં મરું !- જય .. ૪

૧૩

મારા હેયા કેરો હાર, દત્ત એક અવધૂત !
એક અવધૂત, દત્ત એક અવધૂત ! ... ... ટેક
ભક્તોનાં સંકટ જોઈ, સ્મરતાં આવે જે ધાઈ;
એવો કો બીજો દયાળ ? દત્ત એક અવધૂત !! - મારાં . ૧

---

૧. લાકડાં ૨. પાણીમાં ઉત્પન્ન થતાં મોજાંની પેઠે

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ત્યાગીના ત્યાગ ટકાવે, ભોગીના ભોગ ત્યજાવે ;
અમર દાન દેનાર, દત્ત એક અવધૂત !! - મારા ... ૨
નિર્ગુણતા નિજની છોડી, પાસે ના રાખી કોડી ;
દીઠો વિશ્વંભર તાર, દત્ત એક અવધૂત !! - મારા ... ૩
જોતાં વેષ જોગીડાનો, દાને 'મે' રામાણ દયાનો ;
રંગ અલૌકિક સાર, દત્ત એક અવધૂત !! - મારા ... ૪

ધૂન

ભજરે મના ભજ રે મના, દત્ત દિગંબર ભજ રે મના !

૧૪

ગુરુ ગુરુ કરતાં આ જાઓ મારા પ્રાણ (૨)
જાઓ મારા પ્રાણ દત્તા (૨) માગું એ દે દાન ! - ટેક
અંતરને [૨]હુજડે તે ધરું તારાં ધ્યાન (૨)
ધરું તારાં ધ્યાન દત્તા (૨); ગાઉં મુખે ગાન ! - ગુરુ. ૧
શિરની સારંગી વાગે, નસ તંતુ જાણ (૨)
શ્વાસા ગજ હાલે સોહં (૨), અનહદ ગાન ! - ગુરુ. ૨
ચંદા [૩]સૂર ડોલે, ડોલે વૃક્ષ ને પાષાણ (૨)
નીર ડોલે, ગિર ડોલે (૨) ડોલે ગોપી કા'ન! - ગુરુ . ૩
ગાય કોણ ? સુણે કોણ ? મારે કો ત્યાં તાન ? (૨)
રંગ એક દૂજો નાહી (૨) નાહિ દ્વૈતભાન ! - ગુરુ. ૪

---

૧. મહાસાગર ૨. ઓરડામાં ૩. સૂરજ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

દત્ત દત્ત બોલો, આનંદ-મસ્ત ડોલો ! (૨) - ટેક
અનસૂયાનો જોયો, એ મોરે મન ભાયો ;
દેખો ઉર મતવાલો ! આનંદ - મસ્ત ડોલો ! ૧
ગૈયા-કુક્કુર-સંગે, ઊભો અસંગ ઉમંગે ;
મુનિમન-મોહનહારો ! આનંદ-મસ્ત ડોલો ! ૨
કરમાં [1]કુંડી માલા, શોભે ઝોળી મૃગછાલા ;
ચલે ન માયા-ચાળો ! આનંદ-મસ્ત ડોલો ! ૩
ઘરઘર અલખ જગાવે, બોધે [2]તિમિર મિટાવે,
[3]નતજન-તારણહારો ! આનંદ-મસ્ત ડોલો ! ૪
આપી નિજ પર-કાજે, દ-દ-દ[4] ગંભીર ગાજે,
વિરલો ચંગ નિહાળો, ! આનંદ-મસ્ત ડોલો ! ૫

૧૬

જપી લે હરિનું નામ રસાળ, સ્મરી લે સુંદર રૂપ વિશાળ,
જેથી નડે ન આ કલિકાળ.ટેક
શ્રીરામ જય રામ જય જય રામ ! (૨)
ગોપીવલ્લભ મેઘશ્યામ ! (૨)
એની લીલા અપરંપાર, ગાતાં કદિ ન આવે પાર,
સુણતાં થાશે બડો પાર ... જપી લે ... ૧

---

૧. કમંડલુ ૨. અજ્ઞાનાંધકાર ૩. શરણે આવેલા ને તારનાર ૪. દયા, દાન, દમન

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

એક ધનુર્ધારી કહેવાયો ! (૨)
બીજો મોરલીધર મન ભાયો (૨)
નાથે એજ નચાવનાર, મોહ્યાં શ્રી મર્કટને બાળ,
જગ-વૃંદાવનનો ગોવાળ.... જપી લે.....૨

એકે રાવણને સંહાર્યો ! (૨)
બીજે કંસ અઘાસુર માર્યો ! (૨)
એ છે એકજ તારણહાર, દુર્વૃત્તિ-દાનવ-સંહાર,
જેનો સઘળે જયજયકાર ... જપી લે .. ૩

એકે બોર અજીઠાં ખાધાં ! (૨)
બીજાએ માખણ મહી પીધાં ! (૨)
તાર્યાં આહીર ભિલ્લ ચમાર, પાપી દિન પતિત ગમાર
એ વિણ કો બીજો રખવાળ ? ... જપી લે...૪

નામ હજારો નામી એક ! (૨)
રૂપ કરોડો રૂપી એક ! (૨)
સઘળે એહ જ રંગ નિહાળ, બીજો ઝગડો વ્યર્થ અસાર
અંધાને રવિનો શો ખ્યાલ !... જપી લે ... ૫

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૧૭

(વૈષ્ણવજન તો - એ રાહ)

નામસુધારસ જે જન ચાખે, કાળ ન આવે પાસે રે ;
સૂરજનું અજવાળું થાતાં ઝટ અંધારૂં નાસે રે. ટેક
ખટ રસ સેવી ખટને પોષે, અંતે રડી રડી મરતા રે ;
ભજનસુધારસ આનંદ આપે, સહુ દુઃખ એ છે હરતા રે ॥ ૧ ॥
સંતમહંતનું જીવન એ છે, દુખિયાંનો વિસામો રે;
ભવરોગીનું ઓસડ ભોધું, કિમિયો કિંમતી જાણો રે.॥ ૨ ॥
જે પીએ તે ફરી નવ આવે, બીજું કંઈ નવ ભાવે રે,
દુનિયામાં દુનિયાથી ન્યારો, કો તોલે નવ આવે રે. ॥ ૩ ॥
શોકમોહ સંતાઈ જાતાં, આનંદ આર્ણવ[1] રેલે રે,
આપમહીં સમરસ થઈ સાધુ આપ વિષે નિત ખેલે રે. ॥ ૪ ॥
એ લજ્જત સનકાદિક જાણે, જાણે નારદ જોગી રે;
શુક ઉદ્ધવ તુંબર ઋષિ જાણે, શિવ કૈલાસે ભોગી રે.॥ ૫ ॥
વ્રજવનિતા[2] વર[3] રસ એ જાણે, [4]રસવંતી કો જોગાણ રે;
રંગ અભાગી મટકાં મારે, દ્વારે પ્રભુ-તુજ માગણ રે ! ॥ ૬ ॥

---

૧. સમુદ્ર ૨. ગોપી ૩. શ્રેષ્ઠ ૪. આત્મનશામાં મસ્ત

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૧૮

(રાગ-આસા, તાલ-કહેરવા)

ગુરુ ઘર આવ્યા, વિઘ્નો સહુ દૂર સિધાવ્યાં - ટેક.
બ્રહ્માહરિહર મૂર્તિ મનોહર, દંડકમંડલુ શોભિત વર કર ;
કંથાકૌપીનઅક્ષમાલધર, સુરવર ધાયા. વિઘ્નો... ॥ ૧ ॥
આનંદાબ્ધિ ઉર છલકાએ, દુઃખનામ કયાંયે ન જાણાએ;
આધિ વ્યાધિ સહુ મન ગભરાએ, સુકૃત ફાલ્યાં. વિઘ્નો.॥ ૨ ॥
વાણી સુધાસમ શી મધુરી આ, જાણે કુસુમો મુખદ્રુમ ખરિયાં ;
ચિંતા દૈન્ય ઉપાધિ ટળિયાં, મનસુખ પામ્યા. વિઘ્નો..॥ ૩ ॥
સ્વાગતની શી કરું તૈયારી ? તનમનધન સહુ તુજ પર વારી !
જ્યાં દેખું ત્યાં તુજ બલીહારી, રંગ ચઢાયા !! વિઘ્નો. ॥ ૪ ॥

૧૯

કરે નિજ દાન જો સોઈ, દિગંબર હો તો ઐસા હો !
ત્રિમૂર્તિ દત્ત હર વોહી દિગંબર હો તો ઐસા હો ! ધ્રુ ...
જટા સિર કાંધ પે ઝોળી, વિભૂતિ[1] અંગ પે ચોળી;
પિછાડી સંત - જન - ટોળી, દિગંબર..... ॥ ૧ ॥
ગલે રુદ્રાક્ષકી માલા, ફિરે અલમસ્ત મુનિબાલા;
કભી જડ મૂઢ મતવાલા, દિગંબર..... ॥ ૨ ॥

---

૧. ભસ્મ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

શ્રુતિ બન શ્વાન પદ ચાટે, દરસ મૃત્યુ જન્મ કાટે ;
મિલ્યા ગો - પાલ વનવાટે, દિગંબર .... ॥ ૩ ॥
બજે કર શંખ ૐકારા ડમરુ તત્ત્વમસિ ધારા ;
કમંડલ માલ ભવપારા, દિગંબર ..... ॥ ૪ ॥
ધર્યો સંયમ - લંગોટ, નિરાશી એહ અવધૂત ;
બિના યહ રંગ સબ ઝૂઠ, દિગંબર ... ॥ ૫ ॥

૨૦

(રાગ-બિહાગ, તાલ - કાદરા)

ગુરુકૃપા હિ કેવલમ્ શિષ્યપરમમંગલમ્ ॥ ધ્રુ ...
દેહબલં ગેહબલં વિત્તબલં ચિત્તબલમ્ ।
તદ્વિના તુ સર્વબલં વિદ્ધ્યસારનિષ્ફલમ્ ॥ ૧ ॥
સદ્ગુરું ચ બ્રહ્મ પરં વ્યક્તમત્ર નૃતનુધરમ્ ।
યઃ સ્મરેદ્ધિ તસ્ય[1] વરં કિન્તુ સ્યાત્સુદુષ્કરમ્ ॥ ૨ ॥
એક મુખોડપિ સ હિ વિધિર્નો ચતુષ્કરોડપિ હરિ : ।
વિના ત્રિનેત્રમત્ર હરો રંગ - નર્તકોપ્યલમ્ ॥ ૩ ॥

---

૧. શ્રેષ્ઠ વસ્તુ અર્થ માટે જુઓ (સાર્થ) રંગ હૃદયમ્

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૧

ભિક્ષા ઉઁ દે મા પારવતી

(રાગ-ભીમપલાસ, તાલ - કહરવા)

(પાલખી ફેરવતી વેળા નારેશ્વર મહાદેવના મંદિરે ગવાતું)

ભિક્ષા ઉઁ દે મા પારવતી ! જેથી આત્મામાં થાય રતિ. ટેક

વૈરાગ્ય-કફની ધરી હું આવ્યો, નિરહં-ખપ્પર કરમાં લાવ્યો,
રસશૂન્ય અમર રસ દે, મા ઓ! જેથી વિષયે ન રમે કુમતિ. ભિક્ષા. ૧

નિત નિત નવું ખાવું દા ડે, સૂવું સમશાન મહી કોડે ;
ફરવું પેદલ, ન કદી ઘોડે, હડધૂત બધે હું અવળજતિ ! ભિક્ષા. ૨

ના વસ્ત્ર દિગંબર હું ભટકું.માગું કોરાન્ન[1] કરી ખટકું ;
થાએ સામો તેને પટકું, યમરાજ કરે આવી પ્રણતિ !! ભિક્ષા. ૩

તારલિયા અંતરમાં વિલસે, ચાંદો અનિમેષ તિમિર ગ્રસે ;
બસ એક જ રંગ સુદિવ્ય દિસે, ભાસે સઘળે કૈલાસપતિ !! ભિક્ષા. ૪

---

૧. (૨) કોરું અન્ન (૨) નિર્મળ, નિરંજન, નિર્વિકાર બ્રહ્મજ્ઞાન

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૨

દર્શન દીજો દાડી !

(રાગ - બાગેશ્રી, તાલ-ત્રિતાલ)

(સદ્‌ગુરુસ્વામી મારે મંદિર પધારો - એ એકતારાની ધૂન)

દરશન દીજો દાડી[૧] સદ્‌ગુરુ મારા, બીજું ન માંગુ હું કાંઈ ! ટેક

તમ દરશનથી જનમોજનનાં, ટળશે હમારાં પાપ - દરશન... ૧

હદયકમળની સેજ બિછાવી, જોઉં હું નિશદિન વાટ-દરશન ... ૨

ઊંચી થાઉ, નીચી થાઉ, અગાસીએ ચઢી જોઉં,

તોય ન લાગે ભાળ - દરશન .. ૩

શિર પર જટા સોહે કાંધે કામળી, પાવડી ખટખટથાય-દરશન. ૪

મદન મનોહર મૂર્તિ નિહાળી, ભૂલી હું તનનું એ ભાન-દરશન .. ૫

રંગ દિવાની ભઈ બાવરી, રાખો ચરણની માંહ્ય ! - દરશન .. ૬

---

૧. હંમેશા.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain. Digitizagtion by eGangotri

૨૩. નર્મદાગીતમ્ ।

વન્દે નર્મદામ્ ।

સુખદાં સુમદાં સુરનરવન્દિતાં સર્વકામદાં શર્મદામ્ ॥ વન્દે ॥
ઉજ્જ્વલાઙ્ગીં નતજનતારિણીમ્ ।
તૂર્ણગામિનીં જનવનચારિણીમ્ ।
તરંગિણીં તતતટશોભિનીમ્ ।
શુભદાં વરદાં કર્મદામ્ ॥ વન્દે. ॥ ॥ ૧ ॥
કોટિકંદર્પમદવારિણીં વારુણીમ્ ।
ઉચ્ચકલ્લોલકલભાષિણીં ભામિનીમ્ ।
મત્સ્યકચ્છાદિગતિદાયિનીં દામિનીમ્ ।
સુહાસિનીં શિવહરનંદિનીમ્ ।
મતિદાં ગતિદાં [1]ભર્મદામ્ ॥ વન્દે. ॥ ॥ ૨ ॥
ભુક્તિમુક્તિપ્રદાં રંગ-મોદપ્રદામ્ ।
દુષ્ટજનદુઃખદાં ભક્તજનસૌખ્યદામ્ ।
કલિમલૌઘાપહાં ત્રિવિધતાપાપહામ્ ।
શિવાત્મજાં જનિમૃતિભંજિકામ્ ।
પરદાં ફલદાં [2]હર્મ્યદામ્ ॥ વન્દે. ॥ ॥ ૩ ॥

---

૧. આજીવિકાનું સાધન આપનાર ૨. ઠરવાનું શુભ ઠામ આપનાર

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૪ દત્તભજનમ્

૧. શ્રી અનસૂયાનંદન	દત્ત	૨૦. બાહ્યાડંબરવર્જિત	દત્ત
૨. ભક્તકામકલ્પદ્રુમ	દત્ત	૨૧. ભૂતપ્રેતવિદ્રાવક	દત્ત
૩. વિઘ્નાંબુધિશતભાસ્કર	દત્ત	૨૨. નિત્યસત્યપ્રચારક	દત્ત
૪. ધૂલ્યંકિતતનુધૂસર	દત્ત	૨૩. કર્પટકન્થાધારક	દત્ત
૫. સુરનરમુનિકિન્નરનુત	દત્ત	૨૪. વિદ્યાવારિધિમૌક્તિક	દત્ત
૬. યજ્ઞયાગજપતોષિત	દત્ત	૨૫. જારાણમારાણમારાણ	દત્ત
૭. દંડકમંડલુશોભિત	દત્ત	૨૬. ઉચ્ચાટનસંનાશન	દત્ત
૮. ભુક્તિમુક્તિસૌખ્યપ્રદ	દત્ત	૨૭. ગ્રહપીડનવિનિવારણ	દત્ત
૯. સંસારાબ્ધિપારણ	દત્ત	૨૮. આધિવ્યાધિવિદારણ	દત્ત
૧૦. કલિકલ્મષસુવિદારણ	દત્ત	૨૯. દારિદ્ર્યાર્ણવિમોચન	દત્ત
૧૧. ભાગીરથ્યવગાહન	દત્ત	૩૦. આનન્દાબ્ધ્યુન્મજ્જન	દત્ત
૧૨. કોલ્હાપુરભિક્ષાટન	દત્ત	૩૧. જર્જરવન્ધ્યાસુતપ્રદ	દત્ત
૧૩. ગિરિવરસાનુકૃતાલય	દત્ત	૩૨. દીન"ચંગ"શાંતિપ્રદ	દત્ત
૧૪. માતાપુરશયનાલય	દત્ત	૩૩. દાહભૂમિશ્વક્રીડન	દત્ત
૧૫. સુરનરમુનિવરદેશિક	દત્ત	૩૪. નૂતનભસ્મવિભૂષિત	દત્ત
૧૬. સર્વસુધર્મવિનાયક	દત્ત	૩૫. અવધૂતાભિસંસ્તુત	દત્ત
૧૭. ગીતરાગનૃત્યપ્રિય	દત્ત	૩૬. નિગમાગમસારસ્વત	દત્ત
૧૮. સર્વકર્મસાક્ષ્યક્રિય	દત્ત	૩૭. દયાદાનદમશિક્ષક	દત્ત
૧૯. સ્વધર્મપાલનરતનુત	દત્ત	૩૮. વિશ્વંભર-સુદિગંબર	દત્ત

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૯. લાભાલાભસમપ્રિય	દત્ત	૬૦. કાર્તવીર્યમુક્તિ-પ્રદ	દત્ત
૪૦. ચેલકુચેલસમપ્રિય	દત્ત	૬૧. પિંગલનાગસુપૂજિત	દત્ત
૪૧. બોલોન્મત્તપિશાચક	દત્ત	૬૨. નિર્મલનિશ્ચલનિષ્ક્રિય	દત્ત
૪૨. રેવાતીર પરિક્રમ	દત્ત	૬૩. ઔદુંબરતલકેતન	દત્ત
૪૩. પરમહંસ-પરિવ્રાજક	દત્ત	૬૪. શુદ્ધપ્રેમસુવેતન	દત્ત
૪૪. નગ્નોન્મત્તક્ષપણક	દત્ત	૬૫. દામ્ભિકનાસ્તિકનિંદિત	દત્ત
૪૫. આત્મશાસ્ત્રસુવિશારદ	દત્ત	૬૬. સાધુવૃન્દસુવંદિત	દત્ત
૪૬. આશાપાશવિનિર્ગત	દત્ત	૬૭. પાપપુણ્યપરિવર્જિત	દત્ત
૪૭. સદાસર્વદાનિર્મલ	દત્ત	૬૮. નિત્યાનંદસમન્વિત	દત્ત
૪૮. ધૂતોચ્ચિત્તનિરામય	દત્ત	૬૯. મિતમાધુકરભોજન	દત્ત
૪૯. કર્મબાહ્યકર્મપ્રિય	દત્ત	૭૦. વેદૈકાક્ષરકૂજન	દત્ત
૫૦. ધર્મબાહ્યધર્મપ્રિય	દત્ત	૭૧. વાદવિવાદતિરોહિત	દત્ત
૫૧. કર્માકર્મવિવર્જિત	દત્ત	૭૨. સુખસંવાદપ્રકાશિત	દત્ત
૫૨. ધર્માધર્મવિવર્જિત	દત્ત	૭૩. રાજરાજસંપૂજિત	દત્ત
૫૩. માનામાનાકંપિત	દત્ત	૭૪. હીનદીનસંપૂજિત	દત્ત
૫૪. રાગદ્વેષાવંચિત	દત્ત	૭૫. સંન્યાસાશ્રમબહુમત	દત્ત
૫૫. મેઘાડંબરશ્યામલ	દત્ત	૭૬. નૈષ્ઠિકવાડવબહુમત	દત્ત
૫૬. શ્રીપાદશ્રીવલ્લભ	દત્ત	૭૭. સુરનરમુનિગણપ્રાર્થિત	દત્ત
૫૭. દૂરીકૃતસુરપતિભય	દત્ત	૭૮. બાહ્યષટ્કસુષમાન્વિત	દત્ત
૫૮. ગુરુશુશ્રૂષારતપ્રિય	દત્ત	૭૯. મુખશશિજિતરજનીકર	દત્ત
૫૯. વિષ્ણુદ્વિજવરસંનુત	દત્ત	૮૦. રવિવિધુતારકભાસ્કર	દત્ત

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitization by eGangotri

૮૧. ત્રાયુધમંડિતવરનુત	દત્ત	૯૫. વિષયવિદગ્ધવિદૂષિત	દત્ત
૮૨. નાનારૂપવિભૂષિત	દત્ત	૯૬. સજ્જનહરિજનસંસ્તુત	દત્ત
૮૩. આત્રયેયાનંદ-પ્રદ	દત્ત	૯૭. નાનાતર્કપ્રભંજન	દત્ત
૮૪. મંત્રતંત્રસુવિશારદ	દત્ત	૯૮. નિર્મલનિત્યનિરંજન	દત્ત
૮૫. વૈદિકધર્મપ્રચારક	દત્ત	૯૯. પાખંડપ્રિયખંડિત	દત્ત
૮૬. નાસ્તિકવાદવિદૂષક	દત્ત	૧૦૦.સદ્ધર્માચરણાવૃત	દત્ત
૮૭. પાદપદ્મજિતપંકજ	દત્ત	૧૦૧. ખેચરભૂચરમાર્ગદ	દત્ત
૮૮. અનિલાશ્વારૂઢાત્રિજ	દત્ત	૧૦૨. બ્રહ્મક્ષત્રવિટ્શૂદ્રપ	દત્ત
૮૯. પંચમકારસુદૂરગ	દત્ત	૧૦૩. બ્રહ્મચારિગૃહિવનસ્થ	દત્ત
૯૦. વિધ્વંસિતસંસૃતિનગ	દત્ત	૧૦૪. દેશિકવરસંપૂજિત	દત્ત
૯૧. વાગર્થપ્રતિપાદક	દત્ત	૧૦૫. નારદતુંબરકીર્તિત	દત્ત
૯૨. સત્યાર્થપ્રવિબોધક	દત્ત	૧૦૬. સાધુવૃન્દપરિનર્તિત	દત્ત
૯૩. પંડિતગુણિજનમંડિત	દત્ત	૧૦૭. બ્રહ્માનંદપરિપ્લુત	દત્ત
૯૪. દુર્જનદુર્મુખદંડિત	દત્ત	૧૦૮. કૈવલ્યામૃતપાનદ	દત્ત

ધૂન

તુજકો કયા લગેગા મોલ, મુખસે દત્ત દિગંબર બોલ
હિરદા ખોલ ખોલ ખોલ, મુખસે દત્ત દિગંબર બોલ ;
તેરા અવસર જાત અમોલ (૩) મુખસે દત્ત દિગંબર બોલ.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૫ ॥ શ્રી દત્તાત્રેય સ્તોત્રમ્ ॥

જટાધરં પાંડુરંગં શૂલહસ્તં કૃપાનિધિમ્ ।
સર્વરોગહરં દેવં દત્તાત્રેયમહં ભજે ॥
જગદુત્પત્તિકર્ત્રે ચ, સ્થિતિસંહારરહેતવે ।
ભવપાશવિમુક્તાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧ ॥
જરાજન્મવિનાશાય, દેહશુદ્ધિકરાય ચ ।
દિગંબર દયામૂર્તે દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨ ॥
કર્પૂરકાંતિદેહાય, બ્રહ્મમૂર્તિધરાય ચ ।
વેદશાસ્ત્રપરિજ્ઞાય દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૩ ॥
હ્રસ્વદીર્ઘકૃશસ્થૂલ, નામગોત્રવિવર્જિત ।
પંચભૂતૈકદીપ્તાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૪ ॥
યજ્ઞભોક્ત્રે ચ યજ્ઞાય, યજ્ઞરૂપધરાય ચ ।
યજ્ઞપ્રિયાય સિદ્ધાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૫ ॥
આદૌ બ્રહ્મા મધ્યે વિષ્ણુર્ અન્તે દેવઃ સદાશિવઃ ।
મૂર્તિત્રયસ્વરૂપાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૬ ॥
ભોગાલયાય ભોગાય, યોગ્યયોગ્યાયધારિણે।
જીતેન્દ્રિયજિતજ્ઞાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૭ ॥
દિગમ્બરાય દિવ્યાય, દિવ્યરૂપધરાય ચ ।
સદોદિતપરબ્રહ્મ, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizaqtion by eGangotri

જંબુદ્વિપે મહાક્ષેત્રે, માતાપુરનિવાસિને .।
જ્યમાનસતાં દેવ, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૯ ॥
ભિક્ષાટનં ગૃહે ગ્રામે, પાત્રં હેમમયં કરે ।
નાનાસ્વાદમયી ભિક્ષા, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૦ ॥
બ્રહ્મજ્ઞાનમયી મુદ્રા, વસ્ત્રે ચાકાશભૂતલે ।
પ્રજ્ઞાનઘનબોધાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૧ ॥
અવધૂત સદાનંદ પરબ્રહ્મસ્વરૂપિણે ।
વિદેહદેહરૂપાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૨ ॥
સત્યરૂપ સદાચાર, સત્યધર્મપરાયણ ।
સત્યાશ્રય પરોક્ષાય, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૩ ॥
શૂલહસ્ત ગદાપાણે વનમાલાસુકન્ધર ।
યજ્ઞસૂત્રધર બ્રહ્મન્ દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૪ ॥
ક્ષરાક્ષરસ્વરૂપાય, પરાત્પરતરાય ચ ।
દત્તમુક્તિપરસ્તોત્ર, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૫ ॥
દત્તવિદ્યાય લક્ષ્મીશ, દત્તસ્વાત્મસ્વરૂપિણે ।
ગુણનિર્ગુણરૂપાય દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે ॥ ૧૬ ॥
શત્રુનાશકરં સ્તોત્રં, જ્ઞાનવિજ્ઞાનદાયકમ્ ।
સર્વપાપં શમં યાતિ, દત્તાત્રેય નમોઽસ્તુ તે॥ ૧૭ ॥
ઈદં સ્તોત્રં મહદ્દિવ્યં દત્તપ્રત્યક્ષકારકમ્ ।
દત્તાત્રેયપ્રસાદાચ્ય, નારદેન પ્રકીર્તિતમ્ ॥ ૧૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ધૂનો

૧. ચલે દત્ત અવધૂત, દર્શનસે ભાગે સબ ભૂત.

૨. સ્મરો દત્ત દત્ત દત્ત મના ! દત્ત દત્ત દત્ત.

૩. હે દત્ત યોગશ્વર વાસુદેવ, શ્રીપાદશ્રીવલ્લભ નારસિંહ.

૪. દત્તાત્રેય પ્રભુ મોરી માય, લાગુ પુનિ પુનિ તુમરે પાય.

૫. દત્ત દત્ત વદો ભાઈ, એહિ જગતાર હૈ,
એહિ જગતાર હૈ, પતિતઉદ્ધાર હૈ.

૬. દત્ત અવધૂતકી જય, શ્રીપાદવલ્લભ કી જય;
વાસુદેવસ્વામીકી જય જય જય જય જય

૭. અવધૂત જબ સુમરો તબ દત્ત, સુમરો અવધૂત.

૮. શ્રી ગુરુદત્તા, જય અવધૂતા.

૯. ૐ ગુરુ ગુરુ ૐ અલખનિરંજન ૐ ૐ

૧૦. શ્રીદત્તઃ શરણં મમ (૪)

૧૧. તું માય મી લેકરૂં, ગુરુજી નકો વિસરું નકો વિસરું
(હે ગુરુ તું માતા છે ને હું બાળક છું; મને વિસરીશ નહિ.
મને વિસીશ નહિ.)

(આમાંથી એકાદ ધૂન રોજ દસેક મિનિટ ગાવી.)

રંગ અવધૂત રે રંગ અવધૂત નારેશ્વરનો નાથ મારો રંગઅવધૂત

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૬ વંદના

ગુરુદેવ દત્ત દયાળ સ્વામી વંદના તુજને હજો!
વિક્ષેપ દૂર થઈ બધા અમ ચિત્ત સ્થિર તુજમાં થજો - ૧
અજ છતાં અવતાર ભક્તો કારણે તેં આ ધર્યો;
સત્ત્વાંશ વિધિહરિહર તણા થઈ એકરૂપ જગે સ્ફૂર્યો! - ૨
કંઈ એક મુખ કંઈ ત્રિમુખ તું નિર્ગુણ છતાં સાકાર હા;
ધન્ય તપ મુનિ અત્રિનું શું મૂર્તિમંત ખડું અહા! - ૩
દ્વિભુજ કંઈ કંઈ ચાર ભુજ, કંઈ દિવ્ય ષડ્‌ભુજ શોભતું;
વિવિધાયુધે અવધૂત હે તુજ રૂપ ચિદ્‌રસ રેડતું.! - ૪
લીલા તહારી કો લહે ? જ્યાં વેદ પણ મૂંગા રહ્યા;
થઈ શ્વાન નિત પાસે ખડા, આભા બની જોઈ રહ્યા! - ૫
કાષ્ઠવૃત્તિ પાવડી પર તું ખડો સ્થૂલે દિસે;
પ્રવૃત્તિ નિવૃત્તિ પદો એ ભક્તિમુક્તિમય લસે! - ૬
યોગભૂમિ સ્મશાન એ ભક્તોતણું નિજ ચિત્ત હા;
કામક્રોધ મડાં બળે બેઠો દિગંબર તું તિહાં! - ૭
પંખી સ્વરૂપે શાસ્ત્રગણ કૂજન કરે તુજ તત્ત્વનું;
માખી-પુરાણો ગણગણે ગુણ ગુણ કરી નિર્ગુણતણું.! - ૮
સાધના ગંગા નદી, સંતોષ કલ્પદ્રુમ તિહાં;
બેઠો જઈ ઔદુમ્બરે એ, ના તુને અણુએ ઈહા[૧]! - ૯

---

૧. કામના

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

જ્ઞાનાગ્નિની જ્વાળા સમી શોભે જટા શિર શંકરી ;
સચ્ચિત્સુખાત્મક મુખ લસે આનંદમૂર્તિ એ નરી ! - ૧૦
કંનકગેરુ સંયમે રંગી ધર્યાં ભગવાં અહો !
ઐશ્વર્યષડ્ ભુજષડ્[૧] થઈ શોભે નિરાકારી અહો !! - ૧૧
રુદ્રાક્ષમાળા કંઠમાં બ્રહ્માંડમાળા શું ન એ !
વ્યાપી બધે અદકો રહ્યો, ઠાલું ન એકે ઠામ હે! - ૧૨
બાળી અહં ભભૂતિ[૨] એ ચોળી તને[૩] જગમાં ભમે;
કંઈ ગુપ્ત કંઈ થઈ પ્રગટ તું અવ્યક્ત ચિહ્ન સદા રમે.- ૧૩
અનિકેત આત્મક્રીડ તું, જાણે વિરલ જ્ઞાની તને;
જોઈ રહે લક્ષ્યે સદા તુજ ધ્યાનમાં તુજ ચિંતને.- ૧૪
અન્નપૂર્ણા ઝોળી એ, શોભે ખભે વિશ્વંભરી;
પદ્મા[૪] કરે પદ્મે[૫] વસે, ગાયત્રી ગૌ પડખે ખડી.- ૧૫
ગિરનારના દાતાર હે, ગોરક્ષગર્વનિવારણા!
કલિતાર નૃસિંહસરસ્વતી નિજભક્તમાનસરંજના! - ૧૬
ઢૂંઢૂં કુરવપુરમાં તને શ્રીપાદવલ્લભરૂપ હે ?
વા વાડી ઔદુમ્બર વિષે વા ગાણગાપુરમાં કહે ?- ૧૭
જાઉં અક્કલકોટમાં શું સ્વામિરાજ હશે તિહાં ?
માણિકપુરે પ્રભુ પાસ વા, માહુરગઢે વા કે કહાં ? - ૧૮

---

૧. છ હાથ ૨. ભસ્મ ૩. શરીરે ૪. લક્ષ્મી ૫. કમળમાં

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

યતિવર કને ગરુડેશ્વરે વા જઉં વાસુદેવની ?
વા અન્ય નૂતન વેષથી તું કયાં ફરે કે' હે મુનિ ! - ૧૯
પણ શું લવું આ કયાં ન તું ? જ્યાં ત્યાં રહ્યો વિલસી બધે !
દેખે ન અંધો શું કરું શ્રદ્ધાવિહોણો રંગ એ !! - ૨૦
જય દત્ત હે ! જય દત્ત હે ! જય દત્ત હે ! તુજને નમું
મૌને વિરામી વૈખરી[1] જોઈ તને સઘળે રમું ★!! ૨૧

૨૭ સમર્પણ

કાયેન વાચા મનસેન્દ્રિયૈર્વા બુદ્ધ્યાત્મના વા પ્રકૃતિસ્વભાવાત્ ।
કરોમિ યદ્યત્સકલં પરસ્મૈ નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ ।।
અચ્યુતં કેશવં રામનારાયણં કૃષ્ણદામોદરં વાસુદેવં હરિમ્ ।
શ્રીધરં માધવં ગોપિકાવલ્લભં શ્રીજાનકીનાયકં શ્રીરામચંદ્રં ભજે ।।

હરે રામ હરે રામ રામ રામ હરે હરે ।
હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે ।।
હરે દત્ત હરે દત્ત દત્ત દત્ત હરે હરે ।
હરે દત્ત હરે દત્ત દત્ત દત્ત હરે હરે ।।
હરે રંગ હરે રંગ રંગ રંગ હરે હરે ।
હરે રંગ હરે રંગ રંગ રંગ હરે હરે ।

અવધૂત ચિંતન શ્રી ગુરુદેવ દત્ત

---

૧. વાણી ★ આ પછી અધોરકટોદ્ધરણસ્તોત્ર બોલવું

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

વંદન

માલાકમંડલુરધઃ કરપદ્મયુગમે
મધ્યસ્થપાણિયુગલે ડમરુત્રિશૂલે
યસ્ય સ્ત ઊર્ધ્વકરયોઃ શુભશંખચક્રે
વંદે તમત્રિવરદં ભુજષટ્કયુકતમ્ ॥ ૧ ॥

કાષાયવાસસમજં કમલાક્ષમેકં
માલાકમંડલુધરં રમણીયલીલમ્ ।
ગોશ્વાનક્રીડનપરં નિગમાન્તકેલિં
દેવત્રયાત્મકમહં સતતં નતોઽસ્મિ ॥ ૨ ॥

ઔદુંબરઃ કલ્પવૃક્ષઃ સંગમઃ કામદાયકઃ ।
ચિંતામણિર્ગુરોઃ પાદૌ દુર્લભં ભુવનત્રયે॥ ૩ ॥

કૃતે જનાર્દનો દેવસ્ત્રેતાયાં રઘુનંદનઃ
દ્વાપરે રામકૃષ્ણૌ ચ કલૌ શ્રીપાદવલ્લભઃ॥ ૪ ॥

જે જે સ્થળે આ મન જાય મારું,
તે તે સ્થળે સદ્‌ગુરુ રૂપ તારું ।
જ્યાં જ્યાં ઝૂકું મસ્તક હું ગુરો હે,
ત્યાં ત્યાં પદદ્વંદ્વ તારાં જ સોહે ॥ ૫ ॥

અવધૂતચિંતન શ્રી ગુરુદેવદત્ત ! શ્રીમત્ પરમ સદ્‌ગુરુ વાસુદેવાનંદસરસ્વતીસ્વામી મહારાજકી જય । ભગવતી રુક્મામ્બામાતકી જય ! શ્રીમત્ સદ્‌ગુરુ શ્રી રંગ અવધૂત મહારાજકી જય ! ગુરુદેવદત્ત! ગુરુદેવદત્ત !! ગુરુદેવદત્ત !!

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨૯ પાહિ પાહિ મામ્

દત્તાત્રેય કૃષ્ણ હરે, પાહિ પાહિ મામ્ (૧) (ધ્રુ..)
તત્પદેઽપિ ત્વમસિ વ્યાપ્ત,ત્વં પદેઽપિ ત્વમિહ આપ્ત;
તત્ત્વમસિબોધપ્રાપ્ત, પાહિ પાહિ મામ્ (૨) દત્તાત્રેય..૧
જટાશીર્ષશંખકરા, શૂલહસ્તયોગિવરા;
દયાદાનદમનપરા, પાહિ પાહિ મામ્ (૨) દત્તાત્રેય...૨
દત્ત-દત્ત-જપ્યપરમ્, એકત્વત્પદાબ્જચરમ્;
રંક-રંગ નામધરં, પાહિ પાહિ મામ્ (૨) દત્તાત્રેય...૩

૩૦ આરતી શ્રી ગણપતિજીની

જય જય જય જય હેરંબ ।
ગંગાધરસુત મૂષકવાહન વિઘ્નહના ।
નગદુહિતાનંદન વિભુ જય સિંદૂરવદના ॥ જયજય૦ ॥ ૧ ॥
સ્વપ્રાગત પ્રતિપાલ પાશાંકુશહસ્તા ।
વિદ્યાધિપ વિબુધેશા લંબોદર ત્રાતા ॥ જયજય૦ ॥ ૨ ॥
વ્યાલોપવીત નાથ મંગલમુદદાતા ।
વંદન કરીયે ભાવે જય જય જગભર્તા ॥ જયજય૦ ॥ ૩ ॥
અગ્રપૂજાનું માન દે સહુ કો તુજને ।
કરીએ કેવળ નમઃ રંગ - નાથચરણે ॥ જયજય૦ ॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૧ આરતી શ્રીનૃસિંહસરસ્વતી ભગવાનની

જય જય મુનિવર દત્ત દિગંબર શ્રીપાદ સ્વામી,
નૃસિંહસરસ્વતી જય ગુરુમૂર્તિ (૨) જય સ્મર્તૃગામી !! ટેક.
જોઈ દ્વિજસ્ત્રી કેરી પ્રીતિ, થયો તું તદ્ બાળ;
સ્મરતાં તુજને ભક્તજનોને ન નડે કળિકાળ;
લીલા તારી અવર્ણ્ય કેવળ એ અપરંપાર ;
રહી મૂગી નેતિ કહી જ્યાં શ્રુતિ (૨), કો મર્ત્યબાળ ! જય૦ ૧
બોધ્યા યદુ પિંગલ નૃપ અર્જુન દઈ આત્મજ્ઞાન;
તાર્યા ધોબી તંતુક દ્વિજસ્ત્રી કરી કૃપેક્ષણ;
ભક્ત ચતુર્વિધ તાર્યા બહુવિધ બોધી સાધન ;
ભેદાભેદ સગુણનિર્ગુણનો (૨), ટાળી ચિદ્ઘન !! જય૦ ૨
વસ્ત્રહીન દિગંબર તુજને કહે ભાવિક લોક;
વેષ્ટી દિશાઓ અંબરરૂપે રહ્યો તું જ એક ;
પૂર્ણ બાહ્ય અભ્યંતર સઘળે એમ તું નિઃશંક
રંગઅરંગી તું નિઃસંગી (૨) હે પુણ્યશ્લોક!! જય૦ ૩
બાલોન્મત્તપિશાચક વેષે ક્રીડે અવધૂત,
વર્ણી અવર્ણી જાણે જ્ઞાની એ અંતર્નિષ્ઠ ;
કર્માકર્મ થકી છે ન્યારો એ તુજનો પંથ ;
ભેદે ગોથાં ખાય વિમૂઢો (૨) માની સત્ તૂત !! જય૦ ૪

આરતી ગાતાં પહેલાં દત્તભાવની બોલવી.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૨ આરતી શ્રી પ.પૂ.વાસુદેવાનંદ સરસ્વતી સ્વામી મહારાજની

જય જય શ્રીમદ્ ગુરુવર સ્વામિન્ પરમાત્મન્ હંસા।
વાસુદેવાનંદસરસ્વતી આરતી તદ્ હંસા ।। ધ્રુ.. ।।
સોહં હંસઃ પક્ષાભ્યાં સંચરસિ હ્યાકાશે ।
વાસ્તે ખલુ લોકે સત્યે ક્રીડા તવ માનસે ।। જય...।। ૧
મુક્તાહારો બ્રહ્મવાહકો વૈરાડ્રૂપધર ।
ભક્તરાજહૃદ્ધ્વાંતતમોહત્ સ્વીકુરુ માં ચ હર ।। જય ...।। ૨
પક્ષસ્યૈકે વાતેનેકે ભીતાઃ કાકાદ્યાઃ ।
પલાપિયિતાસ્તે દ્રુતં પ્રભાવાદ્ ભવન્તિ ચાદશ્યા : ।। જય ...।। ૩
એવં સતિ ખલુ બાલસ્તેઽહં ગ્રસિતઃ કામદ્યૈ : ।
માતસ્ત્વરયા ચોદ્ધર કૃપયા પ્રેષિતશાંત્યાદ્યૈઃ ।। જય ...।। ૪
દાસસ્તે નરસિંહસરસ્વતી યાચે શ્રીચરણમ્ ।
ભક્તિશ્રદ્ધે વાસસ્તે હૃદિ સતતં મે શરણમ્ ।। જય ...।। ૫

★★★★★★★★

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

33 આરતી પ.પૂ. વાસુદેવાનંદ સરસ્વતી સ્વામી મહારાજની

દિગંબરા દિગંબરા શ્રીપાદવલ્લભ દિગંબરા;
આરતી કરું છું પ્રેમે પ્રભુજી, વાસુદેવ ગુરુવરા ! ધ્રુ....
પંચધાત દીવી અતિ સુંદર, ભક્તિઘૃતે ભરપૂર !
પંચપ્રાણ પ્રગટાવી અંદર, સોહં જ્યોતિ નૂર ! દિગંબરા૦૧.
સત્યચંદને કીધી પૂજા, સંયમ અક્ષત સાર ;
મનફૂલડાં અરપી રઢિયાળાં, નિઃસ્વન જયજયકાર ! દિગંબરા૦૨
સંકલ્પવિકલ્પ બજાવી તાળી, અનહદ ઘંટાનાદ,
કામક્રોધ ભૂતો સહુ ભાગ્યાં, પ્રગટ થતાં શ્રુતિતાત ! દિગંબરા૦૩
આપ ફેરવે આપ વિલોકે, ટળ્યો અહં અંધકાર ;
કાળોધોળો નાશ થતાં ત્યાં, વરત્યો એકાકાર ! દિગંબરા૦૪
રંગરાગ સહુ શમીયાં પળમાં, મચ્યો અલૌકિક રંગ ;
રંગ રહ્યો ના ધન્ય ગુરુવરા, ભલો તજ્યો સંગ !! દિગંબરા૦૫

★★★★★★★

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૪. આરતી નર્મદાજીની

જય જય નર્મદ ઈશ્વરિ [1]મેકલસંજાતે ।
નીરાજયામિ નાશિત તાપત્રયજાતે ॥
જય જય જય જય જય ॥ ધ્રુવ... ॥
વારિતસંસૃતિભીતે સુરવરમુનિગીતે
સુખદે પાવનકીર્તે શંકરતનુજાતે ।
દેવાપગાધિતીર્થે દત્તાગ્ર્યપુમર્થે
વાચામગમ્યકીર્તે જલમયસન્મૂર્તે ॥જય... ॥ ૧ ॥
નંદનવનસમતીરે સ્વાદુસુધાનીરે
દર્શિતભવપરતીરે દમિતાંતકસારે ।
સકલક્ષેમાધારે વૃતપારાવારે
રક્ષાસ્માનતિઘોરે મગ્નાન્ સંસારે ॥જય... ॥ ૨ ॥
સ્વયશઃપાવિતજીવે મામુદ્ધર રેવે
તીરં તે ખલુ સેવે ત્વયિ નિશ્ચિતભાવે ।
કૃતદુષ્કૃતદવદાવે ત્વત્પદરાજીવે
તારક ઈહ મેડતિજવે ભક્ત્યા તે સેવે ॥જય... ॥ ૩ ॥

---

૧. અમરકંટકના મેકલ પહાડમાંથી નીકળેલી

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૫. આરતી શ્રી ગુરુલીલામૃતની

જય ગુરુલીલામૃત, ગુરુ જય ગુરુલીલામૃત ।
ગુરુ આજ્ઞા શિર ધરીને, દીધું જ્ઞાનામૃત ! ધ્રુ...
પ્રથમે મંગલ કરીને, ગુરુએ ગ્રંથ લખ્યો; (૨)
અલખનિરંજન મળિયા, જ્ઞાનનો કાંડ દીધો. જય... ૧
દત્ત પ્રભુની લીલા, વર્ણવી વિસ્તારી ; (૨)
દત્ત દિગંબર અવધૂ ! સમજ દીધી સારી. જય... ૨
અર્જુન આયુ, અલર્ક વિષ્ણુ યદુરાયા ; (૨)
ક્રમમુક્તિ આંપીને ભક્તજનો તાર્યા ! જય... ૩
ચોવીસ ગુરુનું જ્ઞાન, અંતે સરસ દીધું. ! (૨)
દૈવી ભાવે સારું, સઘળું સર્વ લીધું ! જય... ૪
બીજો કર્મનો કાંડ ન્યારી વાત કહી : (૨)
શ્રીપાદ ને નરસિંહની, લીલા ગ્રથિત કરી ! જય ... ૫
શિવ-ગુરુ-ભક્તિ-ગીત, ભસ્મરુદ્રાક્ષતાણાં; (૨)
ગાયા પરચા પૂરા, શ્રીગુરુચરિતતાણાં ! જય ... ૬
ત્રીજો ઉપાસનાકાંડ, વાતો નિજ ગુરુની ; (૨)
ઝીણી ઝીણી વીણી, ભવને તરવાની ! જય ... ૭
વાસુદેવ કથા જે યોગાનંદે કહી ; (૨)
અર્પી ગુરુને ભાવે, ગુરુનો રંગ ગ્રહી ! જય ... ૮

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ગ્રંથ નર્યો સાદ્યંત, બ્રહ્મરસે ભરિયાો ; (૨)
વગાડી ગુરુનો ડંકો, રંગ નિર્ગંથ ભયો ! જય ... ૯
ગુરુલીલામૃત-પાન ભક્તની ભીડ ભાંગે ; (૨)
અંતે મુક્તિ આપી, હરિ-ચરણે થાપે ! જય ... ૧૦

૩૬. આરતી શ્રી યોગાનંદસરસ્વતીજીની
(પૂ. ગાંડા મહારાજશ્રીની)

જય જય ગુરુવર પૂર્ણ કૃપાકર યતિ યોગાનંદા,
ભવનિર્ઘિતારક નિજસુખકારક દેશી સ્વાનંદા ધ્રુ....
રાગા ન વરી વૈરાગ્યા, ધરિ શાંતિચા ઉદધીં ;
અહંપણા તે દવડુનિ, ત્યાં તે પરમાર્થ આરાધી ;
દયાઘના તૂ પુરવિસિ હેતુ દેઉની સદ્‌બુદ્ધિ. જય ... ૧
પાખંડી જન ત્યાં કરિ દંડન ખંડુનિ મતવાદા
અધર્મદવડુનિ ધર્મસ્થાપુનિ નુરવિસિ ભવબાધા ;
સન્માર્ગાં તેં સકલ જનાર્તે લાવિસિ સુખકંદા ;
ભક્તિસુધારસ પાજુનિ સમરસ દેશી સદ્‌બોધા. જય ... ૨
આઠવણ હોતા પાલન માતા, કરિ તે મચ્છાયી ;
નિજદૃષ્ટિ તેં ફિરવુનિ પાવતે માતા કચ્છાચી,
ફિરૂની નભાંતરી નિજબાલા વરિં દ્રષ્ટ ધાચી,
તે મમ જીવ તવકરિ તરિ કરી કીંવ હનુમંતાચી જય ... ૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૭. આરતી રુકમામ્બાની

જયો જયો માઁ રુક્મામ્બા !
યા પાલીપુરશોભા જાતા સ્મરાર્ગીયા,
બાલકૃષ્ણગુરુ ગેહે કન્યા કમનીયા - જયો ... ॥ ૧ ॥
અત્રિમિવાત્મસ્વામિનમનસૂયેવ પુરા,
વિઠ્ઠલવરમુપયેમે યં પ્રાગમન્તિ સુરા. જયો ... ॥ ૨ ॥
દત્તમિવાત્મજમનયા પ્રથમં પુણ્યતમા
રંગમસંગં સુષુવે જનની ધન્યતમા.. - જયો ... ॥ ૩ ॥
નારાયણગુણનિલયં નારાયણમપરમ્,
જનયિત્વાઽજનિ સુખિની યા કવિમાપ્તવરમ્-જયો .. ॥ ૪ ॥
પતિસુતવિરહજ્વાલા-દગ્ધમનીષાણામ્,
જ્ઞાનાલેનાઽશમયત્ તાપમનીશાનામ્ - જયો ... ॥ ૫ ॥
રંગતપઃ કેશવધૃતરથચરણેન સદા,
સુરક્ષિતા ક્ષિતિમખિલાં લાલયતિ સ્મ સતામ્- જયો .. ॥ ૬ ॥
ધરણિરિવાદ્ભુતધૈર્યા વીરસુતાઽવિચલા,
નિજધર્મે દૃઢધિષણા વ્રતજપદાનબલા - જયો ... ॥ ૭ ॥
વેદમયી બ્રહ્મણિ યા નિયતં રમમાણા,
ભુવનત્રયમપિ મહસા તરસા ક્રિયમાણા - જયો ... ॥ ૮ ॥
રુક્મામ્બા ધરણીં રુક્મામ્બાઽથ દિવમ્
જગદમ્બા જગદખિલં કુરુતે સર્વ શિવમ્ - જયો ... ॥ ૯ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩૮. આરતી જગદંબાની

જય આદ્યા શક્તિ, મા જય આદ્યા શક્તિ,
અખિલ બ્રહ્માંડ નિપાવ્યાં, મા પડવે પંડિત મા,
જયો જયો મા જગદંબે ! ટેક.....
દ્વિતીયા બેય સ્વરૂપ શિવશક્તિ જાણું મા, (૨)
બ્રહ્મા ગણપતિ ગાઉં હર ગાવું હર મા. - જયો ... ॥ ૧ ॥
તૃતીયા ત્રણ સ્વરૂપ ત્રિભુવનમાં બેઠાં મા, (૨)
ત્રયા થકી તરવેણી તું તરવેણી મા. - જયો ... ॥ ૨ ॥
ચોથે ચતુરા મહાલક્ષ્મી મા સચરાચર વ્યાપ્યાં (૨)
ચાર ભુજા ચો દિશા મા, પ્રગટ્યાં દક્ષિણમાં-.જયો .. ॥ ૩ ॥
પંચમી પંચ ઋષિ મા પંચમી ગુણપદ્મા, (૨)
પંચતત્વ ત્યાં સોહિયે, પંચે તત્વોમાં - જયો ... ॥ ૪ ॥
ષષ્ઠી તું નારાયણી, મહિષાસુર માર્યો મા, (૨)
નરનારીને રૂપે મા વ્યાપ્યાં સઘળે મા. - જયો.... ॥ ૫ ॥
સપ્તમી સપ્ત પાતાળ સાવિત્રી સંધ્યા, (૨)
ગૌ ગંગા ગાયત્રી ગૌરી ગીતા મા. જયો.... ॥ ૬ ॥
અષ્ટમી અષ્ટ ભુજા આઈ આનંદા મા (૨)
સુરનર મુનિવર જન્મ્યા દેવ દૈત્યો મા. - જયો....॥ ૭ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નવમી નવકુળ નાગ સેવે નવદુર્ગા, (૨)
નવરાત્રીનાં પૂજન શિવરાત્રીનાં અર્ચન,
કીધાં હર બ્રહ્મા- જયો... ॥ ૮ ॥
દશમી દશ અવતાર, જય વિજયાદશમી, (૨)
રામે રામ રમાડ્યા મા રાવણ રોળ્યો મા.-જયો... ॥ ૯ ॥
એકાદશી અગિયારશ, કાત્યાયની કામા, (૨)
કામદુઘા કાલિકા, શ્યામા ને રામા -જયો... ॥૧૦॥
બારસે બાળારૂપ, બહુચરી અંબા મા, (૨)
બટુકભૈરવ સોહિયે, કાળભૈરવ સોહિયે, તારા છે તુજ મા
- જયો...॥૧૧॥
તેરસે તુળજા રૂપ તું તારિણી માતા, (૨)
બ્રહ્મા વિષ્ણુ સદાશિવ ગુણ તારા ગાતા.જયો... ॥૧૨॥
ચૌદશે ચૌદ સ્વરૂપ ચંડી ચામુંડા, (૨)
ભાવભક્તિ કંઈ આપો, ચતુરાઈ કંઈ આપો,
સિંહવાહિની માતા. જયો...॥૧૩॥
પૂનમે કુંભ ભર્યો સાંભળજો કરુણા, મા (૨)
વસિષ્ઠદેવે વખાણ્યાં, માર્કંડદેવે વખાણ્યાં,
ગાઈ શુભકવિતા જયો...॥૧૪॥
ત્રંબાવટી નગરી, રૂપાવતી નગરી; મા મહિષાવતી નગરી;

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સોળ સહસ્ર ત્યાં સોહિયે ક્ષમા કરો ગૌરી મા;
દયા કરો ગૌરી જયો... ॥૧૫॥
સંવત સોળ સત્તાવન, સોળસે બાવીસ મા, (૨)
સંવત સોળે પ્રગટચાં મા રેવાને તીરે- જયો...॥૧૬॥
શિવશક્તિની આરતી જે કોઈ ગાશે; (૨)
ભાણે શિવાનંદ સ્વામી, સુખ સંપત્તિ થાશે; કૈલાસે જાશે
અંબા દુઃખ હરશે. - જયો...॥૧૭॥

૩૯. આરતી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની

જય કાના કાળા, નટવર નંદલાલા; પ્રભુ : (૨)
મીઠી મોરલીવાળા, ગોપીના પ્યારા - જય...॥ ૧ ॥
કામણગારા કા'ન કામણ કંઈ કીધાં; પ્રભુ(૨)
માખણ ચોરી મોહન (૨) ચિત્ત ચોરી લીધાં-જય...॥ ૨ ॥
નંદ જશોદા ઘેર, વૈકુંઠ ઉતારી; પ્રભુ (૨)
કાલીયમર્દન કીધો (૨) ગાયોને ચારી - જય...॥ ૩ ।
ગુણતાણો તુજ પાર, કેમે નહિ આવે; પ્રભુ (૨)
નેતિ વેદ પોકારે (૨) 'પુનિત' શું ગાવે ? - જય...॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પરિશિષ્ટ - ૨ : કેટલાક થાળ

૧

(રાગ: દાદા હો દીકરી...)

આવો મારા વ્હાલા ! કરું કાલાવાંલા !
પીરસ્યો ભોજન થાળ હરિ !
નંદજશોદાના જાયા ! જમવા આવજો રે.... ટેક.

આસોપાલવનાં તોરણ બંધાવ્યાં
નંદલાલ પગલાં પાડો જરી, નંદ જશોદાના જાયા !જમવા૦ ૧

ઘારી પૂરી ને ઘેબર બનાવીયાં,
રાયતા ભેળી ફૂલવડી, નંદ જશોદાના જાયા ! જમવા૦ ૨

પાંચે પકવાન સાથે, કીધો કમોદ ભાત;
વાલની દાળમાં કઢી ભળી, નંદ જશોદાના જાયા ! જમવા૦ ૩

ભોજનિયાં ભાવતાં, વાર શાને આવતાં ?
ભજીયાં અથાણાં ને પાપડ વડી, નંદ જશોદાના જાયા જમવા૦ ૪

બાસઠ બીડલે પાન બનાવ્યું;
જળ જમુનાની ઝારી ભરી, નંદ જશોદાના જાયા ! જમવા૦ ૫

સોગન શરમાવ તો, પોઢાણીયાં માંગજો;
'ઘનશ્યામ!' ઢોળું પંખો જરી, નંદજશોદાના જાયા! જમવા૦ ૬

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૨.

(રાગઃ ધૂમતો ધૂમતો જાય અંબામાંનો ગરબો.....)

હસતો હસતો ખાય, અવધૂત ! હસતો હસતો ખાય,
ભોજન જો ભાવે પીરસાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય-ટેક

બેસવાને માટે રૂડા મંડપ ન માગતો,
અંદરથી આવકાર થાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૧ ॥

પાંચે પકવાન એને નથી કશા કામનાં,
રડતાનો રોટલો ખાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૨ ॥

મેવા મીઠાઈ ભલે મૂક્યા હોય માનમાં,
ભાવનાથી ભૈડકું જમાય,અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૩ ॥

વિવિધ વાનગી ના જમે એ ઠાઠથી,
ચટણીમાં ચિત્ત નવ જાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૪ ॥

અવધૂતી ખીચડી ને મનગમતાં શાક જ્યાં,
કઢીનો સ્વાદ ના લેવાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૫ ॥

જળની ઝારી ને વળી માગે મુખવાસ ના,
નયનેથી નીર ખૂટી જાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૬ ॥

ભક્તિ શ્રદ્ધાથી ઝટ રીઝે રંગ રાયજી !
'ઘનશ્યામ' ગાંડા થવાય, અવધૂત હસતો હસતો ખાય ॥ ૭ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૩.

(રાગઃ નિર્બલસે લડાઈ બલવાનકી.....)

જમો જમાડું પાંડુરંગ, હૈયે આણીને ઉમંગ;
મેં તો થાળી પીરસી છે, ભોળા ! ભાવની ;
હું તો ઊઠી રે અવધૂત અડધી રાતની - ટેક.
ઘેબર પૂરી મોહનથાળ, મેં તો કીધો પાક રસાળ;
મેં તો રસોઈ બનાવી, વિવિધ જાતની - હું તો... ॥ ૧ ॥
કમોદ કેરો કીધો ભાત, અવધૂતી ખીચડીનો સાથ;
કઢી બનાવી મજેદાર, તાજા દહીંની - હું તો... ॥ ૨ ॥
પરવળ બટાકાનું શાક, રવૈયાની શું કહું વાત;
મેં તો ચટણી બનાવી જાત જાતની - હું તો... ॥ ૩ ॥
જળ નર્મદાની ઝારી, મેં તો હેતે ભરી આણી;
તમે આચમન કરોને ભોળા ! ભાવથી - હું તો.....॥ ૪ ॥
એલચી લવિંગ સોપારી, પાનનાં બીડાં આપું વાળી;
મેં તો ખામી નથી રાખી કોઈ વાતની - હું તો.....॥ ૫ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

૪૪.

(રાગઃ ગુલાબવાડી ચૌટા વચ્ચે રોપી રે.....)

(અથવા- આવોને મારા (૨) લાડકવાયા લાલ રે.....)

જમવા આવો, હેતે આવો, રુકમા કેરા બાબા રે !
ગુરુજી આવો, જમવા ભાવો, સૌના દિલના રંગા રે.જમવા ૦૧
અવધૂત તમે, ગુરુધ્યાન ગમે, ભોજન વિસરી જાઓ રે !
ચિંતન છોડી, ભોજન કાજે, વિનવું વ્હાલા ! આવો રે. જમવા ૦૨
રંગ દિગંબર, દત્ત દિગંબર, પરિવાર બધો ભેગો રે !
આતુર નયને, અદ્ધર હૈયે, વાટ જુએ તુજ આવો રે ! જમવા ૦૩
શું શું ભાવે ? શું ના ભાવે ? ના તમે કે'તા કયારે રે !
માજીને પૂછયું, આજે લાધ્યું, હરખે હૈયું ત્યારે રે. જમવા ૦૪
વ્હેલા આવો, જલદી આવો, શું શું કીધું માયે રે !
થાળ તમારો, બને મજાનો, કરતાં કરતાં ગાયે રે ! જમવા ૦૫
રેવા જલ ત્યાં જાતે લાવી, દળી કરી નિજ હાથે રે !
શ્વાસે શ્વાસે, ધૂન મચાવી, સ્મરણ કરી સૌ સાથે રે ! જમવા ૦૬
ધીમાં કીધી, ખાંડ વિનાની, તેલ મસાલા ટાળી રે !
સોળું રાખી, ધીમે તાપે, કીધી સંયમ પાળી રે ! જમવા ૦૭
ભાખરી પૂરી, ખીચડી મુઠિયાં, કારેલાં ને ભાજી રે !
ચોખા રાંધ્યા, દાળ બનાવી ચટણી પાતળભાજી રે !જમવા ૦૮

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દહીં છે મોળુ, પાપડ રાયતું, છાશ મઝાની તાજી રે !
સૂકો મેવો, લીલો મેવો, પય-ધી-મધની તાવી રે !જમવા ૦૯
એવી એવી વાનગી શોધી, થાળ ભરીને કીધી રે !
ભાવે આવો ભાવથી ખાજો, ભોજન ગુરુ ! મન મૂકી રે !જમવા૦ ૧૦
રંગો પૂર્યા ચંદન બાજઠ, ધૂપસળી અતિ મહેંકે રે !
તોરણ બાંધ્યાં, દીવા કીધા, મૂક્યા ઠેકે ઠેકે રે ! જમવા૦ ૧૧
ગોળી કેરો મુખવાસ રાખ્યો, અર્ઘ્ય અને જલઝારી રે !
મીઠું મૂક્યું, મંડલ કીધું, તુલસી પણ પધરાવી રે !જમવા૦ ૧૨
આરતી ચેતી, ભાવકપૂરની, આવો ભવભયહારી રે !
નારાયણ હરિ ! નારેશ્વરના જમવા યોગવિહારી રે ! જમવા૦ ૧૩
દત્તા ! શ્રીપાદ ! નરહરિ ! આવો, ટેમ્બેસ્વામી ! રંગા રે !
સદાય રેજો હૈયે વહેતી પ્રસાદ પાવનગંગા રે !જમવા૦ ૧૪

૫.

પ્રીતે પરોણલા પધારો, ઓ રંગા નારેશ્વરવાળા;
સુખડના બાજઠિયે બિરાજો, ઓ રંગા ! નારેશ્વરવાળા !

આસોપાલવના તોરણિયાં બંધાવું,
શેરીએ ફૂલડાં વેરીવું, ઓ રંગા...!... ॥ ૧ ॥
પેંડા પકવાન ને મીઠાઈઓ ધરાવું,
મીઠા મીઠા મેવા મંગાવું, ઓ રંગા... ! ..॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

જળ જમુનાની ઝારી ભરાવું,
આચમન કરાવું મારા હાથે ઓ રંગા...!.. ॥ ૩ ॥
લવિંગ સોપારી ને એલચી ધરાવું,
મનના મુખવાસ કરાવું, ઓ રંગા...!.. ॥ ૪ ॥
તારું દીધેલું વ્હાલા, તુજને ધરાવું,
હું છું ગરીબ ક્યાંથી લાવું ? ઓ રંગા...!.. ॥ ૫ ॥
દત્તમંડળની એક જ અરજી,
ઝટપટ જમવાને આવો આ રંગા..!.. ॥ ૬ ॥

૬.

(રાગ: ખમ્મા મારા નંદજીના લાલ...)

જમાવો આવો, રુકમાના લાલ, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ,
પાંડુરંગ, ભક્તો જુવે વાટ, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ,. ટેક
આસોપાલવનાં તોરણ બંધાવું (૨)
ફૂલડાં વેરાવું સારી વાટ, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ-જમવા . ૧
મેવા મીઠાઈ પૂરી ને ખાજાં (૨)
બનાવ્યો મોહનથાળ, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ-જમવા . ૨
જમના તે જળની ઝારી ભરાવી (૨)
મુખવાસ એલચી ને પાન, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ . -જમવા . ૩
બાળ ચીમનના અંતરની આશા (૨)
દત્તમંડળગુણલા તારા ગાય, પીરસ્યો મેં ભોજન થાળ - જમવા . ૪

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

આરતી રુકમામ્બાની

જય રુકમા મૈયા ! જય રુકમા મૈયા !
રંગ તમે દીધા જે તારે ભવનૈયા !.. ૐ જય રુકમા મૈયા ...॥ ૧ ॥
પુણ્યભૂમિ મહારાષ્ટ્રે પ્રગટ થયા અંબા ! (૨)
વિચર્યાં ગુર્જર દેશે, જય જય જગદંબા ! ૐ જય રુકમા મૈયા .॥ ૨ ॥
જનમો જનમ સુધી તેં કેવાં તપ કરિયાં ! (૨)
ફળરૂપે પ્રભુ તારી કુખે અવતરિયા ! ૐ જય રુકમા મૈયા ...॥ ૩ ॥
પોતે સ્વધર્મ પાલન પ્રેમથકી કીધું, (૨)
નારી જગતની સામે ઉદાહરણ દીધું - ૐ જય રુકમા મૈયા ..॥ ૪ ॥
નારાયણ નિમિત્તે નારેશ્વર વસિયાં (૨)
અમર સ્મૃતિ કરી રંગે માતૃશૈલ રચિયાં - ૐ જય રુકમા મૈયા ..॥ ૫ ॥
ત્યાગ તિતિક્ષા ને વળી ધૈર્ય સહનશીલતા ! (૨)
દિવ્ય ગુણો તવ સ્મરતાં થાયે શિતળતા-ૐ જય રુકમા મૈયા...॥૬॥
કીધા મહા ઉપકાર ભક્તો પર માડી ! (૨)
ભાર કૈંકના લીધા, પોતે ઉપાડી ! - ૐ જય રુકમા મૈયા ...॥ ૭ ॥
ભાવ થકી જે ગાશે આરતી રુકમાની (૨)
ટળશે તેની ચિન્તા ભવજલ તરવાની - ૐ જય રુકમા મૈયા..॥ ૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

॥ શ્રી રુકમામ્બાપ્રણતિઃ ॥

કવ રુકમામ્બાયશોરાશિઃ કવ ચ મે લઘુપાત્રતા ।
ચિત્તશુદ્ધ્યર્થમારમ્ભો રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧ ॥
શ્રીરૂપા રુકિમણીરૂપા વિઠ્ઠલેશસ્ય વલ્લભા ।
સાક્ષાચ્ચિચ્છક્તિરૂપા યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૨ ॥
પાલીગ્રામે જનિર્યસ્યાઃ પિતરૌ પુણ્યશાલિનૌ ।
કાશી નામ્ના ગૃહે જ્ઞાતા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૩ ॥
બાલ્યાદેવ તપસ્તેપે સદ્વ્રતાચરેણન યા ।
તપઃસિદ્ધિઃ સ્વયં નેમે રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૪ ॥
સુશીલા સરલા દક્ષા શુચિર્ભૂતા દૃઢવ્રતા ।
અવધૂતસ્ય માતા યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૫ ॥
રંગમોદદા દાન્તા દર્શનીયા પ્રિયવંદા ।
વરદા ધર્મમાતા યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૬ ॥
આકૃત્યા વચસા કૃત્યા સાધ્વી સતી પતિવ્રતા ।
પ્રેરણા પુણ્યશીલાનામ્ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૭ ॥
રેણુકા હ્યનસૂયા ચ દેવહૂતિશ્ચ દેવકી ।
વિભૂતિમદદાત્ તદ્વદ્ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૮॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સંસારકલેશતપ્તાનાં શીતલાંકા શિવપ્રદા ।
વાત્સલ્યં નિર્મલં યસ્યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૯ ॥
દયાર્દ્રા કરુણામૂર્તિઃ પ્રાણીનાં પ્રીતિભોજનમ્ ।
વસુધાકુલમાતા યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૦ ॥
અનેકાન્મોચયામાસ દુઃખેભ્યઃ શરણાગતાન્ ।
દત્તં સ્વકીયમાયુષ્યં રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૧ ॥
પાલયામાસ વૈ પ્રેમ્ણા સન્તતિં સેવકસ્ય યા ।
પ્રવાહાપ્તં કૃતં કર્મ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૨ ॥
વટોદરસ્ય સંઘેન પ્રાર્થિતા પાદુકાર્થિના ।
સન્તોષં જનયામાસ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૩ ॥
અનેકાન્ સ્ખલનભ્રષ્ટાન્ સન્તસાત્વિકરોષતઃ ।
રરક્ષ ક્ષમયા દેવી રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૪ ॥
અનેકગ્રામવાસ્તવ્યાન્ વિપ્રાંશ્ચ ભિક્ષુકાન્મુદા ।
અન્નેન તર્પયામાસ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૫ ॥
દરિદ્રાન્ પીડિતાંશ્ચૈવ કુષ્ઠગ્રસ્તાન્ વિશેષતઃ ।
અતોષયચ્ચાન્નવસ્ત્રૈશ્ચ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૬ ॥
રૌપ્યપાત્રપ્રદાનેન ગોદાનેન ધનેન ચ ।
છાત્રવૃત્યા હ્યનેકાંશ્ચ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ॥ ૧૭ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

યાત્રામકરોદ્ ભક્ત્યા દ્વારકાધીશદર્શનમ્ ।
પાદુકે ગિરિશૃંઙ્ગે ચ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૧૮ ।।
માતૃદેવં નમસ્કૃત્ય હ્યનુજ્ઞાં પ્રાપ્ય સર્વદા ।
રંગોઽપિ કૃતવાન્કર્મ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૧૯ ।।
નારેશ્વરનિવાસેન નિમિત્તં લોકસંગ્રહે ।
બભૂવાત્ર મહદ્ ઋણં રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૦ ।।
નૂતનં માતૃતીર્થં યન્નિમિત્તેન હ્યુપસ્થિતમ્ ।
નારેશે નર્મદાતીરે રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૧ ।।
માતૈવ કેવલં માતા ન માતુઃ પરદૈવતમ્ ।
સૈવ તે શરણં સત્યં રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૨ ।।
યદિ સર્વં તવૈવાત્ર હ્યર્પિતં કિં મયા ભવેત્ ।
તથાપિ મે મતં દત્તં રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૩ ।।
આવાહનં ન જાનામિ ન પૂજાપદ્ધતિં શુભામ્ ।
સ્વીકુરુ પ્રેમપુષ્પાણિ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૪ ।।
ભક્તિં મે સ્થિરતાં યાતુ શ્રી દત્તે સદ્ગુરૌ તથા ।
ભગવત્યા કૃપાદૃષ્ટ્યા રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ ।। ૨૫ ।।
ચરિતં હ્યદ્ભૂતં યસ્યા ભુક્તિમુક્તિ 'જય' પ્રદમ્ ।
સર્વમંગલમાઙ્ગલ્યમ્ રુકમામ્બાયૈ નમો નમઃ।। ૨૬ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રુકમામ્બાપ્રણતિ (અનુવાદ)

રુકમામ્બાયશરાશિ કયાં કયાં મારી લઘુપાત્રતા?
આરંભું ચિત્તશુદ્ધયર્થે, રુકમામ્બાને નમું નમું.॥ ૧ ॥
શ્રીરૂપ રુક્મિણીરૂપ, વિઠ્ઠલેશ્વરવલ્લભા;
સાક્ષાત્ ચિત્ શક્તિરૂપા એ રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૨ ॥
પાલી ગામે લઈ જન્મ, કાશી નામ ગૃહે ધર્યું;
પુણ્યશાળી પિતામાતા, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૩ ॥
બાલ્યથી સદ્વ્રતો પાળી, તપ એવું તપ્યાં તમો;
સ્વયં સિદ્ધિ મળી તેથી રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૪ ॥
સુશીલ દક્ષ ને સીધાં, શૂચિર્ભૂત દઢવ્રત;
અવધૂતતણી માતા, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૫ ॥
રંગહર્ષદ ને દાન્ત, દર્શનીય પ્રિયવંદા;
વર દેતી ધર્મમાતા, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૬ ॥
આકૃતિ વચને કર્મે, સાધ્વી સતી પતિવ્રતા;
પ્રેરણા પુણ્યશાળીની રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૭ ॥
રેણુકા અનસૂયા ને દેવકી દેવહૂતિ શાં;
વિભૂતિ દે ગયાં એવાં, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૮ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સંસારથી તપેલાંની ગોદ શીળી શિવપ્રદઃ
વાત્સલ્ય નિર્મળું જેનું, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૯ ॥
દયાર્દ્ર કરુણામૂર્તિ, પ્રાણીનાં પ્રીતિપાત્ર જે;
વસુધા કુલમાતા જે રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૦ ॥
અનેક શરણાર્થીને મુકત દુઃખથકી કર્યાં;
જીવાડ્યાં આયુ દૈ કોને રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૧ ॥
સંતતિનેય પાળીને પ્રેમથી નરસિંહની;
પ્રવાહામ કર્યું કર્મ, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૨ ॥
વડોદરા તણા સંઘે, પાદુકાકાજ પ્રાર્થતાં;
સંતોષ્યા તે અપાવીને, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૩ ॥
બન્યા જે ભૂલના ભોગ, સંત-સાત્વિક રોષથી;
ક્ષમા આપી કરી રક્ષા, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૪ ॥
અનેક ગામના વિપ્રો, ભિક્ષુકોય ઘણા વળી;
સંતોષ્યા અન્ન ને વસ્ત્રે, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૫ ॥
દીધાં અનેકને પાત્રો ચાંદીનાં, ધન, ગો વળીઃ
શિષ્યવૃત્તિ અનેકોને, રુકમામ્બાને નમું નમું. ॥ ૧૬ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દ્વારકાધીશનાં ધામે, ગિરિએ દત્ત પાદુકા;
દર્શનાર્થે કરી યાત્રા, રુકમાંમ્બાને નમું નમું. ।। ૧૭ ।।
માતૃદેવપદે વંદી, અનુજ્ઞા મેળવી સદા;
રંગદેવે કર્યાં કાર્ય રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૧૮ ।।
વસી નારેશ્વરે, થાતાં નિમિત્ત લોકસંગ્રહે;
ઉપકાર ઘણો કીધો, રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૧૯ ।।
માતૃતીર્થ નવું, જેના નિમિત્તે જ બન્યું તહીં;
નારેશે નર્મદાકાંઠે રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૦ ।।
માતા માતા જ છે ફકત, માથી ના શ્રેષ્ઠ દૈવતઃ
મારું એ શરણું સાચું રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૧ ।।
તારું છે જો બધું આંહી, હું તને અર્પી શું શકું?
અર્પું મારું ગણ્યું તે તે રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૨ ।।
આવાહન અને પૂજા-પદ્ધતિ જાણતો નથી;
પ્રેમપુષ્પો સ્વીકારી લો, રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૩ ।।
સ્થિર હો ભક્તિ મારી આ દત્ત ને સદ્‌ગુરુ વિષે;
તારી કૃપા થકી માડી ! રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૪ ।।
લીલા અદ્‌ભુત છે જેની ભોગમોક્ષ 'જય' પ્રદ,
સર્વમંગલમાંગલ્ય, રુકમામ્બાને નમું નમું. ।। ૨૫ ।।

વડોદરા. વિ. સં. ૨૦૨૪ જયંતીલાલ શં આચાર્ય.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દેવ્યપરાધક્ષમાપનસ્ત્રોમ્

ન મંત્રં નો યંત્રં તદપિ ચ ન જાને સ્તુતિમહો
ન ચાહ્વાનં ધ્યાનં તદપિ ચ ન જાને સ્તુતિકથા : ।
ન જાને મુદ્રાસ્તે તદપિ ચ ન જાને વિલપનં
પરં જાને માતસ્ત્વદનુસરણં કલેશહરણમ્ ॥ ૧ ॥

વિધેરજ્ઞાનેન દ્રવિણવિરહેણાલસતયા
વિધેયાશક્યત્વાત્તવ ચરણયોર્યા ચ્યુતિરભૂત્ ।
તદેતત્ક્ષન્તવ્યં જંનનિ સકલોદ્ધારિણિ શિવે
કુપુત્રો જાયેત ક્વચિદપિ કુમાતા ન ભવતિ ॥ ૨ ॥

પૃથિવ્યાં પુત્રાસ્તે જનનિ બહવઃ સન્તિ સરલાઃ
પરં તેષાં મધ્યે વિરલતરલોઽહં તવ સુતઃ ।
મદીયોઽયં ત્યાગઃ સમુચિતમિદં નો તવ શિવેઃ ।
કુપુત્રો જાયેત ક્વચિદપિ કુમાતા ન ભવતિ ॥ ૩ ॥

જગન્માતર્માતસ્તવ ચરણસેવા ન રચિતા
ન વા દત્તં દેવિ દ્રવિણમપિ ભૂયસ્તવ મયા ।
તથાપિ ત્વં સ્નેહં મયિ નિરુપમં યત્પ્રકુરુષે
કુપુત્રો જાયેત ક્વચિદપિ કુમાતા ન ભવતિ ॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પરિત્યકતા દેવાન્ વિવિધવિધસેવાકુલતયા
મયા પંચાશીતેરધિકમપનીતે તુ વયસિ ।
ઈદાનીં ચેન્માતસ્તવ યદિ કૃપા નાપિ ભવિતા
નિરાલમ્બો લમ્બોદરજનનિ કં યામિ શરણમ્ ।। ૫ ।।
શ્વપાકો જલ્પાકો ભવતિ મધુપાકોપમગિરા
નિરાતંકો રંકો વિહરતિ ચિરં કોટિકનકૈઃ ।
તવાપર્ણે કર્ણે વિશતિ મનુવર્ણે ફલમિદં ।
જનઃ કો જાનીતે જનનિ જપનીયં જપવિધૌ ।। ૬ ।।
ચિતાભસ્માલેપો ગરલમશનં દિક્પટધરો
જટાધારી કંઠે ભુજગપતિહારી પશુપતિઃ ।
કપાલી ભૂતેશો ભજતિ જગદીશૈકપદવીં
ભવાનિ ત્વત્પાણિગ્રહણપરિપાટીફલમિદમ્ ।। ૭ ।।
ન મોક્ષસ્યાકાંશા ભવવિભવવાંછાડપિ ચ ન મે
ન વિજ્ઞાનાપેક્ષા શશિમુખિ સુખેચ્છાડપિ ન પુનઃ ।
અતસ્ત્વાં સંયાચે જનનિ જનનં યાતુ મમ વૈ
મૃડાની રુદ્રાણી શિવ શિવ ભવાનીતિ જપતઃ ।। ૮ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારાધિતાસિ વિધિના વિવિધોપચારૈ :
કિં રુક્ષચિન્તનપરૈર્ન કૃતં વચોભિઃ।
શ્યામે ત્વમેવ યદિ કિંચન મય્યનાથે
ધત્સે કૃપામુચિતમમ્બ પરં તવૈવ ।। ૯ ।।
આપત્સુ મગ્નઃ સ્મરણં ત્વદીયં
કરોમિ દુર્ગે કરુણાર્ણવેશિ।
નૈતચ્છઠત્વં મમ ભાવયેથાઃ।
ક્ષુધાતૃષાર્તા જનની સ્મરન્તિ ।। ૧૦ ।।

જગદમ્બવિચિત્રમત્ર કિં પરિપૂર્ણાસ્તિ ચેન્મયિ।
અપરાધપરંપરાવૃતં ન હિ માતા સમુપેક્ષતે સુતમ્ ।। ૧૧ ।।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

શ્રી રંગ અડતાલીસી

જય દુઃખહારક રંગ દયાળ, તુંજ એક ભક્તન પ્રતિપાળ,
સાક્ષાત્ દત્તાત્રેય અવતાર, પ્રગટ્યો જગકારણ નિર્ધાર .
પીડિત પામર મનુષા દેહ, શાન્ત પમાડ્યા નિઃસંદેહ ;
ટાળ્યાં ભૂત પિશાચ અનેક, ભક્તજનોનો રાખ્યો ટેક.
કરી કૃપાદૃષ્ટિ એક જ વાર, વિપ્ર પુત્રનો ટાળ્યો ભાર ;
હસતા મુખડે કરી કટાક્ષ, મૂઢ બન્યો જ્ઞાની સાક્ષાત્.
દર્દ પીડાતી બ્રાહ્મણ બાઈ મૃત્યુના મુખમાં હોમાઈ ;
નિમિત્ત ઔષધ માટી દઈ, કીધી સજીવન તેં સુખ દઈ.
એવાં કીધાં કંઈ કંઈ કામ, વર્ણવતાં ધી થાય વિરામ ;
પતિતોદ્ધારક તારું નામ, રંગ રંગ જય પૂરણકામ.
દ્રવ્ય ગુમાવેલો એ યવન, આવ્યો તુજ પાસે ભગવન્ ;
કરી કૃપા તેની પર ખાસ પૂરણ કીધી એની આશ.
ક્ષય લકવાદિક અસાધ્ય રોગ, કંઈક મટાડ્યાં નિમિત્ત ભોગ ;
શ્રદ્ધા ભક્તિથી જે જાય તેની સહાયે તું ગુરુરાય.
યવન તણી શ્રદ્ધાને કાજ ; દીધાં દર્શન તેં ગુરુરાજ ;
તેલ સુગંધિત તારે કાજ, લઈને ઊભો' તો મહારાજ.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રાત્રે સ્વપ્નામાં જઈ નાથ, તેલ સ્વીકાર્યું તેં સાક્ષાત્ ;
એવા દીનદયાળુ નાથ, કેમ ન ઝાલે મારો હાથ ?
દોડ દોડ ઓ સદ્‌ગુરુ નાથ, હું છું તારો દીન અનાથ ;
તું વિણ મારું કોઈ ન સાથ, શીદ દુભવે બાળક તાત ?
સદ્‌ભાગી હરગોવિંદદાસ, ભવસાગરથી તાર્યા ખાસ ;
ધન ધન દાસકુટુંબ પરિવાર, જેના પર તુજ કૃપા અપાર.
ધન નારેશ્વર રેવાતીર, ધન જ્યાં વાસ કરે મુનિ ધીર ;
ધન ધન પંખી ધન તે વન, તુજ ચરણોથી થયું પાવન.
ધન તે મનુજો, ધન તે ભક્ત, જે તુજ ચરણે રહે આસક્ત ;
ધન તે નેત્રો, ધન તે કાન, કરે તુજ દર્શન, સુણે વાણ.
ધન તે જીહ્વા ધન તે સુખ, કરે તુજ કીર્તન પામે સુખ ;
ધન તે ગુજરાતી ધન ગુજરાત, વાસ કરે જ્યાં દત્ત સાક્ષાત્
પ્રણમું વારંવાર જ દેવ ! તન મન ધનથી કરું નિત સેવ ;
જેવો તેવો તો પણ બાળ, દોષ ન જોશો રંગ દયાળ ;
પરમ સદ્‌ગુરુ વાસુદેવ, તેને તું વ્હાલો તતખેવ ;
આવી સ્વપ્ને ઝાલ્યો હાથ, પાંડુરંગ બન્યા સનાથ.
વાસુદેવ તણા પ્રિય પુત્ર, પાંડુરંગ બન્યા અવધૂત ;

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વરમાં કીધો વાસ, રંગ નહિ દત્તાત્રેય ખાસ .
મનુજ કહે તુજને મૂઢ જન, તું છે દત્તાત્રેય ભગવન્ ;
લળી લળી વંદું વારંવાર, તું જ એક ભક્તન આધાર.
પદ્મ સમાં બે નેત્ર ઉઘાડ, દૃષ્ટિ કર મુજ પર એક જ વાર ;
નિતનિત ગાઉં તારાં ગાન, તું વિણ મારું કોઈ ન આન.
અલ્પમતિથી કરું સ્તવન, સ્વીકારી સુખ દે ભગવન્
ધર્યું કમંડલ ડાબે હાથ, કરવા શાંત જનમનાં પાપ.
જમણે હાથે ધરિયો દંડ, આણ્યો કામક્રોધનો અંત ;
પાંવ પાદુકા ખટ ખટ થાય, નાદ સુણી ભૂત ભાગી જાય.
નાસે ભૂત પિશાચ અસુર, જ્યાં જાએ તુજ પદરજ ધૂળ;
ધૂપ દીપ સાથે જે એમ, પઢે બોલે રંગઅડતાલીસી તેમ.
નાસે તેનાં કોટિક પાપ, પજવે નહિ તેને પરિતાપ ;
અડતાલીસ રવિવારે એમ, કરે પાઠ અડતાલીસ તેમ.
થાયે તેને સઘળે સુખ. લાજ બચાવે રંગ અવધૂત ;
વંદે વારંવાર જ બાળ બોલો જય જય રંગ દયાળ .

ગોવિંદ ઉપાધ્યાય (પોર)

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પરિશિષ્ટ - 3 ભજનો

(રાગ-ભૈરવી, ત્રિતાલ)

પ્રકૃતિ રંગપૂજનકો આઈ - ટેક

તરુનવ પલ્લવકો કટિ અંબર, કુસુમ કંચુક ધરાઈ ;
નભસર સાડી ઉડાઈ.
અલકપર નખત છીટત છીટકાઈ. - પ્રકૃતિ...॥ ૧ ॥
ચન્દ્ર સૂર્ય કુંડલ કાનોંમે, વિદ્યુત મેંદી લગાઈ ;
ઝીલ્લીન ઘુંઘરું બાજત,
ત્રિવિધ બયારી બહાઈ - પ્રકૃતિ... ॥ ૨ ॥
નગ નગમણિ સાગર કરમુક્તા, ભર ભર થાલ સજાઈ ;
કુંકુમ કેસર ચરન કમલ ધાર,
નિપુન નિરાંજન લાઈ - પ્રકૃતિ... ॥ ૩ ॥
ભાવસ્વભાવ સુંદરતા સૌમ્યતા, રંગ અંગ દિખાઈ ;
હસત હસત મુખ, નયન શ્રવત અમી,
નેહકી દેહ બનાઈ - પ્રકૃતિ... ॥ ૪ ॥
મંગલ દિન જયંતી મંગલ, મંગલ સુર બજે સહનાઈ ;
નરનારી હુલસત ધાવત સબ,
મંગલ બજત બધાઈ - પ્રકૃતિ... ॥ ૫ ॥
બરસત આનંદ ઉભરત અંગ અંગ ; મોહમોદ મીઠાઈ ;
તાલ સ્વર યુક્ત પ્રસન્ન ચિત્તસે,
બસંત બધાઈ ગાઈ - પ્રકૃતિ... ॥ ૬ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

દર્શન દો પ્યારા.....

આવો રે હો અવધૂત મારા (૨)
આવો રંગ ગુરુજી મારા (૨)
દર્શન દો પ્યારા અમોને - ટેક
વાટ જુએ સૌ બાલ તમારી (૨)
સખી નયન અધીરાં અમને (૨) - દર્શન.....॥૧॥
ગીતાજ્ઞાનની બંસી બજાવી (૨)
સૂર સુણાવ્યા મધુરા અમને (૨) - દર્શન.....॥૨॥
ભક્તિમાર્ગની ધૂન શીખાવી (૨)
દીધા બોધ અનેરા અમને (૨) - દર્શન...॥૩॥
મંદમતિ સૌ બાળ તમારાં (૨)
દોષ ન જોશો ગુરુજી મારા (૨) - દર્શન....॥૪॥
સેવક અરજી ઉર ધારીને (૨)
રાખો શરણ તમારા અમને (૨) - દર્શન....॥૫॥

રંગ ક્યાં ?

(કાનને ઘેર્યો વૃંદાવન ગોપીઓએ...)

રંગ જ્યાં જુઓ ત્યાં હાજર હજુર છે,
રંગ વિણ ઠાલું ન એકે ઠામ ! - રંગ .... ॥ ૧ ॥
રંગ તો આજે દૃષ્ટિથી દૂર છે,
ભક્તોના હૈયે અનોખું સ્થાન ! - રંગ .... ॥ ૨ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ભક્તોનાં અંતરમાં શ્રદ્ધાનો દીપ જે,
રંગનું બીજું સ્વરૂપ એ માન ! – રંગ... ॥ ૩ ॥

રંગ તો નામરૂપની પેલે પાર છે,
નામરૂપ સૌ એનાં તોએ અનામ ! – રંગ... ॥ ૪ ॥

રંગે ભેદી દુર્જય માયાજાળને;
આચરણ કીધાં ન દીધાં જ્ઞાન ! – રંગ... ॥ ૫ ॥

રંગની દિવ્ય અમી દૃષ્ટિ જ્યાં પડે,
ભાગે તનમનનાં ભૂતો તમામ ! – રંગ... ॥ ૬ ॥

રંગે કંઈ નાસ્તિકો પર જાદુ કીધા,
આનંદે નાંચતા મૂકી ગુમાન ! – રંગ... ॥ ૭ ॥

રંગ તો રસનો સિન્ધુ અપરંપાર છે,
માંગુ હું તો બિંદુ નું દાન ! – રંગ... ॥ ૮ ॥

રંગના ચરણોમાં જે ચાહે તે મળે,
અહીંયાં વણ માગ્યાં થાતાં કામ ! – રંગ... ॥ ૯ ॥

રંગના આલંબન પર હું મુસ્તાક છું,
રંગના ચરણોમાં મારું સ્થાન ! – રંગ... ॥ ૧૦ ॥

મારા અંતરમાં એક જ ખેવના,
કેવળ ગાઉં હું રંગગુણગાન ! – રંગ... ॥ ૧૧ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વર ધામ....

રેવા મૈયાને તીરે પેલું નારેશ્વર ધામ,
લાગે પ્યારું પ્યારું મને પાંડુરંગ નામ ! ટેક
એના દર્શનથી દુઃખીઓનાં દુઃખો ટળે.
એની દૃષ્ટિથી જન્મોનાં પાપો બળે;
એનાં ચરણો વિના બીજે ક્યાંયે ના વિરામ,
લાગે પ્યારું મને પાંડુરંગ નામ ! ॥ ૧ ॥
બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વરનો અવતાર એ,
નિરાધારોનો સાચો આધાર એ,
નામ રંગ તોએ અરંગ અરૂપ અનામ,
લાગે પ્યારું પ્યારું મને પાંડુરંગ નામ ! ॥ ૨ ॥
એનું વર્ણન કરતાં વેદો મુગાં રહ્યા,
નેતિ નેતિ શબ્દ એ ઉચ્ચારી રહ્યા,
એવા અવધૂતના ચરણોમાં લાખો પ્રણામ,
લાગે પ્યારું પ્યારું મને પાંડુરંગ નામ ! ॥ ૩ ॥

★★★★★★★★★

(રાગ–તમે જૂઠી દુનિયામાં શું મોહ્યા...)
કહું છું રંગ અવધૂતની વારતા.
એ તો શરણે આવેલાને તારતા.
રૂડું નારેશ્વર ધામ, ત્યાં છે રંગનો મુકામ,
શ્વાસે શ્વાસે એ દત્ત નામ જપતા – એ તો. ॥ ૧ ।

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

માતા રુકમાના બાળ, લે છે સૌની સંભાળ,
ઝૂંઝૂંમુખેથી ઉચ્ચારતા – એ તો. ૨
મીઠી લીમડાની છાંય રંગ બેઠા છે ત્યાંય,
રોજ મુક્તાસને ત્યાં બીરાજતા – એ તો... ૩
બોલો ગુરુદેવદત્ત કૃપા કરશે એ ઝટ;
એ છે સુખિયા ને સુખો આપતા – એતો... ૪
ખભે કાળી કામળ, એની લીલા અકળ;
દંડ કમંડલ સાથે રાખતા – એ તો... ૫
ભક્તો આવે છે ત્યાંય, ધૂન દરરોજ થાય;
દીન દુઃખિયાનાં દુઃખો મટાડતા – એ તો... ૬

★★★★★

રંગીલો મારો ! સૌનો તારણહાર,
હો અવધૂતો મારો સૌનાં દુઃખ હરનાર ! ટેક...
દયાધર્મ ને સત્યનો સાગર, દત્તનો એ અવતાર ૧
પગલાં પવિત્ર પડયાં, જ્યાં જ્યાં એ રંગનાં,
સજ્યાં પવિત્ર સંસાર ૨
એની કૃપાએ પામર પામ્યાં, અણમોલ જીવનસાર ૩
પ્રેમનો સાગર રંગ પારસમણિ છે,
શલ્યાની અહલ્યા કરનાર ૪
પાપીનાં પાપ હરી પતિતને પવિત્ર કરી,
દાનવનાં માનવ ઘડનાર ૫
ભક્તોને કાજ સહ્યાં અનેક એણે સંકટો, જીવન જગાડનાર ૬

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પતિત શું વર્ણવું ભગવાન રંગને ! ઉગાર્યો છે મુજને,
તારા લાખો ઉપકાર, તારા અબજો ઉપકાર ॥ ૭ ॥
બાપજી હું રંકની એક જ ઈચ્છા, એક જ આશા,
જીવન વીતે મારું રંગ દરબાર ॥ ૮ ॥

(રાગ – ઓ કાલે કાલે બાદલે.....)

ઓ રુકમામ્બા બાળકા, ઓ વિઠોબાના લાડકા
શ્યામલ કોમલ તારું દરસ દિખા – ટેક
હાથ કમંડલ લાકડી ને પગમાં ચંદન ચાખડી.
તાજ જટાનો શિર પર સોહે મોહક મીઠી આંખડી.
એ આંખડીના પલકારે ભીતી ભગા –ઓ.. ॥ ૧ ॥
ગાણગાપુરમાં જાઉં કે નરસોબાની વાડીએ ?
ગરુડેશ્વરમાં ઢૂંઢું કે નારેશ્વરની ઝાડીએ ?
એ ઝાડીને છાંડી મારા હૈયામાં સમા–ઓ.. ઓ.. ॥૨ ॥
બોધી લીમડા નીચે તું ધ્યાન ધરીને બેઠો રે,
ભક્તો પાસે આવે ત્યાં વાત અનેરી કહેતો રે,
એ વાતોથી હૈયાની આગ બૂઝા – એ... ॥ ૩ ॥
ઓ નારેશ્વરના નાથ રંગા ઝાલો મારો હાથ રે,
પ્રસાદ વિષ્ણુ તારો પાપી પડકારે યમ સાથરે,
જમડાં ઝખ મારે મારા રંગની દયા – ઓ... ॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ઓ દાઢીવાલા.....

દાઢીવાલા ! ઓ રંગ અવધૂતા, ઓ દત્ત અવધૂતા !
તારો મહિમા અપાર છે, મને એક જ તિહારો આધાર છે. ટેક.
હોડી મારી જૂની પુરાણી, સાગરમાં છે ઊંડા પાણી,
તમે દયાળુ છો ભગવંતા, જાણો છો મારા મનની કહાણી,
ઓ... નારેશ્વરના નાથ ! તમે છો નારેશ્વરનાવાસી,
વ્હાલા મારા ! બધાં છે તમારાં, તમારો જયજયકાર છે.
મને એકજ તિહારો આધાર છે. – દાઢીવાલા.. ॥ ૧ ॥
તારા વિના નથી કોઈ સહારો, રંગ અવધૂતા ! આવી ઉગારો,
પાપી છું હું, છું અપરાધી, સાચો છે એક ભરૂંસો તારો,
આ દુનિયાથી કંટાળીને પકડયો દ્વાર તમારો,
વ્હાલા મારા ! બધાં છે તમારાં તમારો જય જયકાર છે
મને એક જ તિહારો આધાર છે – દાઢીવાલા... ॥ ૨ ॥
દર્દી દયાળ રંગ ! તમારો ગુલામ છે.
સો સો વાર તમને મારી સલામ છે,
દત્ત દિગંબરની તમે મૂરત, રાત દિવસ તમને મારા પ્રમાણ છે;
ઓ... રંગ રંગીલા છેલ છબિલા, અલબેલા મસ્તાના.
વ્હાલા મારા ! બધાં છે તમારાં, તમારો જય જયકાર છે.
મને એક જ તિહારો આધાર છે, – દાઢીવાલા... ॥ ૩ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

હાલો હાલો રે....

(કહાની હૈ દીયેકી ઓર તુફાનકી – એ રાગ)

અવધૂત રંગ છે દયાળ એની લીલાનો નહિ પાર,
કરવા ભક્તોનો ઉદ્ધાર, લીધો અવની પર અવતાર.
એણે વાસો કીધો નારેશ્વર ધામમાં,
હાલો હાલો રે અવધૂતના દરબારમાં (૨) ટેક.

ભક્તો નારેશ્વરમાં જાય, રંગનાં દર્શન ત્યાં તો થાય.
આનંદ આનંદ વરતાય, ગાંડા ઘેલા સર્વે થાય,
સૌ લોકો દોડી રે જાય એના ધામમાં, હાલો. ॥ ૧ ॥

ત્યાં તો ભજન કીર્તન થાય, સૂર બાવનીનાં સંભળાય,
નીર રેવાનાં વહી જાય, ટહુકા મોરલાના સુણાય,
ધૂપ સુગંધી મ્હેંકે રે એના ધામમાં, હાલો... ॥ ૨ ॥

દત્ત જયંતી ઉજવાય, પૂજન પાદુકાનાં થાય,
ગુણલા અવધૂતના ગવાય, દેવો સ્વર્ગના ત્યાં ધાય,
ધૂન દત્તની ગાજે રે નારેશ્વરમાં, હાલો.... ॥ ૩ ॥

માનવ મહેરામણ ઉભરાય, દીનદુઃખિયાંઓ ત્યાં જાય,
માતા રુકમામ્બાની છે સ્હાય, સૌની ઈચ્છા પૂરણ થાય,
એનો ડંકો વાગે રે ત્રણે લોકમાં, હાલો... ॥ ૪ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

આજ આનંદની હેલી...

વાહ વાહ રે આજ આનંદની હેલી,
એ ... એ ... નાથને નિરખવા આંખલડી ઘેલી ! વાહ....ટેક
પૂર્વજન્મની કોઈ પ્રીત જાગી,
ભવો રે ભવની મારી ભ્રમણાઓ ભાંગી,
એ ... એ ... મનડાએ મમતાને મેલી હડસેલી ! વાહ... ॥૧॥
મનડું મસ્તાન બની ગુણ એના ગાતું,
શ્વાસે શ્વાસે નામ જપી હૈયું હરખાતું,
એ ... એ ... અંતરના ઉદ્‌ગારો કોણ શકે ઠેલી ? વાહ... ॥૨॥
પ્રીતના પાલવડે પ્રીતમ બંધાણો ?
જન્મોજનમના સાથી એ જાણો;
એ ... એ ... સાચા રે પ્રેમની વરસે જ્યાં રેલી ! વાહ... ॥૩॥
તનનો તંબુર તાર તું હી તું હી બોલે,
રોમ રોમ રામ રટી મસ્ત થઈ ડોલે,
એ ... એ ... અંત સમયનો સાચો એ બેલી ! વાહ... ॥૪॥
ઉર્મિનાં પૂર ઉર ઉછળે અપાર જ્યાં,
દૃષ્ટિ દૃષ્ટિમાં મળે નિરખો કિરતાર ત્યાં,
એ ... એ ... લાગે ઘનશ્યામ રંગ સંગ તાલાવેલી ! વાહ... ॥૫॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વરના નાથ....

એ... રુડા નારેશ્વરના નાથ ! પેલા રુકમામ્બાના લાલ !
કે જોઈ મારી આંખ ઠરી રે.. જોઈ મારી આંખ ઠરી રે. ટેક.

વેદો જેના ગુણલા ગાએ નેતિ નેતિ પુકારી
સૂરજ ચાંદ જેની આરતી ઉતારે
એવા આનંદકારી કે જોઈ મારી આંખ ઠરી રે ॥ ૧ ॥

નારેશ્વરમાં પાપો ધોવા દૂર દૂરથી આવે,
જેથી કરી સૌ રંગ પુકારે,
એવાં ચરણો પાવનકારી કે જોઈ મારી આંખ ઠરી રે. ॥ ૨ ॥

યક્ષો સુરનર સ્તુતિ ગાએ, આભા થઈને નિહાળી,
દુઃખો કાપી આનંદ આપે, એવા ભવભયહારી કે જોઈ મારી॥ ૩ ॥

બાળક તારે ચરણે આવી માંગે એક સહારો,
તારા વિના એ જાય ક્યાં બીજે ?
ઓ રેવાતટના વિહારી કે જોઈ મારી આંખ ઠરી રે. ॥ ૪ ॥

★★★★★

જગ જાગૃત કરવા અવધૂત યોગી આવિયો (૨)
રેવાતીરે નારેશ્વરમાં (૨) ભક્તિદીપ પ્રગટાવિયો..... ટેક.
દત્ત નામની ધૂન મચાવી, ભક્તમંડળીઓ ખૂબ રચાવી,
ભક્તોને મનડે મસ્તાનો, મસ્ત બનીને ભાવિયો, અવ...૧
જ્યાં જાવે ત્યાં જ્યોત જગાંવે, તનના તાપો દૂર ભગાવે;
શરણાગત થઈ જે આવે તે (૨) આ જગમાં એ ફાવિયો.અવ.૨

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સૂના હૈયે નાદ જગાવે, સેવા સ્મરણના સાજ સજાવે,
દેશવિદેશે ભ્રમણ કરીને, (૨) ભક્તિધ્વજ ફરકાવિયો. અવ. ૩

પુનિત પ્રભુથી જોડયો નાતો, પ્રભુની જ્યાં ત્યાં કીધી વાતો,
રામભક્તના હૃદયકમળ ઉપર જબરો રંગ ચઢાવિયો. અવ. ૪

★ ★ ★ ★ ★

(રાગ–અમે મહિયારા રે ગોકુળ ગામના)

અમે બંધાણી રે રંગ અવધૂતના
હાં રે એ તો નારેશ્વર ધામના નિવાસી
બંધાણી રે રંગ અવધૂતના – ટેક

નર્મદાના કાંઠડે નારેશ્વર ધામ છે
નારેશ્વર ધામમાં રંગ અવધૂત છે.
હાં રે એ તો દુઃખિઓનાં દુઃખ ટાળનારા – બંધાણી – ૧

માથે છે ટોપી પ્રભુ હાથમાં છે ફુલડાં
ફૂલડાં સ્વીકારીને આપે છે સુખડાં
હાં રે એ તો સુખિયા અને સુખ આપનારા – બંધાણી – ૨

હાથમાં છે લાકડી ને ખભે છે કામળો,
આવે છે અવધૂતી વેષમાં એ ફાંકડો,
હાં રે એ તો ભક્તોની ભીડ ભાંગનારા – બંધાણી – ૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

એવા સંતને કોટિ પ્રમાણ હજો.....

(કવિત્)

જેને માન નથી, અપમાન નથી, જેના અંતરમાં અભિમાન નથી;
તનથી, મનથી પરેશાન નથી, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

જેને રાગ નથી, જેને દ્વેષ નથી, જેના જીવનમાં કદિ ક્લેશ નથી;
જેનો આડંબરીય વેશ નથી, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

જેને દિલમાં જરીકે રોષ નથી, વળી જીવનમાં ત્રિદોષ નથી;
જેને માયાનું કંઈ જોશ નથી, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

જેની વૃત્તિ સદા બ્રહ્માકાર રહે, નિજરૂપ મહીં તદાકાર રહે;
સાકાર છતાં નિરાકાર રહે, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

જેનો મંત્ર પરસ્પરદેવો ભવ, ગુરુ મંત્રરૂપી નિજનો અનુભવ;
સૌને ખપ આવે ભવોભવ, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો

દીન-દુખીતણું એ અમીઝરણું, જાણે હોય પૂનમનું ચાંદરણું;
ભવસાગર તરવાનું તરણું, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

દીનદુખી દેખીને જે થાય દુઃખી, પરિવાર સુખી જોઈ થાય સુખી;
પરિવારતણો જાણે હોય મુખી, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

સંતરંગની વાંત સરળ સીધી પાપીગણું એ વાત વિચારી લીધી;
વાત છાની છતાં ઉઘાડી કીધી, એવા સંતને કોટિ પ્રણામ હજો.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

અવધૂત બેઠો છે.....

બેઠો બેઠો નારેશ્વરની માંહ્ય, અવધૂત બેઠો છે,
એની ચોપાસે લીમડાની છાંય અવધૂત બેઠો છે. – ટેક
એની ખાંધે શોભે છે કાળી કામળ,
દંડ દક્ષ હસ્તે વામે જલકમંડલ,
પાંવપાવડીનો રણકો સંભળાય ... અવધૂત બેઠો છે. ૧
એની વાણીમાં અમૃતની ધારા વહે,
વાતવાતોમાં શીખોના શબ્દો કહે,
જાણે વહે છે કોઈ દિવ્ય પ્રવાહ ... અવધૂત બેઠો છે. ૨
એના નયનોમાંએવા શા જાદુ ભર્યા ?
દૃષ્ટિ થાંતાં ત્યાં દીનોનાં દુખડાં હર્યાં ?
કંઈક જન્મોના પાપો ત્યાં જાય ... અવધૂત બેઠો છે. ૩
એ તો બેઠો છે ગુફામાં છાનોમાનો,
તો યે દૂર દૂરથી આવે છે લાખો જનો,
એના તેજે સૌ આકર્ષાય ... અવધૂત બેઠો છે. ૪
જેમ ચુંબક ખેંચે છે આ લોહને અરે !
તેમ અવધૂત ખેંચે છે ભક્તોને અરે !
બાળ એના તેજે ત્યાં ખેંચાય ... અવધૂત બેઠો છે. ૫

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રુકમાઈ તારા કેટલા જનમની કમાણી ? .....
તારે ઘેર અવતર્યો રંગ બ્રહ્મજ્ઞાની...રુકમાઈ.....
જન્મધરી તારી કુખ ઉજાળી, માતૃસેવા કરી જાણી,
કાવડ ભરીને રેવાજળ લાવી નવરાવે ઉલટ આણી.....રુકમાઈ
અવધૂતવેષે બેઠો અડગ થઈ, પીધાં રેવાના પાણી,
અર્થ સરે યા તો દેહ પડે પણ, કીધી ન પાછી પાની.... રુકમાઈ
કાળજાં બાળે એવું તપ કીધું, નર્મદાજી ઝંખવાણી,
જોયું ને જાણ્યું આ કળિયુગમાં દત્ત પ્રભુને લાવ્યો
તાણી.રુકમાઈ
માતૃસેવમાં તનમન અર્પી લીધી જીવન લ્હાણી,
ચૌદ ભુવનમાં ડંકો વગાડ્યો, ભક્તોએ ગાથા વખાણી..રુકમાઈ
રુકમાઈ ! મા રેવાએ દીધી આશિષ મન – માની,
પાપી ગણુ રંગ ગાથા ગાતાં નયને ભરાયાં પાણી...રુકમાઈ

(રાગ – મિશ્રં ખમાજ ગઝલ)

અમૃતતણાં ઝરણાં વહે છે, નાથ ! તારે બારણે,
દો અંજલિ, આવી ઊભો બાળક તમારે બારણે. ૧
તું છે અજન્મા તો પછી કોની જયંતી ઉજવું ?
પણ ભાવનાની દોર મેં બાંધી પ્રીતિને પારણે !
જ્ઞાનાગ્નિ શો ચમકયો અહા ! વિઠ્ઠલ મુનિના તેજનો !!
માત રુકમાઈ, ઝૂલાવે શ્રીરંગગુરુને પારણે !

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

જય બોલો....

(ગુણગાથા ગુજરાતની – એ રાહ)

જય નારેશ્વર, જય રુકમાઈ, જય બોલો નર્મદામાત ની,
સ્વર્ણ અક્ષરે લખશે ભક્તો, ગુણગાથા અવધૂતની. ટેક
અનસૂયાની પતિવ્રતાનું ખંડન કરવા આવ્યા દેવો,
ધન્ય ધન્ય અનસૂયા માએ, પ્રગટ કર્યા ત્રણે દેવો,
જય ગાંડા, જય રંગ અવધૂત, જય બોલો વાસુદેવની. સ્વર્ણ ૧
વાસુદેવની અમર ભક્તિથી અમર કર્યું ગરુડેશ્વરને,
ધન્ય ધન્ય એ રંગ અવધૂતને, પ્રગટ કરી દત્તભક્તિને,
જય રુકમાઈ, જય અનસૂયા, જય બોલો નારેશ્વરની... સ્વર્ણ ૨
નૃસિંહસરસ્વતી, શ્રીપાદવલ્લભ, દક્ષિણમાં લીલાઓ કરી,
ગુરુલીલામૃત ગ્રંથ રચાવી, ભક્તોનો ઉદ્ધાર કરી,
જય શાંડિલી જય મદાલસા, જય બોલો રેણુકામાતની... સ્વર્ણ ૩
નારેશ્વરમાં દત્ત જયંતીની દાસે સેવા કીધી,
ધન્ય ધન્ય એ મોદીજીએ તરત સંભાળી લીધી;
જયદત્તદિગંબરગિરનારી, જય બોલો અનસૂયામાતની.સ્વર્ણ ૪

(જાવું છે યમુનાછને તીર – એ રાહ...)

જાવું છે રેવાજીને તીર, જ્યાં શ્રીરંગ બિરાજે,
ભાગે ત્યાં જનમ મરણની ભીડ, જ્યાં અવધૂત બિરાજે. ટેક

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વર ધામ એવું જાણે વૈકુંઠ જેવું;
થાએ ત્યાં દર્શનથી મન સ્થિર .... જ્યાં ૧

દેશ વિદેશના ભક્તો ત્યાં આવે, કરતા ભજન દત્તનું ભાવે;
ઓઢે જ્ઞાનતણાં એ ચીર .... જ્યાં ૨

વૃક્ષોનાં ઝૂંડ ભારે ફૂલમાળા ડાળે ડાળે;
જાણે વૃક્ષોએ પહેર્યા ચીર ! ..... જ્યાં ૩

નારેશ્વરની બલિહારી, શોભા અવધૂતની ભારી;
રહેજો શ્રી રંગચરણ મન સ્થિર ! જ્યાં ૪

★★★★★★★★★

ઘડી ઘડી રંગા રાત તેરી યાદ સતાવે

યાદ સતાવે મને ચેન ન આવે રે (૨) ટેક
બન્યો હું પૂજારી પૂજા કરવા આવ્યો,
ભાવભીના હૈયે હું તો ભાવ ભરી લાવ્યો,
પ્રેમપૂજારી હું તો તારે દ્વારે આવ્યો રે (૨) ઘડી. ૧

દર્શનની ભીખ માંગું બન્યો હું ભિખારી,
ભરી દો ભરી દો, ઝોળી આ મારી,
દીન દયાળું રંગ ! શીદને સતાવો રે (૨) ઘડી. ૨

તારા બાળકની એક જ અરજી,
તારો કે મારો રંગા ! તમારી છે મરજી,
મરજી તમારી રંગા ! ઝાઝું ન કહાવો રે (૨) ઘડી. ૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

મારી આંખલડીના તારા રે, અવધૂત આવોને મારે આંગણિયે..

તમે ક્યારે થશો ને પ્રભુ ! મારા રે,
અવધૂત આવો ને મારે આંગણિયે. ટેક

વ્હાલા ! તન મન ધન સોપ્યું તુજને રે,
તમે દર્શન દોને પ્યારા રે..... અ. ૧

વ્હાલા ! સૂનું લાગે ઘર ગામમાં રે,
સૂના દેખું નદીના કિનારા રે ..... અ. ૨

વ્હાલા, સુના મંદિરના ચોક રે,
સૂના લાગે બગીચાના ક્યારા રે.... અ. ૩

વ્હાલા, વસમો વિયોગ તારો લાગશે રે,
મને મળવાના થાએ ઉછાળા રે..... અ. ૪

વ્હાલા, આંખે આંસુડાની ધાર છે રે,
ક્યારે દેખીશ મુખડાં તમારાં રે ! ..... અ. ૫

વ્હાલા, ચેન પડે નહિ, મુજને રે,
લાગે સંસાર-સુખડાં ખારાં રે, ... અ. ૬

વ્હાલા, ક્યારે સુધી જોંઉ ઘાટલડી ?
ક્યારે ભાગ્ય ઊઘડશે મારા રે ? .....અ. ૭

વ્હાલા, જ્યાં રે જોઉં ત્યાં તું ભાસતો રે,
શ્વાસે શ્વાસે જપું તારી માળા રે.....અ. ૮

વ્હાલા, દાસ મોતીરામ વિનવે રે,
મારા કેમ જાશે રાત દા'ડા રે ? ..... અ. ૯

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ચંદન નારેશ્વરની માટી, રેવા જળ અમૃત છે,
હર બાળા જ્યાં રુકમા અમ્બા હર બાળક અવધૂત છે... ટેક.
મેકલજાતા મનસિ વિભાતા મા મનહર મંગલકારી,
દર્શન માત્રે સકલ જન્મનાં પાપો રેવા હરનારી,
જેનો હર એક કંકર શંકર, મહિમા પણ અદ્‌ભુત છે ..... હર
મેના, પોપટ, ચાતક, કોયલ દિગંબરાની ધૂન ગાએ,
કરી કલાપો કેકરાવ સૌ, દત્તબાવની સંભળાવે,
ભમરાના ગુન ગુન ગુંજનમાં, શ્રીગુરુલીલામૃત છે ... હર
ઝૂકી પડેલા લીમડાના હર પાને પાને રંગ છે,
ધૂણી ધખાવી, દત્તને લાવી રંગે રાખ્યો રંગ છે,
ધન્ય ધરા નારેશ્વરના કણકણમાં રુક્માસપૂત છે ... હર
સવારમાં જ્યાં સૂર્યદેવ આવીને શંખ બજાવે છે,
ચાંદ-તારા શયન આરતી ગાવા દોડી આવે છે,
વાયુદેવ જ્યાં ઘંટ વગાડે,વેણુ શ્રી અચ્યુત રે ... હર
ચાર ધામ ને સાત પુરી વળી જ્યોતિર્લિંગો બાર જે,
સહુ યાત્રાનું પુણ્ય જ સઘળું નારેશ્વરને દ્વાર છે,
પાપીગણુ આ અમૃત ઉત્સવ રંગ-કૃપાનો સબૂત છે....હર

કુલીન ઉપાધ્યાય

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વરમાં

એક સમે સંધ્યાએ રેવાતીર નારેશ્વરમાં !
આવી ઊભો એક વિરાગી વીર નારેશ્વરમાં !
દત્તદરશની તીવ્ર તમન્ના લઈને નારેશ્વરમાં !
ધૂણી ધીકાવી લીમડા નીચે જઈને નારેશ્વરમાં ! ૪
જવા નીકળ્યો હિમાલય ને આવ્યો નારેશ્વરમાં !
'વાપિસ જા' કહી સંતે પાછો વાળ્યો નારેશ્વરમાં !
ઈચ્છા તારી ફળશે 'જા દક્ષિણમાં' નારેશ્વરમાં !
ભાગ્ય જુઓ ભક્તોનું ખેંચી લાવ્યું નારેશ્વરમાં ! ૮
હતું એક દિ' કેવું જંગલ ઘોર નારેશ્વરમાં !
આજુબાજુ ગીચ ફાફડા થોર નારેશ્વરમાં !
હિંસક પશુઓ સર્પો ચારે કોર નારેશ્વરમાં !
મલિન સત્વો ખૂબજ હરામખોર નારેશ્વરમાં ! ૧૨
એક મઝાનું કૌતુક દેખે રંગ નારેશ્વરમાં !
ગેલ કરે જ્યાં સાપ મોરની સંગ નારેશ્વરમાં !
જન્મજાત પોતાનું ભૂલી વેર નારેશ્વરમાં !
સિદ્ધભૂમિ પોકારે : અવધૂત ઠેર નારેશ્વરમાં ! ૧૬

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રાતે સૂણ્યાં ગંધર્વોનાં ગાન નારેશ્વરમાં !
થૈઈ થૈઈ નાચે અપ્સરાઓ ગુલતાન નારેશ્વરમાં !
વેદઘોષની સંભાળાયે જ્યાં તાન નારેશ્વરમાં !
દિવ્ય સુર સાંભળવા જોઈએ કાન નારેશ્વરમાં ! ૨૦
રેવા પાણ વહેતી કેવી ગંભીર નારેશ્વરમાં !
હર હર ૐ ૐ ગાયે એનાં નીર નારેશ્વરમાં !
સૂણે દેવો ચકિત થઈને સ્થિર નારેશ્વરમાં !
શંકા કોઈ કરશો નહિ લગીર નારેશ્વરમાં ! ૨૪
રંગ સંગથી લીમડો ધરતી ચૂમે નારેશ્વરમાં !
તજી કટુતા મીઠો થઈને ઝૂમે નારેશ્વરમાં !
વૃક્ષો પણ બદલે પોતાનો સ્વભાવ નારેશ્વરમાં !
દૃઢ શ્રદ્ધા જો હોય તો શું અસાધ્ય નારેશ્વરમાં ! ૨૮
ગુર્વાજ્ઞાને અનુસર્યો આવીને નારેશ્વરમાં !
દત્તપુરાણ તણાં કીધાં પારાયણ નારેશ્વરમાં !
પરિક્રમાની મળી પ્રેરણા તે પણ નારેશ્વરમાં !
પૂર્ણ કરીને પાછો આવી બેઠો નારેશ્વરમાં ! ૩૨
પુત્રસ્નેહે રુકમામ્બા પણ આવે નારેશ્વરમાં !
રંગ માતૃસેવાના ભાવ જગાવે નારેશ્વરમાં !
માતૃતીર્થનું કીધું છે નિર્માણ નારેશ્વરમાં !
જાણે ઉગ્યો માતૃભક્તિભાણ નારેશ્વરમાં ! ૩૬

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

કનક-કામિની-કીર્તિને પણ ત્યાગે નારેશ્વરમાં !
જે લક્ષ્મીને ત્યાગે તેની આગે નારેશ્વરમાં !
શિષ્ય - ગુરુ સંબંધે ક્રાન્તિ લાગે નારેશ્વરમાં !
દીક્ષા ને કંઠીની ભ્રાન્તિ ભાગે નારેશ્વરમાં ! ૪૦
આવે તન-મનના કંઈ રોગી રોતા નારેશ્વરમાં !
થઈ નિરામય દુઃખ દર્દ સૌ ખોતા નારેશ્વરમાં !
ભક્તો જુઓ પરાભક્તિને સાધે નારેશ્વરમાં !
હોય મુમુક્ષુ તેને મુક્તિ લાધે નારેશ્વરમાં ! ૪૪
હોત નહીં જો રુકમા એની સંગ નારેશ્વરમાં !
મળ્યા હોત આપાગને ક્યાંથી રંગ નારેશ્વરમાં !
કોણ કરત દુઃખીયાંના દુઃખો દૂર નારેશ્વરમાં !
કોણ વહાવત ભક્તિ કેરાં પૂર નારેશ્વરમાં ! ૪૮
ગુમ છતાં અવધૂત નથી કંઈ દૂર નારેશ્વરમાં !
ભક્તો કાજે આજે હાજર હજુર નારેશ્વરમાં !
તેથી ભક્તો નાચે ગાંડાતૂર નારેશ્વરમાં !
નાસ્તિક પણ થાયે શ્રદ્ધા ચકચૂર નારેશ્વરમાં ! ૫૨

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

ઔદુંબર - બાવની

જય જય ઔદુંબર ભગવાન ! કલિમાં કલ્પતરુ તું માન !
કલ્પવૃક્ષ તો સ્વર્ગ મહીં, ઔદુંબર અવનિ પર અહીં.
પ્રજાપતિના જે સંતાન, દેવ અને દાનવ એ માન,
સુર-અસુરની સ્પર્ધા થાય, વૃક્ષો પણ ત્યાં વહારે ધાય.
અસુર પક્ષમાં છે સૌ વૃક્ષ, ઔદુંબર દેવોને પક્ષ,
હાર્યા અસુરો રણની માંહ્ય, ને દેવો વિજયી ત્યાં થાય, ૬
પ્રસન્ન થઈ દેવો ત્યાં માન, ઔદુંબરને દે વરદાન !
દેવે નિષ્ફળ કીધાં વૃક્ષ, ગયાં હતાં, જે દાનવ પક્ષ
રસકસ તેનાં ખેચી સર્વ, અર્પે ઔદુંબરને શર્વ.
ઔદુંબરના મૂળની માંહ્ય, હોયે જળનો પ્રવાહ ત્યાંય,
એ જળનું જે સેવન કરે, મહારોગ પણ તેના ટળે !
ફલાઢ્ય ને વળી દૂધ સભર, સદૈવ જૂઓ ઔદુંબર.
છાલ દૂધ ફળ મૂળ અને પાન જેનાં અતિ ઉપયોગી માન,
એવા કંઈ ઔષધિગુણ જાણ, વૈદ્યો કરતા ખુબ વખાણ ! ૧૪
પુષ્પ વિના ફળ જેનાં થાય, અપુષ્પ તેથી એ કહેવાય,
ઉલ્લંઘે અંબરને જેહ, કહેવાયે ઔદુંબર તેહ.
ઊર્જા આપે ઔદુંબર, એમ વખાણે વેદ સકળ !
વર્ણ્યો કંઈ અગણિત મહિમાય, શતપથ બ્રાહ્મણગ્રંથે ત્યાંય ૧૮

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નૃસિંહરૂપે નખથી જ્યાંય, હિરણ્યકશિપુ માર્યો ત્યાંય.
વિષ જે અસુર નાભિ માંહ્ય, વ્યાપ્યું પ્રભુના નખની માંહ્ય,
ઔદુંબર ફળ લક્ષ્મી માત, અર્પે ત્યાં પ્રભુ થાએ શાંત !
ઔદુંબરને ત્યાં ભગવાન, આપે છે વિધવિધ વરદાન !
તવ દર્શનથી સર્વે પાપ બળતાં જન થાશે નિષ્પાપ !
નિર્ધનને મળશે બહુ ધન, જો કરશે એ તુજ સેવન !
પામે વંધ્યા સુતને માન, ને મૂરખ થશે વિદ્વાન !
કરે સ્નાન ઔદુંબર તળે, ગંગાસ્નાન તણું ફળ મળે !
જપ તપ અહીંયા કરશે જેહ, અનંતફળ મેળવશે તેહ.
ભજન કરે ઔદુંબર તળે, બાધા તેની સત્વર ફળે.
ચિત્તશુદ્ધિકર એની છાંય, મુક્તિને પથ શીઘ્ર પળાય.
દેને એવાં કંઈ વરદાન, વસીયા તેમાં શ્રી ભગવાન !! ૩૦
ઔદુંબર એ ભગવન્નામ, ગ્રથિયું વિષ્ણુસહસ્ર આમ
ઔદુંબર શ્રી દત્તસ્વરૂપ, શોષે ભક્તોના ભવકૂપ !
શ્રીપાદવલ્લભ યતિરાય, નૃસિંહ સરસ્વતી સ્વામીરાય,
દત્તપ્રભુના જે અવતાર ! વાસુદેવ ભવસાગર તાર !
પરંપરામાં પ્રગટયાં અહીં, રંગગુરુ ગુજરાત મહીં ;
તે ઔદુંબર મહિમા ગાય, પ્રેમે ગુરુલીલામૃત માંહ્ય. ૩૬

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

વૃક્ષારોપણ જાતે કરી, ગુર્જર જનતાને ઉદ્ધરી !
મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાત, મહિમા વિસ્તાર્યો ભલીભાત !
ગયા લોકસંગ્રહને કાજ ; વિદેશ પણ અવધૂત મહારાજ !
ઔદુંબર વૃક્ષારોપણ કીધાં ત્યાં પરદેશે પણ, ૪૦
ખુલ્લાં આકાશી મંદિર, ! ભાંગે જે ભક્તોની પીર !
તેથી ભક્તો ધારી પ્રીત ! ઔદુંબરને દે ઉપવીત !
ઔદુંબર તો ક્ષત્રિય જાણ વિપ્રદત્તનું આશ્રય સ્થાન !
વિપ્રવૃક્ષ પીપળો છે ખાસ, વિષ્ણુ ક્ષત્રિયનો જ્યાં વાસ !
આર્ય સંસ્કૃતિની ઉત્તમ દૃષ્ટિ સમન્વયની હરદમ !
કરે પ્રકાશિત રંગ અવધૂત ! વિનમ્ર કેવા ગુરુના દૂત ! ૪૬
સહસ્રરશ્મિ ભાસ્કર જેમ રહે ગુમ ના કદીએ તેમ,
અજાણ પણ ઔદુંબર થકી, ફળશે તેની ઈચ્છા નકી !
ઔદુંબર બાવની આ નિત્ય, ગાશે શ્રદ્ધાથી ધરી પ્રીત્ય.
વિઠ્ઠલ સ્વરૂપમાં સ્થિર થાય, જે ઔદુંબર - બાવની ગાય.
ઔદુંબરનો મહિમા ખૂબ, વર્ણે કો જે છે જ અનુપ !
બોલો મૂકી સર્વ ગુમાન, જય જય ઔદુંબર ભગવાન ! ૫૨

માર્ગશીર્ષ કૃષ્ણ ચતુર્થી ૨૦૪૮ વિઠ્ઠલભાઈ જ. પાઠક
(પૂ.શ્રીનો પ્રથમ નારેશ્વર આગમનસ્મૃતિ દિન) નારેશ્વર.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

રુકમામ્બાબાવની

જય જય જય રુકમામ્બા માત ! જય જય જગદંબા સાક્ષાત્ !
ભગવદ્ ઈચ્છાથી મહારાષ્ટ્ર, તજી વસ્યાં આવી ગુજરાત.
વિઠ્ઠલપંતને માને દેવ કરતાં પ્રેમે પતિની સેવ,
તપ કીધાં તેં અપરંપાર ! કૂખે વિઠોબા અવતાર !
સંકટ કંટક આવ્યાં બહુ, જીવનપંથે સહીયાં સહુ.
ખેલ્યાં છો જીવન સંગ્રામ, ધરી તિતિક્ષા હૈયે હામ ! ૬
તુલસી પૂજા નિત્ય કરી, લાખો પરિક્રમાઓ કરી ;
વ્રત-જપ-દાન અને ઉપવાસ, રુકમા પ્રેમે કરતાં ખાસ.
ગોપૂજા અતિથિ સત્કાર, પાળ્યો કડકડતો આચાર !
હડહડતા આ કલિયુગમાંહ્ય સ્વધર્મ પાલન કીધું આંહ્ય,
પંથ ભૂલ્યા નારી જગ પાસ, મા રુકમાનું પ્રદાન ખાસ.
નારાયણને કારણ અહીં, આવી વસ્યાં નારેશ્વર મહીં,
માતાને કારણ શ્રીરંગ, રહ્યા અહીં તોયે નિઃસંગ !
માતા 'સુપ્રીમ કોર્ટ' ગણી, આજ્ઞા કદીયે ના અવગણી. ૧૪
દ્રવતાં સૂણી દુઃખનો સાદ, કંઈ ભક્તોના બન્યાં લવાદ !
પ્રાણી માત્રે ભાળે દેવ ! સર્જન માત્રની કરતાં સેવ.
શ્વાન ભક્તનો આવ્યો કાળ, બુચિયાની લીધી સંભાળ !
ચોર્યાસીઓ ફેંક કીધી, સાધુસંત મઠ આશ્રમ સુધી.
પારિતોષિક વિદ્યાદાન, ને દીધાં કંઈ કન્યાદાન !

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

શંકર કપિલ પરશુરામ, જે કો માતૃભક્ત તમામ,
તેવા આ કલિકાળ મહીં રંગ ગુરુવર પ્રગટ્યા અહીં.
ઉચ્ચ સિદ્ધ કોટીના સંત ! માતૃ સેવ કરે ધરી ખંત !
'માતા જેવું દૈવત નહીં !'' મળશે ના ત્રિભુવનમાં કહી।
પુત્ર કદાપિ કપૂત થાય, ' માતા તો માતા જ સદાય'
એ સૂત્રો પ્રસ્થાપિત કરે, માતૃભક્ત અવધૂત ખરે ! ૨૫
શક્તિપીઠ કીધું નિર્માણ ! જે વિધિ વર્ણ્યો અગ્નિપુરાણ !
શ્રીયંત્રાદિ સ્થાપન કર્યા, શ્રેય પ્રેય દેતાં એ નર્યાં !
માતૃશૈલ તીર્થોનો તાજ ! રંગે નિર્મ્યું ભક્તો કાજ !
બીજું માતૃતીર્થ અહીં, સિદ્ધપુર નારેશ્વર મહીં,
નિજ શક્તિ સામર્થ્ય સહુ,રેડ્યું રંગે અહીં શું કહું !
પરિક્રમા એની જે કરે, તેના પૂર્વજ નિશ્ચય તરે !
અનુષ્ઠાન અહીંમાં જે કરે,તેની મનીષા સત્વર ફળે !
રંગે દીધાં છે વરદાન, સૂણો સર્વે ખોલી કાન !
શ્રેષ્ઠો કરતા જે આચાર, બહુજન કેરો તે આધાર ! ૩૪
મોરટક્કામાં શ્રાદ્ધ કરી પરંપરાની રક્ષા કરી !
દત્તભક્તિનો શિલાન્યાસ, કીધો વાસુદેવે ખાસ,
ભવ્ય ઈમારત રંગે રચી, દત્તધૂન દિગંતે મચી !
એના મૂળમાં છો રુકમા ! ઈંટ બન્યાં પાયાની મા !
પૂર્વેના અવતારો માંહ્ય, દત્તાદિ ગૃહત્યાગે ત્યાંય ;

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

અનસૂયા ને સુમતિ માય, અંબા પણ ત્યાં વ્યાકુળ થાય.
એ ઋણ જે ભગવાન શિરે, તેમાંથી કો મુક્ત કરે ?
તે ઋણ રુકમા ફેડે ખાસ, સ્વયં રહીને રંગની પાસ.
આવ્યાં હોત ન જો રુકમા, પોતે આ નારેશ્વરમાં,
મળત અમોને ક્યાંથી રંગ ? જેની કૃપાથી જીતીએ જંગ !
પાંચ ગામનું જેહ સ્મશાન, આજ દીસે નંદનવન માન !
એના વિકાસનો તું પ્રાણ ! ગુણલા ગાતાં ખૂટે વાણ !
દત્તભક્તિ અમીરસનું પાન કયાંથી મળત એ સુખની ખાણ ?
માતૃતીર્થ અહીંયા શું થાત ? ફાવી ગઈ ગરવી ગુજરાત ! ૪૮
રુકમાબાવની આ જે ગાય, સંકટ સર્વે તેનાં જાય ;
કંઈ જન્મોનાં પાપો બળે, સર્વ સંપદા તેને મળે.
વિઠ્ઠલ ચરણ કમળમાં ઠરું, કોટી કોટી વંદન કરું !
શરણાગતનાં તારણહાર ! ગાવો માનો જયજયકાર. ૫૨

વિઠ્ઠલભાઈ જે. પાઠક

નરસોબા વાડી -
વૈશાખ કૃષ્ણ અષ્ટમી ૨૦૪૮

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

સ્થાનના નિયમો

★ સહેલગાહ કે પિકનિક સેન્ટર માની અહીં આવવું નહિ.
★ રેડિયો, ધીમેથી કે મોટેથી વગાડવો જ નહિં.
★ બીડી, સીગારેટ આદિ વ્યસન કરવાં નહિ-આદત હોય તેણે દૂર કમ્પાઉન્ડની બહાર જવું. અંદરના કમ્પાઉન્ડમાં તો કદીય ધૂમ્રપાન કરવું નહિ.
★ આશ્રમમાં રમત ન રમવી,
★ નદીમાં સ્નાન કરતી વેળા જમણી બાજુ ભય હોવાથી ડાબી બાજુ પર ના' વું. પાણીમાં રમત કદી પણ ન કરવી.
★ અંદરના કમ્પાઉન્ડમાં સ્નાન કરીને પવિત્રતાપૂર્વક જ જવું.બુટચંપલ, અંદરના કમ્પાઉન્ડમાં ક્યારેય ન પહેરો.
★ નવરાશે સેવા આપો, અથવા ભજન વગેરેમાં જોડાઓ.
★ પોતાની જરૂરિયાતનાં સાધનો સાથે રાખવાં.
★ ઉત્સવ સમયે રૂમનો આગ્રહ રાખવો નહિ.
★ વ્યવસ્થા માટે સહકાર આપો, સ્વચ્છતા , પવિત્રતા જાળવો.
★ આશ્રમનું રસોડું એ વીશી કે લોજ નથી, અન્નપૂર્ણાનું મંદિર છે. ત્યાં શાંતિ રાખો, બગાડ ઓછો કરો, જોઈએ તેટલું લો.
★ વધુ વ્યક્તિઓ સાથે આવનારે આગળથી પત્ર લખી પૂછાવવું.
★ પત્રવ્યવહારનું સરનામું : શ્રી અવધૂત નિવાસ
નારેશ્વર પો. સાયર, વાયા : - અંકલેશ્વર - ૩૯૩૧૦૭
ફોન નં. : ૦૨૬૬૬/૫૩૨૯૩

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વમાં ઉજવાતા ઉત્સવો

બેસતું વર્ષ : અન્નકૂટ
કારતક સુદ : ૯-રંગજયંતી (ઉદ્યાત્ લેવી)
કારતક સુદ : ૧૧- તુલસીવિવાહ
કારતક વદ : ૩૦-રંગપુણ્યતિથિ (દર્શઅમાસ લેવી)
માગશર સુદ : ૧૫ દત્તજયંતિ
પોષ સુદ : ૨-નૃસિંહસરસ્વતી જયંતી
મહા સુદ : ૫-રંગમંદિર પાટોત્સવ
મહા વદ : ૧-ગુરુપ્રતિપદા (નૃ.સ.પુ)
મહા વદ : ૧૦-શ્રી વિઠ્ઠલપંતતિથિ
મહા વદ : ૧૩-શિવરાત્રી
ફાગણ વદ : ૧૨-શ્રી ગાંડા મહારાજ પુણ્યતિથિ
ચૈત્ર સુદ : ૧-૯-ચૈત્રી નવરાત્રી
જેઠ સુદ : ૯-શ્રી નારાયણભાઈ પુણ્યતિથિ
જેઠ સુદ : ૧૧-પૂ. માજી પુણ્યતિથિ
અષાઢ સુદ : ૧-શ્રી વાસુદેવાનંદ પુણ્યતિથિ
અષાઢ સુદ : ૧૫-ગુરુપૂર્ણિમા
શ્રાવણ વદ : ૫-વાસુદેવાનંદજયંતી
શ્રાવણ વદ : ૮-જન્માષ્ટમી
ભાદરવા સુદ : ૪-શ્રીપાદવલ્લભજયંતી (ગણેશોત્સવ)
આસો સુદ : ૧-૯-નવરાત્રી
આસો વદ : ૧૨-શ્રીપાદવલ્લભ પુણ્યતિથિ (ગુરુદ્વાદશી)
આસો વદ : ૧૩-૧૪-૩૦ ધનતેરસ, કાળીચૌદશ, દિવાળી

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પ્રદક્ષિણા

ધન્ય હો પ્રદક્ષિણા સદ્‌ગુરુરાયાચી ।
ઝાલી ત્વરા સુરવરાં વિમાન ઉતરાયાચી । ધ્રુ.
ગુરુભજનાચા મહિમા ન કળે અગમાનિગમાસી
અનુભવી તે જાણતી જે ગુરુપંથીચે અભિલાષી ॥ ૧ ॥
પદોપદીં ઝાલ્યા અપાર પુણ્યાંચા રાશી ।
સર્વહિ તીર્થે ઘડલી આમ્હાં આધીકરૂનિ કાશી ॥ ૨ ॥
મૃદંગટાળઢોલ ભક્ત ભાવાર્થે ગાતી ।
નામ સંકીર્તને નિત્યાનંદે નાચતી ॥ ૩ ॥
કોટી બ્રહ્મહત્યા હરતી કરિતાં દંડવત ।
લોટાંગણ ઘાલિતાં મોક્ષ લોળે પાયાસી ॥ ૪ ॥
પ્રદક્ષિણા કરુની દેહભાવ હરવિલા ।
શ્રી રંગાત્મજ વિઠ્ઠલ પુઢે ઉભા રાહિલા ॥ ૫ ॥

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

કેવો દિ ?

એવો દિ દેખાડ વ્હાલા ! એવો દિ ઊગાડ !!
દેખું તારું રૂપ બધે, એવો દિ દેખાડ !! ટેક.
ભૂલાવી હું મારું હું ને તારામાં ડૂબાડ !
વ્હાલા ! તારામાં ડૂબાડ !
તું - તારાંમાં ભેદ ન દેખું, એવો દિ દેખાડ !! એવો દિ. ૧
જૂગ જુનાં બંધ નૈના, કાંઈ તો સુઝાડ !
વ્હાલા ! કાંઈ તો સૂઝાડ !
અંદર બહારી તું ને દેખું, એવો દિ દેખાડ !! એવો દિ. ૨
આપ્યું તેં તારાંને આપી, રાચું મન મોઝાર,
વ્હાલા ! રાચું મન મોઝાર !!
શેષે પૂર્ણતા પિછાનું એવો દિ દેખાડ !! એવો દિ. ૩
ધાર્યું તેં થાવાનું મારી, વ્યર્થ કાં પછાડ ?
વ્હાલા ! વ્યર્થ કાં પછાડ ?
તારે શરણે થાઉં નચિંત, એવો દિ દેખાડ !! એવો . ૪
રૂપેરૂપે તું અરૂપી રંગ એ નિર્ધાર,
વ્હાલા ! રંગ એ નિર્ધાર !
ગાત્યું જડે ન હું ક્યોંયે, એવો દિ દેખાડ !! એવો . ૫

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

પહેરી લીધા વીંટલા....

પહેરી લીધા વીંટલા, તારા હો અંબે,
માડી, તારા હો અંબે.
કોણ કાઢે આંખ સામે, કાળ જ્યાં કંપે ? ટેક.
શુંભ નિશુંભો કામાદિક સૌ જોઈને ત્રાસે,
માડી, જોઈને ત્રાસે.
મહિસાસુર અજ્ઞાન બાપડું, મુઠ્ઠી દઈ નાસે.
પહેરી લીધા. (૧)

જોઈ તારું મુખડું હૈયું આનંદે નાચે,
માડી, આનંદે નાચે,
રિદ્ધિ સિદ્ધિ હાથ જોડી, બારણે યાચે.
પહેરી લીધા. (૨)

નિત નૂતન શું રૂપ તારું કોટી રવિ રાજે.
માડી, કોટી શશી રાજે.
દોડે સિંહે વીજળી વેગે, ભક્તોને કાજે.
પહેરી લીધા. (૩)

રાખ રંગ આ કટોકટીમાં, સંકટ નિવારી;
માડી, સંકટ વિદારી ;
શક્તિપાત કરી ભારતમાં, રિપુદલ સંહારી.
પહેરી લીધા. (૪)

૨૦૨૨ ૬૮મી રંગજયંતી — રંગ અવધૂત
અંબાજી.

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

નારેશ્વર મહાદેવ-પ્રશસ્તિ

હર હર હર મહાદેવ ! નારેશ્વર મહાદેવ !
ભાવથી કરીએ સેવ, નારેશ્વર મહાદેવ ! ધૂ૦
ત્રિપુર સુરના ત્રાસે જ્યારે, ત્રસ્ત, થયાં 'તાં ત્રિભુવન ત્યારે,
રેવાંતીરે ગણપતિ તપથી, રીઝવે દેવાધિદેવ ! હર હર મહાદેવ !
જેની કૃપાથી શ્રી ગણપતિજી, પૂર્વે પામ્યા સઘની સિદ્ધિ !
નામ કપર્દીશ્વર દઈ સ્થાપે, પુરાણ પ્રસિદ્ધ દેવ ! હર હર હર મહાદેવ.!
રેવામાં કદી મહાપુર આવ્યું, તેમાં શિવલિંગ દટાયુ;
સ્વપ્ને નારોપંતને વદતા, બહાર કાઢ તત-ખેવ ! હર હર હર મહાદેવ
પુનઃ પ્રતિષ્ઠા નારોપંતે, કીધી પ્રેમ ધરી બહુ ખંતે ,
તેના નામે ખ્યાત દિગંતે, ! નારેશ્વર મહાદેવ ! હર હર હર મહાદેવ
સંશોધન રંગે ત્યાં કીધું, ને નારેશ્વર સ્તોત્ર જ દીધું,
જેણે અમૃત પાન એ પીધું તરશે અવશ્યમેવ ! હર હર હર મહાદેવ
પાદરી પારસીઓ કદી આવે, ભાવ ધરી અભિષેક કરાવે,
અવધૂતના પરિવારનું આ તો, આલંબન એકમેવ ! હર હર હર મહાદેવ
કઠોર તપ રંગે કીધું જ્યાં, ધામ થયું કૈલાસ સમું ત્યાં,
નારેશ્વરના નાથ થકી તો, અભિન્ન એ મહાદેવ ! હર હર હર મહાદેવ

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi

CC0. In Public Domain, Digitizagtion by eGangotri

Dr. Urmila Sharma Collection, Varanasi